

YENİ DEMOKRASİ YOLUNDA

İŞÇİ-KÖYLÜ

www.iscikoylu.org

Sayı: 2003-22 22 *Yıl:1 *21 Kasım-4 Aralık 2003 *Fiyatı: 500 000 TL ISSN:1303-9350

Kamu Reformu Yasası ile özelleştirmeye, esnek çalışmaya, işten atmalara karşı; **BİRLİK MÜCADELE ZAFER**

EGEMENLERİN SALDIRI DALGASI BÜYÜYOR

Emperyalist sistemin yaşadığı gerileme ve gittikçe derinleşen yönetememe krizi her gün biraz daha pervasızca saldırılarına neden oluyor. Halk kitlelerinin artan hoşnutsuzluğu ve tepkisi karşısında yapabildikleri tek şey azgınca saldırı ve dizginsiz sömürü. Sistemlerinin devamını sağlamak için ülkemiz egemen sınıfları da dahil olmak üzere emekçilere yönelik saldırılarını her gün biraz daha ivmelendiriyorlar. Son dönemde gündeme gelen **Kamu Yönetimi Reformu** ile mevcut saldırılarını hem artırmayı hem de yaygınlaştırmayı hedefliyorlar. Başta TEKEL olmak üzere birçok kurum özelleştirilerek yediğimiz kuru ekmeği de sofralarımızdan almak istiyorlar. Bedel ödeyerek kazandığımız haklarımız elimizden alınacak. Daha fazla iş daha az ücret dayatılacak.

SALDIRI GELECEĞİMİZE

Bedel ödenerek kazanılmış sosyal ve ekonomik haklarımızın tümüne göz diken egemenler her alanda örgütsüzlüğü dayatarak geleceğimizi elimizden almak istiyorlar. Örgütsüz bir toplum yarattıklarında tüm saldırıları rahatlıkla hayata geçirebileceklerini çok iyi biliyorlar. İşte bu yüzden de en demokratik hakkımız için sokağa çıktığımızda **terörist** diyorlar. Bizleri örgütsüz birer birey haline getirerek geleceğimizi yok etmek istiyorlar. Gerçek özgürlüğün ancak **örgütlenerek** ve **örgütlü mücadele ederek** geleceği bilincini karartarak umudumuzu yok etmeye çalışıyorlar. Egemen sisteme karşı elimizdeki en büyük silahımız olan örgütlülüğümüz en küçük parçaya bile dağıtılarak, silahımız elimizden alınmak isteniyor.

EMPERYALİZME VE UŞAKLARINA KARŞI GÜCÜMÜZ ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZDÜR

Aylardır ABD emperyalizminin işgaline karşı direnen Irak halkının hergün biraz daha örgütlenerek büyüyen direnişi, halkın örgütlü gücünün yenemeyeceği hiçbir şeyin olmadığını bir kez daha gösterdi. ABD Vietnam'da aldığı yenilginin benzerini bugün Irak'ta yaşıyor. Bu direniş umudumuzu büyütürken devam ediyor. Bugün ABD'den çözüm bekleyen ve kendi mücadelesine sırt dönenlere inat, halkların örgütlü mücadele tarihi geleceğin yolunu gösteriyor. Geleceğimizi örecek olan bu yolun öncülerinin de ancak **Maoistler** olacağı ise bir kez daha kanıtlanıyor. Filipinler'de, Nepal'de, Hindistan'da ve dünyanın daha birçok yerinde dalgalanan Maoizmin kırmızı bayrağıdır. Bu bayrak altında dünden daha cesur ve daha cüretli örgütlenerek özgürlüğümüzü, bağımsızlığımızı kazanalım.

Dünümüzde gizli olan tarihimize sahip çıkarak **TESLİMİYETE VE REFORMİZME KARŞI DURALIM!**

Bayrakta taşınan amblemin değiştirilmesiyle başlayan süreç, bugün örgütlülüğün feshedilmesine kadar geldi ve önümüzdeki dönem devletle uzlaşma noktasında atılacak daha ileri adımlarla

bu tarihsel süreç işletilecek. "**Kürt sorununun çözümü devletle yürütülecek pazarlık masalarında halledilecek**" politikası taleplerin daha da gerilemesini beraberinde getirecek. Dün kendi devletini isteyen Kürt ulusu bugün Kürtçe dil kurslarının açılmasıyla, Kürt isimlerinin kullanılmasına izin vermekle yetenecek. Ve bu isimler sokakta dışkıyla gezdirilen insanlığımızla kullanılacak. Kürt sorununun çözümünde bu geri adımlar örgütlülüğün dağıtılmasını da beraberinde getirdi. Abdullah Öcalan'ın yakalanmasının ardından hızlanan bu süreçte Ulusal hareket yaptığı konferansta PKK'yi tasfiye ederek kendi deyimleriyle "**Leninist örgütlenmeyi aşarak**" tasfiye yolunda hızla adımlar attı. Kısa bir süre önce Kürt sorununun çözümünde 3 aşamalı çözüm yolu olarak ortaya konulan proje gereğince taleplerin daha gerilemesi, gerillanın büyük bir bölümünün silahsızlandırılarak dağıtılması ve "**çözüm masasında**" pazarlıkların yürütülmesi ve bunun içinde ülkeye çözüm heyetlerinin gönderilmesi kararlaştırıldı. **Sayfa 16-17**

İşçi-köylü'den

**TESLİMİYETE VE
REFORMİZME KARŞI
HAKLI
MÜCADELEMİZİ
YÜKSELTELİM!**

Sayfa 30

OLD HABITS DIE HARD (ESKİ GELENEKLER ZOR ÖLÜR)

12 Nisan 1967 tarihinde Yunanistan'da gerçekleştirilen askeri cuntanın ardından üniversitede öğrencilerin "Askere gitme yurduna sahip çık" adıyla başlattıkları

kampanya çerçevesinde 4000 öğrenci Hukuk Fakültesi'ni işgal etti. 17 Kasım 1973'te 1500 öğrenci politeknik üniversitesini işgal ettiler ve "özgür öğrenci se-

çimleri" "özgür öğrenci meclisi" talep ettiler. Sabaha karşı askerler ve polis tanklarla gelerek demir kapıları kırdılar ve yüzlerce öğrenciyi katlettiler, birçok insanı ağır yaraladılar.

Yunanistan tarihine kanlı bir gün olarak, dünya halklarının tarihine ise direnişle yazılan o günden itibaren 17 Kasım'da katledilen öğrenciler için anma törenleri yapılıyor. Bu törenlerden biri de 16 Kasım 2003 tarihinde İstanbul'da gerçekleşti. ILPS (Halkların Uluslararası Mücadele Ligi) Türkiye Seksiyonu ve Yeni Demokrat Gençlik 13:30'da Yunanistan Konsolosluğu önünde bir araya gelerek katliamı lanetlediler ve katledilen öğrencileri andılar.

Konsolosluk önünde toplanan ILPS'ye, ara sokaklardan sloganlarla yürüyen "Yaşasın Enternasyonal Dayanışma ILPS-YDG" yazılı pankartıyla Yeni Demokrat Gençlik katıldı. "Yaşasın devrimci dayanışma", "Gün gelecek devran dönecek, katiller halka hesap verecek" sloganlarını atan, "Atina öğrenci katliamını unutmamak", "Kağıttan kaplanlar halkla-

rın devrimci fırtınasıyla yıkılacaktır", "Emperyalizme karşı zafer halklarındır" dövizleri taşıyan eylemciler yaptıkları basın açıklamasında "Türkiye ve Yunanistan halkı kardeşler, bu topraklar bizim topraklarımızdır, emperyalizme karşı mücadelede komşu ülkemizin yanında olacağız. Çünkü düşmanlarımız ortaktır ve bu ortak düşmana karşı mücadelemizi sürdüreceğiz. Bizler ILPS Türkiye Seksiyonu ve Yeni Demokrat Gençlik olarak bu katliamı kınıyoruz. Yunanistan'da her sene her yerde şu cümle yazılmaktadır; **Old Habits Die Hard-Eski Gelenekler Zor Ölür**" dediler.

Basın açıklamasının ardından Konsolosluk önüne kırmızı karanfil bırakmak isteyen eylemcilere izin vermeyen polis, grubu taciz etmeye başlayınca "Emperyalizme karşı zafer halklarındır", "Yaşasın enternasyonal dayanışma" sloganlarıyla karşılaştı. Çevik kuvvet ablukaya alarak tartakladığı eylemcilerden konsolosluk önüne karanfil bırakmak için iki kişiye izin verdi. Eylemciler slogan atarak karanfil bıraktıktan sonra basın açıklamasını bitirdi.

(H. Merkezi)

Emperyalist işgal ve saldırılara karşı yürütülen kampanya sürüyor

ABD-İngiliz emperyalizminin Irak'ı işgaline karşı ATİK (Avrupa Türkiyeli İşçiler Konfederasyonu)'in başlattığı "Tüm İşgalciler Irak'tan defolun!" kampanyası, ATİK'e bağlı federasyon ve derneklerde çeşitli etkinliklerle devam ediyor.

İsviçre Türkiyeli İşçiler Federasyonu (İTİF)'e bağlı faaliyet yürüten Zürih Gençlik ve Kültürevi de bu kampanya çerçevesinde "Emperyalist İşgal ve Saldırlara Karşı Görevlerimiz" adıyla bir panel düzenledi. Panelde İTİF'ten bir temsilci, İsviçre GBI sendikası'ndan bir temsilci ve Türkiye'den de Açılım Hukuk Bürosu avukatlarından **Hakan Karakuş** katıldı.

Emperyalizmin işgal ve dünya halklarına yönelik saldırılarının nedenleri; kitlelerin bilincinde bulanıklık yaratma ve amaçları temelinde yönlendirmeyi hedefleyen manipülasyonların açığa vurulması ve gerçeklerin kavratılması, özellikle de ciddi kırılmalar yaşayan anti emperyalist bilincin canlandırılması ve kitlelerin duyarlı hale getirilmesi açısından oldukça olumlu geçti.

Kapitalist emperyalizmin yoğunlaşmış ideolojik-kültürel saldırılarıyla "Tarihin Sonu", "Kapitalizmin alternatifsizliği" (!) vb. propagandalarla ezilenlerin umutları, idealleri tutsak kılınmak istenmektedir. Yanısıra fiziki-askeri saldırılarıyla "karşı konulmaz güç", "istediği anda istediği sonucu alıyor", "mücadele etmek anlamsız" vb. yönlü propagandalarla ezilenlere "koruk imparatorluğu" şeklinde empoze edilmekte ve emperyalizmle uzlaşmanın "kaçınılmazlığı" ve kapitalizmi kitlelerin bilincinde meşrulaştırmayı hedeflemektedirler.

Panel, katılan panelistlerin düşünsel sunumları, dinleyicilerin soru ve düşünceleriyle katılımları, ve Gençlik ve Kültürevi'nin kendi hazırladığı sinevizyon gösterimi ile oldukça olumlu geçmiştir. Ve yukarıda anlattığımız temel noktaların açıklığa kavuşturulması, anti-emperyalist bilincini canlanması ve bu temelde hareket edilmesi noktasında ciddi katkısı olmuştur. Bu tür etkinliklerin süreklileştirilmesi ise açığa çıkan diğer bir noktaydı.

Irak halkının işgalcilerle karşı direnişi ve işgalcileri Irak'tan çıkamaz hale sokan pratiği, bizlere canlı olarak emperyalistlerin kağıttan kaplanlığını yalın bir şekilde göstermekte ve kavratmaktadır. İşgalcilerin kaybetmeye mahkumluğu; Irak halkının vicdanlarının sesi olan silahları, bombaları ve direngen iradeleri ile işgalcilerle saldırdığı korku ile açıktır.

İsviçre İşçi köylü okurları

13. Gençlik Kültür-Sanat Yarışması Başarıyla Sonuçlandı

Yeni Demokratik Gençlik'in her yıl geleneksel olarak düzenlediği **Kültür-Sanat Yarışması**; bu yıl "emperyalist savaflara, işgallere karşı ezilen halklarla dayanışmak için 13. Kültür-Sanat yarışması" sloganı altında Almanya'nın Frankfurt kentinde gerçekleştirildi. 6 Kasım günü Avrupa'nın birçok ülkesinde, 1200'ü aşkın gençlik kitesinin coşkulu katılımıyla gerçekleşen etkinlik, gençliğin geleceğine sahip çıkma kültürünün de bir göstergesi oldu.

Tüm hazırlıkları gençler tarafından yapılan bu etkinliğin ilk basamağı, 18 Ekim 2003 tarihinde Frankfurt'ta, Türk devletinin Irak'a asker gönderme kararını protesto etmek amacıyla yapılan gençlik mitinginden sonra, "**Halk Kültürü ve Gençlik Kültür-sanat Yarışması**" konulu panelle başlatıldı. Olumlu tartışmaların yürütüldüğü panelde, emperyalist yozlaşmaya gençliğin kültürel uğraşlarının geliştirilmesi ve bu konuda kültür-sanat yarışmasının yeri geniş bir şekilde tartışıldı.

Müzik, halk oyunları, şiir, tiyatro dallarında yaklaşık 70 civarında yarışmacının katıldığı etkinlikte, geçmiş yıllara göre daha olumlu ve seviyeli bir katılım vardı. Gençlerin yozlaşmaya, kişisizleştirilmeye, bencillığe karşı kültürel uğraşlarını çok iyi sergiledikleri etkinlikte, özellikle hazırlanan tiyatrolarda emperyalist saldırganlık çok iyi bir şekilde teşhir edildi.

Kültür-Sanat yarışmasında, gerek açılış konuşmasında, gerek gönderilen mesajlarda ve gerekse yapılan ara konuşmalarda; emperyalist saldırganlık, işgal ve buna karşı direnişin tüm alanlarda sürdürülmesi, gençliğinde bu konuda tüm atılganlığıyla buna karşı mücadele etmesi gerektiği üzerinde yoğun duruldu.

Ayrıca; her yıl verilen Jüri özel ödülü, bu yıl çizdiği resimlerden dolayı ceza alan, resimleri tu-

tuklanan ve aynı zamanda ölüm orucu gazisi olan ressam Sait Oral Uyan'a, yine bu yıl halk oyunları dalı jüri özel ödülü, Innsbruck'ta halk oyunları dalında katılan çocuk ekibine verildi.

Bu yıl kültür-sanat yarışmasında dereceye girenler şöyle oldu:

Şiir dalında:

1. Gülnaz Topal (Hamburg)
2. Kubilay Özdemir (Den-Haag)
3. Barış Şengül (Viyana)

Tiyatro dalında:

1. Anka Tiyatro Ekibi (Den-Haag)
2. Çengel Tiyatro (Duisburg)
3. Tiyatro Hamburg (Hamburg)

Halk oyunları dalı:

1. Anatolia Halk Oyunları Ekibi (Heidelberg)
2. Turkuaz Halk Oyunları Ekibi (Heidelberg)
3. Koma Welat (Hamburg)

Müzik Grubu dalı:

1. Grup Rojda (Strasbourg)
2. Grup Mavi (Mülheim)
3. Grup Tohum (Stuttgart)

Solist dalı:

1. Müge Tosun (Zürich)
2. Aylin Zengin (Ober-Ramstadt)
3. Eren Karabulut (Bremen)

**İşçi-köylü
senin sesin!
OKU-OKUT!
ABONE OL!
ABONE BUL!**

ABONELİK ŞARTLARI

6 AYLIK: 10.200.000 • 1 YILLIK: 20.400.000

NOT: İstedığınız süreye denk gelen oranda parayı hesap numaralarımıza yatırarak banka dekontunu yayınevimize faksınız ya da postalayınız. Abonelik ücretine posta masrafları dahildir.

Yurtdışı Hesap Numaraları Sema Gül Euro Hesabı

Ziraat Bankası
İstanbul Aksaray Şubesi: 0 751 00 38 65 97 00 00 009
Halk Bankası
Laleli Şubesi: 3474/63487
Vakıf Bank
Valide Sultan Şubesi: 401 20 35

Emperyalistler çaresizlik içerisinde saldırıyor, Ortadoğu halkları direniyor

ORTADOĞU'DA EMPERYALİSTLER KAYBEDECEK

Irak'ta direniş her geçen gün daha da büyümektedir. İşgalcilerin konvoylarına ve polis karakollarına düzenlenen saldırılarla birlikte, işgalcilerin en güvenilir üslerine de saldırılar yoğunlaşmakta, askeri helikopterler kuş misali düşürülmektedir. Artık işgalciler ve işgalcilere destek verenler için Irak, bataklıktan başka bir anlam ifade etmemektedir. Son dönemde direnişçilerin hedefi haline gelen ve bu nedenle adeta bir ordu tarafından korunan, ABD'nin Irak'taki işgal valisi **Paul Bremer**, Irak'taki durumu şöyle özetliyor; "**Saldırıya hedef oluyoruz ve daha çok saldırıyla karşılaşacağız.**" Irak'taki durum öyle bir hal aldı ki artık hemen hemen herkes Irak'ı, ABD emperyalizminin tarihindeki en büyük yenilgiyi aldığı Vietnam'a benzetiyor. Vietnam ile Irak arasında yapılan kıyaslamada en dikkat çeken nokta, Irak'ta ölen ABD askerlerinin sayısının Vietnam savaşının ilk üç yılında ölen askerlerin sayısını aşması. ABD Savunma Bakanlığı'nın istatistiklerini kullanarak **Reuters Haber Ajansı** tarafından yapılan habere göre, ABD yönetimi tarafından Vietnam Savaşının başlangıç tarihi olarak ilan edilen **11 Aralık 1961** tarihinden 1964 yılı sonuna kadar Vietnam'da 392 ABD askeri öldürülmüştü. Bu tarihler arasında Vietnam'ın **Çin Hindi** bölgesinde sadece 17 bin ABD askeri bulunuyordu. **20 Mart 2003** tarihinde başlayan Irak'ın fiili olarak işgalinden günümüze ölen ABD askeri sayısı 400'ü aştı. Irak'taki ABD askerinin sayısı ise 130 bin civarında. 1970'lerin ortalarında sona eren ve Vietnam halkının zafereyle sonuçlanan Vietnam Savaşı'nda ABD'nin **58 bin** askeri öldü. Hiç şüphesiz Irak ile Vietnam arasında yapılan bu benzetmede iki ülkenin özgül koşullarını da gözardı etmemek gerekir. **Irak'taki direniş Vietnam'da Ho Şi Minh önderliğinde verilen direnişten çok uzaktır.** Ancak Irak halkının esasta kendiliğinden geliştirdiği direnişin zamanla daha örgütlü bir hal alacağı bugünden görülmektedir. Iraklı direniş

grupları henüz açık olarak tanımlanmasa da daha önce bilinmeyen dört grup kimliklerini açıklayarak Irak özgürleşinceye kadar savaşacaklarına dair işgal güçlerini uyardılar. Bu gruplar; El Kaide için Silahlı İslami Hareket, Irak Direnişi Ulusal Tugayları, Ulusal Fedai Cephesi, Salfist Cihat Grubu. (Kaynak: El Cezire TV) Bu durum, işgalcilerin daha zor günler yaşamasını da beraberinde getirecektir.

Irak'ta ki direniş bu haliyle işgalcilere gün yüzü göstermemektedir. Irak'ta zor günler yaşayan ABD emperyalizmi kayıpların sayısının her geçen gün artmasıyla sivillere yönelik saldırılarını yoğunlaştırdı. İşgalcilere yoğun saldırıların düzenlendiği bölgelere yeniden hava bombardımanına başlayan ABD'li askerler, Iraklıların evlerine yönelik gece yarısı baskınlarını da artırdı. İşgalciler tarafından oluşturulan polis örgütlenmesinin daha da güçlendirileceğini açıklayan işgalciler, Iraklı polisleri parayla kalkan haline getiriyor. Bununla birlikte ABD kendisi tarafından kurulan **Irak Geçici Hükümet Konseyi**'nden memnun olmadığını açıklayarak, konseyi yeniden şekillendirmeye girişti. Has uşaklarından kurulu konseyden memnun olmadığını açıklayan ABD yönetimi Irak'ta di-

reniş karşısında düştüğü acizliği de gözler önüne seriyor.

Irak cephesindeki direnişin bu hali, ABD emperyalizminin Ortadoğu merkezli geniş bir coğrafyayı kapsayan bir bölgede hegemonyasını kabul ettirmek için yoğunlaştırdığı saldırganlığını rahatsız etse de, bu bölgeye yönelik konsepti doğrultusunda saldırganlığını devam ettirmektedir. İçinde debelendiği kriz hali düşünüldüğünde başka da çaresi yoktur. Bu doğrultuda **Suriye**'ye bir saldırı için ABD emperyalizminin karar aldığı ve bunun hazırlıklarına başladığı bilinmektedir. Keza **İran** ve diğer **Ortadoğu** ülkeleri için de aynı durum söz konusudur. Hiç şüphesiz bu ülkelere yönelik fiili saldırı Irak'taki durumla bağlantılıdır. Emperyalistlerin tüm hazırlıkları Ortadoğu eksenli saldırılar doğrultusundadır.

Tüm bu gelişmelerle birlikte dünyanın çeşitli bölgelerinde aynı tipte tonlarca patlayıcıyla düzenlenen bombalı saldırılar hız kazandı. Son olarak 15 Kasım tarihinde **İstanbul**'da bombalı saldırılar gerçekleşti. **Beyoğlu** ve **Şişli**'deki **Musevi** dinine mensupların ibadet yerleri olan **Sinagog**'ların önünde patlayan tonlarca bombayla 20'nin üzerinde kişi yaşamını yitiren,

yüzlerce kişi de yaralandı. İstanbul'daki bu saldırıların dünyanın çeşitli bölgelerinde gerçekleştirilen -ki çoğu El Kaide tarafından düzenlendiği iddia edilen- saldırılara benzemesi önemli bir durumdur. (Nitekin, El Kaide bu saldırıyı üstlenmiştir.) ABD emperyalizminin bu türden saldırıları bahane ederek birçok ülkeye müdahale ettiği bilinmektedir. Bu tür saldırıların en büyüğü olan 11 Eylül saldırısı ABD emperyalizmi için hegemonyasını kabul ettirmek amacıyla yoğun bir saldırganlığa girişmesinin bahanesi yapılmıştır. Ancak İstanbul'daki saldırılarda neyin hedeflendiğini net olarak koymak için henüz erken olmakla birlikte, bu saldırıların ardından Türkiye'nin, ABD'nin hegemonyasını korumak için yoğunlaşan saldırganlığında daha aktif kullanılacağını söylemek için erken olmaz. Bu noktada ABD emperyalizminin planları vardır. **TC'nin Irak'a asker göndermesinin ertelenmesi de ABD emperyalizminin planlarının birer parçasıdır.** Burada altının çizilmesi gereken önemli bir nokta olarak, Türkiye'nin Irak'a asker göndermesinin askıya alınmasının nedeni ne Irak'taki gerici Kürt liderlerin muhalefettir ne de ülke içerisindeki muhalefettir. Yukarıda belirttiğimiz gibi esas olarak ABD emperyalizminin uzun vadeli planlarının bir parçasıdır. Meclisten tezkerenin çıkmasına rağmen TC'nin asker göndermesini erteleyen ABD emperyalizmi, esasta 1 Mart'ta kabul edilmeyen tezkere nedeniyle onu cezalandırmakta ve bir daha böyle yol kazaları olmaması için uşağını kahba dökmektedir.

Emperyalizmin tüm stratejileri Ortadoğu halkları için açlık, yoksulluk ve ölümdür. Bugün **İrak**'ta ve **Filistin**'de yaşananlar ortadadır. Ancak emperyalistler Ortadoğu halklarını teslim alamamaktadırlar ve alamayacaklar da. Filistin halkı duvarlar örülecek hapishane edilemeyecek, Irak halkı öldürmekle bitmeyecektir. Ortadoğu'yu kaynayan bir kazan haline getirenler, er ya da geç o kazanda kaynacaklardır.

TEKEL haraç mezat satılıyor

	Pay (%)
Tekel	57.5
Philip Moris	31.4
JTI	10.7
BAT	0.5

Dünyanın tek kamu sigara tekeli olan TEKEL, yabancı sigara tekelleri tarafından ablukaya alındı. Uzun bir dönemdir özelleştirme kapsamında olan TEKEL için, özelleştirme ihalesine verilen teklifler, 5 Kasım günü **Özelleştirme Yüksek Kurulu** tarafından açıklandı. TEKEL'in sigara bölümü için açılan ihalede en yüksek teklifi 1 milyar 250 milyon dolarla **Japon Tobacco International (JTI)** verirken, alkollü içkiler bölümü için ise en yüksek teklifi 292 milyon dolarla, **Nurol-Limak-Özaltın-Tütsab**'ın oluşturduğu konsorsiyum tarafından veril-

di. TEKEL'in alkol ve sigara bölümleri için verilen bu fiyatlar, kamuoyunu ikna etmenin ötesinde peşkeş çekildiğini en açık bir şekilde göstermesi nedeniyle sigara bölümü için verilen ihale durduruldu. Fiyatı artırılacak aldatmacası yapılarak satışı durdurulan sigara bölümü için JTI şirketinden verdiği fiyatı sadece 250 milyon dolar daha artırması istendi. Alkol bölümü ise verilen fiyat yeterli bulunarak peşkeş çekildi.

TEKEL EMPERYALİSTLERİN İŞTAHINI KABARTIYOR

Türkiye'nin en fazla kâr getiren şirketlerinden biri olan TEKEL'in devlet tarafından ısrarla satışa çıkarılması ve bu ihalelerde TEKEL'in 2 yıllık gelirinin altında fiyat verilmesi, ülkede uygulanan ekonomik programın da çarpıklığını gözler önüne sermesi bakımından önemlidir. Sigara ve içki sanayiinde büyük bir pazar olan Türkiye'de TEKEL, pazar içindeki %57,5'lik payıyla önemli bir yer tutmaktadır.

Tabloda da görüldüğü gibi TEKEL en yakın rakibine dahi fark atmaktadır. Ülkedeki bu pazar payı ile sürekli olarak emperyalist şirketlerin iştahını kabartan TEKEL'in özelleştirilmesi milyonlarca insanı da mağdur edecektir. Öyle ki özelleştirme süreciyle birlikte TEKEL kapsamında olan

fabrikaların kapılarına tek tek kilit vurulmaktadır. Özelleştirme tamamlandıktan sonra da fabrika kapatmalar devam edecektir. Son dönemde TEKEL'in sigara bölümü için en önemli ham maddesi olan tütün üzerinde uygulanan politikalar ve **tütün üretiminin durma noktasına doğru ilerlemesi özelleştirmeye birlikte tütün ithalatının daha da artmasına neden olacaktır.** Öyle ki Türkiye'de 1980 yılında tütün ithal edilmezken 1999 yılında 300 milyon dolarlık tütün ithal edilmiştir. Yine 1980 yılında sigara üretimi için işlenmiş yerli yaprak tütün 74 bin ton iken, 1999 yılında 54 bin tona düşmüştür. Türkiye'de 1989 yılında üretilen sigarada ithal tütünün miktarının oranı %6,7 iken bu rakam 1999 yılında %40'a ulaşmıştır.

Rakamların da çok açıkça gösterdiği gibi ülkedeki sigara üretiminde yabancı şirketlerin payı her geçen gün daha da artmaktadır. **Rakamlardaki değişikliğin nedeni en çok tüketilen malların başında gelen TEKEL ürünlerine emperyalistlerin söz sahibi olma isteğidir.** 1980 yılına kadar Türkiye sigara pazarında hiçbir pay kapamayan emperyalist şirketler, 12 Eylül darbesinin ardından uygulanan ekonomik programla birlikte ülkenin sigara pazarını kontrol altına almışlardır. 1986 yılına kadar devlet eliyle işletilen tek üretici olan TEKEL'in, tütün tekeline son verilerek,

20.08.1986 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile yerli veya yabancı, gerçek veya tüzel kişilerin TEKEL ile ortaklığı teşkil suretiyle yurt içinde tütün mamulleri üretimi serbest bırakılmıştır. Böylelikle bazı emperyalist şirketler ülke içerisinde fabrikalar kurarak pazardaki etkisini artırmıştır. Yabancı sigaralar Amerikan filmlerinin de etkisiyle Türkiye pazarında söz sahibi oldular. Yabancı sigaraların tüketimi için yapılan yoğun reklam kampanyaları ve TEKEL'in kalitesi düşük mal üretmesine rağmen, TEKEL pazarındaki hakimiyetini bugüne kadar korudu. Bu nedenle TEKEL, emperyalist şirketler için tasfiye edilmesi gereken bir kurum halini aldı.

Artık tamamen emperyalistlerin denetimine giren sigara pazarında son engel olarak TEKEL'in özelleştirilmesi kalmıştır. Bu görev de emperyalistlerin uşağı **R. Tayyip Erdoğan**'a kalmıştır. TEKEL'in tamamen özelleştirilmesiyle birlikte fabrikada çalışan binlerce işçi ya işten çıkartılacak ya da tüm sosyal haklar budanarak düşük ücretle çalıştırılacaktır. Bununla birlikte IMF emirleriyle uygulanan tarım politikasıyla tütün üretimi azaltılmıştır. Özellikle Derviş Yasaları olarak bilinen 15 günde 15 yasa içerisinde yer alan **Tütün Yasası** tütün üreticisine ağır bir darbe vurmuş ve üretici tütün üretemez hale getirilmiştir.

Sınıfsal Bakış

AYRIŞMA VE SAFLAŞMANIN KAÇINILMAZLIĞI

“Uzun yıllar sürecek bir savaş” başlattıklarını ilan edenler, şimdi de “dönüm noktası”na geldiklerini söylüyorlar. Çok değil 6 ay sonunda peşpeşe Chinook ve Black Hawk’ları vurulup, M-1 Abrams tankları devre dışı bırakılıp, asker kayıpları 5’er 10’ar artış gösterince, “yeterince cesur davranmadık” diye yakınmaya başladılar. Bu durum, geldiğimiz aşamanın hayli ilginç bir dönemeci ifade ettiğini gösteriyor. Bu dönüm noktası, daha önce de üzerinde durduğumuz üzere, hamle üstünlüğü bakımından sınıf mücadelesinin yönünü tayin edici bir karakter taşımaktadır.

Anti-emperyalist mücadele cephesinin bir dizi sorun ve zaafının yol açacağı sonuçların ağır bir bedel oluşturacağı gerçeği, bu çerçevede hayatiyet kazanmaktadır. Bu sorunların önderlik ve örgütlülük parantezinde taşıdığı ağırlık; sıra “birlik”, “ittifak”, “en geniş platform” tartışmalarına geldiğinde daha hassas bir durum yaratmaktadır. Burada ortaya çıkan problemlerin “niyet” boyutlu tartışması, bizi doğal olarak “sınıfsal” bir sorumluluk ve duruş sorgulamasına götürmektedir.

Konuyu ülke içi zeminde ele aldığımızda, öncelikle “koordinasyon” de-neyimini sorgulamamız gerekiyor. Yaklaşık 1 yıllık sürecin doğru biçimde analizi, her şeyden önce günümüzdeki görevlerin yerine getirilmesiyle, önümüzdeki aşamayı lehimize çevirmenin fırsatlarını yaratacaktır. Sorun, “solun müzmin hastalığı” gibi klasik ve esasen apolitik niteliklemeyle geçiştirilemez. Daha önemlisi, kalkış noktası olarak isabetli bir tespit yapılamaması halinde, sürece yön verilebilmesi mümkün değildir.

Geniş bir yelpazede çok sayıda kişi, kuruluş ve çevreyi “Irak’a yönelik saldırıya/savaşa karşı çıkma” temelinde bir araya getiren “Irak’ta Savaşa Hayır Koordinasyonu”; “düzenlediği bir dizi kitlesel etkinlik ve eylemle (01.12 Çağlayan, 26.01 Beyazıt, 15.02 Kadıköy, 01.03 Ankara, 20.03 Taksim, 27.03 Dolmabahçe, 06.04 Çağlayan) ilk 6 aylık dönemde etkili bir rol oynadı. Bu, aynı zamanda Saddam rejiminin yıkılışına denk düşen bir aşamaydı. Fiili işgalin kat ettiği bu evre, dünya çapında da tansiyonun düşmesini beraberinde getirmişti. Artık hümanist kaygılardan öte bir mücadele hattının örülmesi, karşı koyuş ve direnişin gösterilmesi gereken noktada saflaşmanın yeni bir hal alması kaçınılmazdı.

ÖDP ve yandaşlarının sahne alması gecikmedi. “Koalisyon”cuların “savaşa karşı gösterilerin savaş gösterisine dönüştüğü”, “eylem içinde eylem hırsızlığı yapıldığı”, “koordinasyonun işlevini tamamladığı” bahaneleriyle giriştikleri parçalama faaliyeti, bir tür “karşı-devrime rüşt ispatlama” operasyonuydu. Onları diğer “rüstçüler”in takip etmesi son dönemde yürütülen tartışmaların ortaya çıkardığı bir başka gerçeklik olmuştur. Kerhen veya tabanın baskısıyla koordinasyonda zoraki duran başta DEHAP olmak üzere kimi çevrelerin, “gündemde öncelik” adı altında kulvar değiştirme yönelimine girmesi, ilk saflaşmadan nitelik bakımından ayrılık göstermemektedir.

Son tahlilde “bir eylem birliği faaliyeti” olan koordinasyonun, ortak temanın esasen değişmediği şartlarda yaşatılması gerekmektedir. Yöneliminin giderek daha net bir biçimde ifade edilmesi,

vurguların güçlendirilmesi, bu süreçte sağlıklı yol almanın ön şartı haline gelmiştir. Yani “ayrılık” dayatan ya da ayrılanlara, salt “birlik”, “kitlesellik” kaygısıyla taviz verilmesi düşünülemez. Zaten oldukça geniş bir çerçevede içinde, giderek silikleşen slogan ve talepleriyle etki gücünü belli ölçülerde yitiren koordinasyonun saflaşmaya paralel kendini daha açık ifade edebilmesinin şartları oluşmuş durumdadır.

Bu olguyu “küreselleşme karşıtı” hareketler cephesinde yaşanan tartışma ve saflaşmadan, buna büyük oranda etki eden karşı-devrimci müdahalenin sonuçlarından soyutlamak mümkün değildir. Dünya, Asya, Avrupa Sosyal Forum’larının, “barış ve adalet” temalı oluşum ve girişimlerin, silahlı mücadele hatta devrimci mücadele karşısındaki hassasiyetlerinin giderek daha net bir biçimde kendini göstermesi, dönemin karakteristiğine uygunluk arz etmektedir.

Bunun önümüzdeki süreçte daha keskin bir hal alması için emperyalistler bütün çabalarını sarf edeceklerdir. Onların istedikleri, bölünmeden öte bir tür iç çatışma yaratabilmektir. Enerjinin tüketilmesi ve esas yönden sapılması, bölünmüşlük tablosundan daha fazla önem kazanmaktadır. Böylesi açık bir gerçeklik karşısında son derece dikkatli politikalar geliştirmemiz gerekiyor. Kıstasımız kitlesel temelde güçlerin bölünmesini engellemek, bunu nitelik kaybına izin vermeden başarabilmektir. Bu anlamda ILPS (Halkların Uluslararası Mücadele Ligi)’nin “sosyal forum”cular karşısında izlediği politika ve geliştirdiği taktikler, bu kavrayışın somut görünüşleri olmuştur.

Benzer kavrayışın ülkemiz özelinde de titizlikle gösterilmesi gerekmektedir. Farklı söylem, kılıf ve bahaneler altında, anti-emperyalist hareketin yönünü şaşırtmayı, duruşunu bozmayı, güçlerini bölmeyi hedefleyen bütün girişimler uzlaşmaz bir kararlılıkla yanıtlanmalıdır. Bunlarla ve halen saflarda kalmakla beraber proletaryanın

çizgisine yabancı bütün akımlarla sıkı bir ideolojik mücadele yürütülmelidir. Emperyalizmin temel niteliklerine, devrim teorisine, işçi sınıfının tayin edici önderlik rolüne, komünist ideolojinin esaslarına ilişkin bütün tahribat, yozlaştırma ve karalama kampanyaları bozguna uğratılmalıdır. Bunun diğer yandan okunuşu; MLM ideolojinin bu etkinlik ve platformların elverişli koşullarında kitlelere nüfuz edebilmesini azami oranda sağlayabilmekten geçiyor.

Enerjinin azami oranda harcanması gereken günlerden geçiyoruz. Emperyalistlerin yeni mevziler elde etmesini engellemek, hamlelerini savuşturmak, ilerlemelerini durdurmak zorundayız. Onlar; kişi başına gelir Etiyopya’da 100, Bangladeş’te 360, Angola’da 660, Türkiye’de 2200 dolar civarında iken; inek başı sübvansiyonun AB ülkelerinde 803, ABD’de 1057, Japonya’da 2555 dolar olduğu bir dünyada yaşamaya devam etmemizi istiyorlar. Onlar; karşı çıkışlarımızın yakınma ve protestodan öteye taşmamasından yanalar. Onlar; iktidarın hedeflenmesine karşı son derece hassas davranıyorlar. Bütün bunlardan ötürü de anladıkları yegane dilden konuşmamızı, en etkili yöntemleri uygulamamızı istemiyorlar.

İcazetçi anlayışları beslemeleri, güçlendirmeleri ve onlara yol açmalarının esas nedeni budur. Emperyalizmin işçi sınıfı içindeki ajanlarının son süreçte bu kadar faal olması tesadüf değildir. Tabanlarındaki potansiyeli ve etkiledikleri kesimlerin durumunu ihmal etmemekle beraber; “güç kaybı”, “kitlesellik yitimi” “en geniş birliktelik” vb. kaygılarıyla, tavizsiz mücadele hattından çıkmamalıyız. Çünkü sınıf mücadelesinin günümüzde aldığı mesafe, bize sadece emperyalist-kapitalist sistemin temelli bir biçimde değiştirilmesi gerektiğini değil, aynı zamanda bunun ancak işçi sınıfı önderliğinde ve şiddet/zor yoluyla olacağını döne döne gösteriyor. En kritik ayırım ve saflaşma noktası da burada şekillenmektedir.

Patrondan sendikal örgütlülüğe tahammülsüzlük

Ben Bursa’nın Kestel ilçesinde bulunan NERFE Tekstil AŞ’de çalışan 300 işçiden biriyim. Çalışmakta olduğum fabrika asgari ücretle eleman çalıştırmaktadır. 10 senelik işçiye dahi asgari ücret verilmektedir. Bizler NERFE işçileri olarak yoğun çalışma şartlarının ve düşük ücret koşullarının düzelmesinin tek yolunun, **örgütlü mücadele** ile olacağını düşünerek önce kendi aramızda bir araya gelip DİSK’e bağlı tekstil sendikasına üye olduk.

Ancak sendikaya üye olduğumuzu öğrenen patron, bize baskı uygulamaya başladı. Sonra hepimizi bir bir müdürün odasına çekerek

istifaya zorladı. Bunu başaramayan patron “**pis Kürtler**” diye küfürvari hakaretlerde bulunarak işçi arkadaşlarımızı tehdit etti. En çok Brode bölümünde öncülük eden işçilere yüklendi. Ancak **işçilerin kararlı tutumu sonucu kimse istifa etmedi.** Bazı bilinçsiz zayıf işçileri, sendikaya üye olan bize karşı kullanılarak işçileri birbirine düşürmeye çalıştı. Ayrıca ustabaşları ve şefler tarafından sendikaya üye olan işçilerin dövülmesine kadar gidildi.

Patronun ve yordakçılarının bu saldırgan tutumu, sendikal mücadelemizde bizleri yıldırılmayacak.

Bursa’dan NERFE Tekstil işçisi

Prelli Ekolas işçileri davalarını kazandı

DİSK Nakliyat-İş’e üye oldukları gerekçesiyle işten çıkarılan Prelli-Ekolas işçilerinin, işlerine geri dönmek için Ekolas Şirketi hakkında açtığı dava, karara bağlandı. Dava sonucunda işçilerin işlerine geri dönmesine karar verildi.

Sendikaya üye oldukları gün topluca işten çıkartılan DİSK Nakliyat-İş üyesi Prelli-Ekolas işçilerinin, Kocaeli Adliyesi 2. İş Mahkemesi’nde görülen davasının son duruşmasına, Prelli-Ekolas işçileri ve avukatları ile davalı tarafın avukatları katıldı. Karara bağlanan dava sonucunda, işçilerin işe geri dönmelerine, çalışma süreleri 6 aydan az olan işçiler **Sadık Sevim** ile **Özgür Karakurt** hariç diğer işçilere, davalı Ekolas Şirketi tarafından 4 aylık tazminat ödenmesine karar ve-

rildi. Bu kararla birlikte dava açan 144 işçiden 138’inin tazminat alarak işlerine geri dönmeleri sağlanırken, 6 işçinin ise çalışma sürelerinin kısalığı nedeniyle tazminat almadan işlerine dönmelerine karar verildi.

Mahkeme çıkışında adliye önünde toplanan işçiler, “**Kanunsuz lokavt kaldırılınsın işçiler işbaşı yapsın**” yazılı pankart açarak, “**Yaşamın Prelli-Ekolas direnişimiz**”, “**Sendika hakkımız engellenemez**” şeklinde sloganlar attı.

İşçiler adına açıklama yapan Nakliyat-İş Genel Başkanı **Ali Rıza Küçükosmanoğlu**, verilen mücadelenin Türkiye’deki en uzun mücadelelerden biri olduğuna dikkat çekti. (**H. Merkezi**)

Uzun bir mücadele sonucu Prelli-Ekolas işçileri açtıkları davayı kazanarak işlerine döndüler.

Eskişehir'de saldırılar sürüyor

Paşabahçe Fabrikasından atılan işçilerin direnişleri 50. güne ulaşırken, saldırılar da devam ediyor.

Seslerini kamuoyuna duyurabilmek amacıyla İstanbul'da bulunan İş Bankası'nın kuleleri önünde Şişe Cam yönetimini protesto eden, Ankara'ya gelerek Türk-İş başkanı ile görüşen işçiler, jandarmanın saldırılarına rağmen kararlılıklarından geri adım atmıyorlar. 8-9 Eylül tarihinde patronun 50 kadrolu toplam 350 işçiyi atması ile başlayan direniş, 7 Kasım günü jandarmanın çadırlarını yıkmasına rağmen sürüyor. İtfaiye ile fabrika önüne gelen jandarma işçilerin çadırlarını sökmesini istedi, işçilerin bunu kabul etmemesi üzerine jandarma çadırları kendisi sök-

tü. İşçilerde alkış ve ıslıklarla jandarmayı protesto etti. Jandarma fabrika önünde bulunan 100 işçiyi de gözaltına aldı. İşçiler 13 Kasım'da yaptıkları bir basın açıklaması ile gelişmeleri aktardılar. **Cam İşçileri Kültür ve Dayanışma Derneği** önünde yapılan açıklamada işten atılanların sayısının 412'ye ulaştığına dikkat çekildi. Fabrikada çalışan işçilerin kendilerine destek verdiğini dile getiren işçiler; fabrika önünde otomobillerde sabahladıklarını söylediler. İşçiler sorunlarını yetkililere duyurmak amacıyla **17 Kasım Pazartesi** günü Ankara'ya gelerek Türk-İş ve siyasi parti temsilcileriyle görüşecekler.

(Ankara)

TEKEL işçilerinden ÖZELLEŞTİRMEYE TEPKİ

7 Kasım 2003 tarihinde Tek Gıda-İş Sendikası, Malatya Sigara Fabrikası önünde TEKEL işçileriyle birlikte AKP hükümetinin, TEKEL'i ve diğer kamu kuruluşlarını emperyalistlere peşkeş çekmesini basın açıklamasıyla protesto etti.

Açıklamayı yapan Tek Gıda-İş Malatya Şube Başkanı **Macit Amaç**, "TEKEL sigara fabrikalarında üretilen bir paket Samsun veya Maltepe'nin maliyeti 260 bin liradır. Bu sigaralar piyasada 1.250.000 TL'ye satılmaktadır. Bir paketten 950 bin lira vergi, fon, ve kâr olarak devletin kasasına girmektedir. 2002 yılında

2.8 katrilyon katma değer, 318 trilyon net kâr sağlayan bir kamu kuruluşunun değeri bir milyar dolar değildir. 450 bin tütün üreticisi aile, 250 bin üzüm ve anason üreticisi aile ve bunların yanında 25 bin çalışını ile 3-4 milyon insanın geçim kaynağı olan ve bağımsız kuruluşlarca piyasadaki değeri 7 ile 10 milyar dolar olarak bilinen TEKEL'in bir milyar dolar gibi komik bir fiyata satılmasını kınıyoruz" dedi.

TEKEL işçileri "TEKEL bizimdir bizim kalacak" sloganını attıktan sonra eylemlerini bitirdiler.

(Malatya)

DIYARBAKIR'DA GREV SONA ERDİ

Diyarbakır İl Özel İdaresi işçilerinin bir ay önce başlattığı grev anlaşma ile sona erdi.

Diyarbakır İl Özel İdaresi'nde çalışan Diyarbakır Yol-İş Sendikası işçilerinin bir ay önce başlattığı grevin sona erdirilmesi için Diyarbakır Valisi **Nusret Miroğlu** ile Yol-İş Sendikası Diyarbakır 1 No'lu Şube Başkanı **Halil İbrahim Öztöpalan** arasında yapılan görüşmeden anlaşma çıktı. **Öztöpalan** ile **Miroğlu** arasında varılan anlaşmaya göre, sendika üyesi işçiler yıllık yüzde 3 zam ve yıpranma primi alacak. Yol-İş Sendikası Başkanı **Öztöpalan**, Özel İdare binasında düzenlediği basın toplantısında "Diyarbakır Valisinin sıfır zam önerisine karşı üyelerimiz haklı olarak greve girdiler. Grevin 35. gününde Vali Beyle son görüşmemizde, önümüzdeki yıl yapılacak sözleşmeye kadar yüzde 3 zam ve yıpranma primi öngörülerek anlaşma sağlandı" dedi. (H. Merkezi)

İZMİR'DE TEK LİSTELİ SEÇİM

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası İzmir 4. Bölgesi yaptığı seçimle başkanlığa yeniden **Kani Beko**'yu seçti. 9 Kasım 2003 tarihinde yapılan seçimde tek listeyle seçime gidildi. Türkiye Profesyonel Hakemler Derneği İzmir Şubesi Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen seçimde 230 delege oy kullanırken Yönetim Kurulu'na seçilen isimler ise şunlar; **Şenol Erbaş, Hilmi Soyyigit, Mahmut Taşçı, Ahmet Kansız, Muharrem Kurt, Mustafa Köksal ve Haydar Yıldırak.** (İzmir)

Emekçinin Gündemi

STATÜKO MU, DEĞİŞİM Mİ?

Konuya böyle bir başlıkla girmeyi uygun bulduk. Çünkü söz konusu olan TÜRK-İŞ'in 19. Genel Kurulu olunca, başlık yerli yerine oturuyor. Zira bugüne kadar statükocu bir anlayışın egemen olduğu TÜRK-İŞ kongreleri, her seferinde ne şiş yansın ne kebab misali "sağ", "sol" dengeleri "gözetilecek" sarı bürokrat uzlaşmacı ve egemen sınıfların dümeninde bir yönetim ve yönetim anlayışı ülkemizin en büyük işçi kuruluşunun başına bela edile gelmiştir.

Her seferinde, kâh koalisyon hükümetleri, kâh tek parti yönetimlerine uygun, ama her seferinde "partiler üstü" yaftasıyla, şekil kazanılmak üzere yapılan TÜRK-İŞ kongrelerinde hep uzlaşmacı, düzene yedeklenmiş, düzenin sac ayağı durumunda yönetimler oluşturulmuştur. Egemen sınıflar işçi sınıfı ve emekçi halk yığınlarının haklarına dönük saldırılarında, gücünü ve cesaretini bir anlamda, yedekledikleri bu yönetimlerden almaktadırlar. Bu halleriyle bugüne kadar bu yönetimler aynı statükocu zihniyetle sendikal politikalara ve sürece yön vermiş ve işçi mücadelesinin dalgakıranları olarak, hakların bir bir elden çıkarılmasının koşullarını oluşturmuşlardır.

Bunun artık gizlenecek, inkar edilecek, görmezden gelinecek bir tarafı kalmamıştır. En son, başını ABD'nin çektiği emperyalist saldırganların Irak'ta gerçekleştirdikleri işgale ve vahşete doğrudan destek anlamına gelen, Türkiye'nin Irak'a asker göndermesi sorununda AKP hükümetine doğrudan destek verenlerin başında, yine Salih Kılıç'ın başkanlığındaki TÜRK-İŞ yönetimi olmuştur. Bu haliyle bile statükonun ötesinde, doğrudan sermaye güçlerinin safında bir çizginin sahipleri olmuşlardır.

18. Genel Kurulda, bir dizi "mücadele" kararlarının tersine, kendiliğinden yükselen mücadeleleri pasifize ederek, düzene yedekleyen TÜRK-İŞ yönetiminin, bu 19. Genel Kurula geleceğe ilişkin ne tür önerilerle gelip, ne tür kararlar alacağı; bu haliyle de kongre sonrasında nasıl davranacağı pek de meçhul değildir. Perşembenin gelişi, çarşambadan bellidir. Dolayısıyla çok da bir şey beklenmemesine rağmen, yine de TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların, özellikle de emek yanlısı görünenlerin, bu sürece sahip çıkıp, üst kuruluş olan TÜRK-İŞ'e, ve kongresine müdahale etmeleri, TÜRK-İŞ'in işçi sınıfının çıkarlarına dönük bir noktaya evrilmesine yönelik çaba içerisinde olmaları ve bu yönlü taktik yönelimlerle belirli ittifaklar geliştirmeleri hayati bir hal almıştır.

19. GENEL KURUL SESSİZ SEDASIZ GEÇİTİRİLMEMEYE ÇALIŞILIYOR

Geçmiş kongrelerde günler aylar öncesinde yoğun tartışmalar yaşanır, basın yayın organlarında hemen her gün bu tartışmalar çeşitli boyutlarıyla ele alınır. Bizler bunların ne tür ataksyonlar olduğunu bilirdik. Ama bir canlılık, bir hareketlilik ve bu haliyle geleceğe dönük, sınıf üzerinde belirli umut beklentileri de oluşmuyor değildi. Sonuç tersi de olsaydı, bütün bu hareketlilikler TÜRK-İŞ'in başına hangi bürokrat sendikacının geleceği için de olsaydı, günler aylar öncesinde kamuoyuna yansımaları görülüyordu.

Bugün bırakalım sıradan kamuoyunu, işçi ve emekçilerin bile yaklaşan kongreden pek haberleri yoktur. 19. Genel Kurulda sessiz sedasız geçirilmeye çalışılıyor. Bu durum bile TÜRK-İŞ'in hem nitel hem de nicel olarak ne kadar çok aşındığını ve zayıflatıldığını

ni, işçi tabanından yalıtıldığını, emekçi halktan kopulduğunu göstermektedir. İşçi sınıfının heyecan ve coşkusuyla çok çok gerisine düşmüştür. İşçi sınıfı hareketi içinde, bu haliyle bile gördüğü işlev dalgakıranlıktır. Sermayeye yaklaştıkça, işçilerden uzaklaşan ya da tersi, işçilerden uzaklaştıkça sermayeye yaklaşan bir TÜRK-İŞ'in tabanda herhangi bir heyecan yaratması mümkün müdür?

Bugüne kadar olduğu gibi, bugün de TÜRK-İŞ delegelerini oluşturanların en alt seviyesi, sendika şube başkanlarıdır. İşçilerin TÜRK-İŞ delegesi olması mümkün değildir ve bu pek istenmemektedir de. Zira tabandaki heyecan ve mücadele azminin genel kurula, oradan da TÜRK-İŞ yönetimine taşınması istenmemektedir. Bu işçi iradesinin de oraya taşınmasının istenmemesi demektir. Dolayısıyla bunun, statükoda ısrar, değişime ve dönüşüme ayak direme, sınıf çıkarları yerine sermaye çıkarılarını gözetken bir anlayışın, bir kez daha devamını sağlamak üzere tezgahlandığını ifade etmek pek de yanlış olmayacaktır.

Başında faşist, işbirlikçi yöneticilerin bulunduğu kalabalık üyeli sendikaların, bugüne kadarki misyona uygun hareket edeceğini tahmin etmek zor değildir. Olacak olan da budur. Bunlardan statükoyu parçalayıp, TÜRK-İŞ'i sınıf eksenine oturtacaklarını bekleyemeyiz. Onların derdi trilyonlarca mal varlıklarını, mali olanaklarını daha da arttırmak ve çeteci, hortumcu icraatlarını ve devamında imparatorluklarını devam ettirmektir. Onların değişimden anladığı ve anlayacağı, rakamsal değişikliklerdir. Sınıf çıkarları onları ilgilendirmiyor. Basında bunlara dair bol bol haber görmek mümkün. Oysa küresel saldırıyla iş yasalarının, sermaye güçlerinin çıkarlarına dönük şekillendirildiği, çalışma yaşamının allak bullak edilerek, kazanılmış hakların bir bir ortadan kaldırıldığı ve yeni saldırıların kapıda olduğu günümüz Türki-

ye'sinde her namuslu, dürüst insan gibi, sendikaların başında bulunan bütün sendikacıların da, bu gelişmelerin bilincinde sürece müdahale etmeleri ve işçi sınıfına gereken önderliği yapmaları, ahlaki ve zorunlu bir görevdir.

Evet, bu görev öncelikle TÜRK-İŞ içerisinde kendisine devrimci, demokrat, ilerici diyen, işçi önderi olma iddiasında bulunan sendikacıların omuzlarındadır. Önerilerine çok büyük bir olanak çıkmıştır. 19. Genel Kurul bu açıdan önemlidir, belki de dönüm noktası olacaktır ve statükonun devamına karşı, değişim dönüşümü, sınıf kimliğine uygun bir yapılanma isteklerinin mücadelesinin arenası olacaktır.

Bu anlayışla birleşebilecek bütün güçler ortak hareketin olanaklarını sonuna kadar zorlamalı, ilkeli, doğru temellerde, doğru bir yönetim ve yönetim anlayışının TÜRK-İŞ kongresinde etkin hale gelmesi ve iktidara taşınması hedeflenmelidir. Çeşitli kaygılarla bu görevi üstlenmeyen, başkasına havale eden, kendi geleceğine ilişkin kaygılarla oportünist, teslimiyetçi, uzlaşmacı bir yönelimle hareket edenlerin, işçi sınıfına ihanetten öte bir davranış içinde olmayacağı açıktır.

Bu süreçte yapılan müdahalelere ve doğru yönelimlere rağmen somut kazanımlar elde edilemeye bile, Devrimci Demokratik sınıf güçlerinin, ilişkilerinde sıcak, samimi, geleceğe dönük olumlu mesajlar vermeleri gerektiği kabul edilmelidir. Kendi içerisinde herhangi bir mücadele potansiyeli ve isteği görmeyen bir yapının geleceğe ilişkin alacağı kararlar ve oluşturacağı yönetimler, mevcut statükocu yapının devamından başkasını sağlamayacaktır. Bu süreçte başta Devrimci Demokratik Sendikal Güçler olmak üzere, sınıf sendikacılığı kaygısı taşıyan tüm güçlerin TÜRK-İŞ Genel Kuruluna gereken duyarlılığı göstermesi ve TÜRK-İŞ'in en büyük sendikal kuruluş olmasının ötesinde, egemen sermaye güçlerine karşı mücadele odağında olmasını sağlaması hayati önemde bir görevdir.

Bitirilen hayvancılık ve süt sektörü

Ülkemizde 15-20 yıl öncesine kadar önemli bir geçim kaynağı olan “**hayvancılık**” ülke tarımının özelleştirmeler yoluyla emperyalist tekellere peşkeş çekilmesi sonucunda bitme aşamasına getirilmiştir.

1920’lerden sonra kurulan **TUGSAŞ, TİGEM, YEMSAN** gibi üreticiye girdi sağlayan kurumlar ile **TMO, ÇAYKUR, TEKEL, TSEK, EBK** gibi piyasadan ürün alan kuruluşlar teker teker çok uluslu şirketlere (ÇUŞ) yok pahasına satılmıştır. Böylelikle devletin bir bütün olarak üretimden çekilmesi sağlanarak, köylü tekellerin insafına terk edilmiştir.

ÖLDÜRÜLEN HAYVANCILIK SEKTÖRÜ

Tek başına hayvancılık sektöründe yaşananlar üreticinin uğradığı yıkım ve sefaleti anlatmaya yeterlidir.

1980 yılında 16 milyon sığır ve 49 mil-

yon koyun varlığı mevcut iken bu sayı aradan geçen 23 yıl içinde eriyerek 10 milyon sığır ve 26 milyon koyuna kadar düşmüştür. Geçimini özellikle hayvancılıkla sağlayan T. Kürdistanı için bu durum açlık ve sefaleti beraberinde getirmiştir. Bu süreç öncelikle uluslararası şirketlerin dayatmaları sonucu ülke tarımının kalbi durumundaki KİT’lerin özelleştirilmesi ile başlatılmıştır.

Bu politikalar sonucunda taban fiyat uygulamaları kaldırılmış, Tarımsal Kredi Faizleri yükseltilmiş, Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin desteği azaltılmış ve bunlar özelleştirilmiştir.

Özellikle 1980’lerden sonra daha yoğun bir şekilde uygulamaya sokulan **sözleşmeli çiftçilik** ile bu süreç hızlandırılmıştır.

ÖZELLEŞTİRİLEN SÜT SEKTÖRÜ VE YIKIM

Bugün marketlerden aldığımız **Pınar**

Süt, Mis Süt, SEK etiketli birçok ürün üreticinin alınteri üzerinden piyasaya sunulmaktadır.

1962 yılında üreticinin ürettiği sütü işlemek, değerlendirmek piyasaya sürmek ve süt sanayini geliştirmek amacıyla kurulan Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu (TSEK)’nin geçirildiği zorunlu dönüşüm, çok uluslu şirketlerin güdümünde komprador burjuvazinin ülkeyi nasıl yağmaladıklarının bir örneğidir.

1968 yılında Türkiye’deki ilk pastörize sütü 1972’de homojenize edilmiş yoğurdu, 1979’da ilk kez beyaz ve kaşar peyniri, içi hava almayan vakumlu ambalajda paketlenmiş ve dil peynirini üretmiş olan TSEK, 1992 yılında özelleştirme kapsamına alınmıştır. Yılda 100 tonluk üretim kapasitesine sahip ve 1308 adet işletmesi olan bu dev kuruluşun İstanbul, İzmir ve Bursa’daki işletmeleri %100’lük kapasite kullanım oranına sahiptir. Böyle bir kuruluşun özelleştirilmesi sürecinde şirketlerin kârları hesaplanmış ve bunun sonucunda işletmelerden sadece biri kooperatiflere satılmıştır. Oysa KİT’lerin tasfiyesini dayatan ABD’de işletmelerin %78’i, Belçika’da %70’i, Almanya’da %79’u kooperatifler tarafından işletilmektedir.

Özelleştirme öncesi-sonrasında yaşanan fiyat değişimlerine İzmir bölgesi çok açık bir örnektir. 1995 yılında çiğ süt alış fiyatı 14.000 TL. iken özelleştirme sonrasında 10.000 liraya gerilemiştir. Kutu sütün satış fiyatı ise tersine artarak 33.000 liradan 50.000 liraya yükseltilmiştir. Özelleştirme öncesinde Adana’da yılda 4.328 litre sürt üretilirken sonrasında bu sayı 1750 litreye düşmüştür.

İzmir işletmesinde yaşanan durum ise çok daha kötüdür. 31.576 litre olan üretim özelleştirme sonrasında sıfıra inmiştir.

Elimizdeki tablonun yaratıcısı, emperyalist tekellerin emirleri doğrultusunda faaliyet

yürüten Koç, Sabancı, Tekfen Holdingler ile bu politikaları uygulatan hükümetteki ve meclisteki bürokratlardır. Şu anda TSEK’nin işletmelerini alarak piyasaya hakim olan 6 tekel vardır.

-Pınar Süt (Yaşar Holding)-Mis Süt (Nestle)-SEK (Koç Holding)-Danones-Tikveşli-Birtat (Sabancı Holding)-Ülker-Sütaş

Bu tekeller girdikleri marketlerde raf fiyatını yükselterek küçük üreticiye yaşam hakkı tanımamıştır. Balıkesir Mandıracılar Birliği’nin 60 olan üye sayısının 10’a düşmesi bunun bir göstergesidir. **Piyasayı belirleyen bu tekellerin herbiri mutlaka uluslararası bir tekel ile bağlantılıdır.** Mis Süt çok uluslu Nestle ile, Sabancı Philip Morris ile, Ülker United Eur Book ile birlikte hareket ederek emperyalist politikaların ülkemizdeki uygulayıcıları olmuşlardır. Her fırsatta KİT’lerin devletin sırtındaki kamburları olduğunu dile getiren ve özelleştirilmesini savunan şirket patronlarının sözcüleri, hükümet bakanları, bu kuruluşların kapatılması ile işsiz kalan ve üretemeyen milyonlarca köylüyü görmezden gelmektedirler. Rakamlar ve belgelerle ispatlanan ve yıkım ortaya çıkan politikalarda ısrar etmek ancak emperyalist tekelere yakınlığın bir kanıtıdır. **Son günlerde sıkça tartışılmaya başlanan Toprak Mahsulleri Ofisi’nin tasfiye edilmesi bu sürecin bir devamıdır.** Uygulanacak politikaların geçmişte uygulanmış olanlar gibi işçi-emekçi-yoksul köylüler için bir yarar getirmeyeceği açıktır. Emperyalist politikalar şirketler için birer kâr kaynağı iken köylüler için kabustan başka birşey ifade etmiyor. Köylülerin kendilerine yönelik dayatmalara karşı çıkmaktan ve bu kuruluşları sahiplenerek, kaybedilenlerin geri alınması için örgütlenmekten başka çıkar yolu yoktur. (Ankara)

“TEKEL özelleştirilme kapsamından çıkarılsın”

Türkiye Ziraatçılar Derneği Genel Başkanı **İbrahim Yetkin**, ‘**Ulusal Tarım Platformu**’ oluşturacaklarını açıkladı. TEKEL’in özelleştirilmesiyle sigara pazarının Japon sigara devine verileceğini söyleyen Yetkin, TEKEL’in derhal özelleştirme kapsamından çıkarılmasını istedi.

Türkiye Ziraatçılar Derneği Genel Başkanı **İbrahim Yetkin**, genel merkez binasında yaptığı basın açıklamasında, TEKEL’in Japon sigara devine verileceğini belirterek, “TEKEL’i alamayacaklarını bildikleri halde bu şirketlere biraz daha yüksek fiyattan verilecek. ‘Ya, tamam verelim’ diyecekler. Türkiye sigara pazarını paylaşıp Türkiyeli üreticiden tütün almayacaklar. Fabrikaları tasfiye edip, kendi sigaraları ve markalarını-

la pazarı ele geçirecekler. Şartlar değişir, masaya oturulur ve yeniden karar verilir. O zaman özelleştirilir” diye konuştu. TEKEL’in özelleştirme kapsamından çıkarılmasını isteyen Yetkin, kitle örgütleri ve meslek kuruluşlarının katılımıyla “**Ulusal Tarım Platformu**”nu oluşturacaklarını belirterek, “**TEKEL hepimizin malı, gücümüzü birleştirip haklılığımızı kamuoyuna anlatacağız**” dedi.

AKP’nin bir yıllık tarım politikasını eleştiren Yetkin, olumlu ve olumsuz yönleri şöyle sıraladı: “Çiftçi kayıt sisteminin geliştirilmesi, hayvancılığa verilen desteğin olumlu düzeyde olması, fındığa verilen ilave destek, mazot desteği, tarımsal kredi faiz oranların yüzde 35’e indirilmesi, Kırsal Alanda Sosyal Destek ve 1000 köye 1000 tarımcı projeleri ve üreticiye yönelik telafi edici ödeme sistemi çiftçiye olumlu yansımıştır. Çiftçi borçlarının yeniden yapılandırılması çerçevesinde ikinci taksidin borcun yüzde 40’ı düzeyinde ise çiftçiye zorlamıştır. Üreticilerin yüzde 70’ine yakını ikinci taksidi ödeyemiyor ve yüzde 50’lik faizin altında eziliyor. Hububat fiyatları yetersiz, TMO’nun bazı birimlerinin kapatılması ise intihardır.” (H. Merkezi)

İncir ihracatında devletin oyunu

Tarımı bitirmeyi hedefleyen egemenler incir üreticisinin ürününü ihraç etmemesi için her yıl yeni bir yonteme başvuruyor. Geçtiğimiz iki yıl boyunca üretici incirde aflatoxin bulunduğu iddiası ile AB standartlarına uymadığı için tüccara ürününü değerinin çok altında satmak zorunda kalmıştı. Bu yıl da incir üreticisi, tedirgin bir şekilde yine tüccarın eline düşme kaygısıyla bekleyiş içinde.

Yapılan istatistiklere göre Türkiye dünya kuru incir ihracatının %60’ını tek başına karşılıyor. Ancak bu durum 3 Kasım seçimlerinden önce “**çiftçiye rahata kavuşturacağım, istihdamı sağlayacağım**” vaatlerinde bulunan AKP hükümetini rahatsız etmiş olacak ki incirde ihracat oyunu sergiliyor. Hiçbir ülkede ve üründe uygulanmayan “**ihracat tarihi**” uygulaması, kuru incirde uygulanıyor.

Peki bu uygulama, neye yol açıyor? Belirlenen tarih 2 Ekim, oysa incir Eylül ayında toplanıp depolanıyor. Eylül ayının ortasında dalda incir kalmıyor. İncirin depolanmasıyla ihracat tarihi arasındaki dönemde ise incir çürümeye başlıyor. Aflatoxin maddesi ortaya çıkıyor. Bu da

ihracatçıların ürün fiyatlarını aşağı çekmesi için bahane yaratmalarına neden oluyor. Böylece “**çiftçi dostu**” hükümetin kimin yanında olduğu gerçekliği bir kez daha günyüzüne çıkıyor.

Bu tehlikeye karşılık TARIŞ İncir Birliği Yönetim Kurulu Başkanı **Muzaffer Avcı** basına yaptığı açıklamada TARIŞ İncir Birliği’nin 1912 yılında üreticinin karşı karşıya kaldığı oyunlarla mücadele etmek için kurulduğunu vurgulayarak “**bugün de incir üreticisi aynı oyunlarla karşı karşıya. İncir Birliği yılmadan aynı mücadeleyi sonuna kadar sürdürecektir**” diyor. Buna karşın Ege Kuru Meyve ve Mamul Birliği Başkanı **Aydın Ünsal** ihracatçının incire verdiği fiyatın TARIŞ’in ödediği net fiyattan daha yüksek olduğunu iddia etti. Ünsal “TARIŞ’in alımdaki payı yüzde 6-7, ihracattaki payı yüzde 3-4 dolayında; TARIŞ üreticiyi korumak istiyorsa daha fazla alım yapsın” dedi.

Tüm bu tartışmalar üreticiyi daha da çıkmaza sürüklerken açıklanan taban fiyatının en düşüğünün 1 milyon 550 bin lira olmasına rağmen üretici bu fiyatın piyasada 800 bine düşeceğinden endişe ediyor. İncir ihracatında oynanan son oyun üreticinin dostunu düşmanını bir kez daha gözler önüne serdi. (Samsun)

“Üretici değil, ithalat destekleniyor”

Vedat Erikli

Eylül ayının son haftalarında yapılan çeltik hasadıyla beraber ürününü TMO (Toprak Mahsulleri Ofisi)'ne veremeyen köylüyü zor durumda bıraktı. Görüşlerini aldığımız öfkeli bir köylü sorunlarını şöyle dile getirdi.

-Kendinizi tanıtır mısınız?

-Vedat Erikli: 30 yıldır çeltik yapıyorum. Samsun Terme'nin Gölyazı beldesinde. Bu sene de aynı şekilde çeltike devam ettim. Verim iyi olmasına rağmen fiyatların düşük tutulması sıkıntı çekmemize neden oldu. Taban fiyat 700 bin lira verildi. Sergilerinden kaynaklı 550 bin liraya kadar indi. Ofisin alımları düştü. Tüccar da tüm bunları baz alarak fiyatı daha aşağı çekti.

-Çeltik üreticisinin mağdur olma nedenleri nelerdir?

-Geçen yıl piyasaya ithal pirinç vs. sürüldüğü için TMO köylüden aldığı ürünleri satamadı, elinde kaldı. Stok oluşunca çeltik fiyatı bu yıl

düşük tutuldu. Çeltik üretimi zaten pahalı. Bakan ben 2001 yılında 460 bin liraya çeltik sattım. 2002 yılında 600 bine 2003 yılında 500 bin liraya sattım. Yani üç yıldır çeltik üretiminde en ufak bir kıvılcık yok. Bunun nedeni dışardan ithal edilen pirinç. Türkiye'deki çeltik üretimini baltalamakta. Türkiye üretime değil de ithalata destek verdiği sürece tıpkı diğer üreticiler gibi bizim de mağduriyetimiz kaçınılmazdır. Bunların yaşanmaması için devlet üreticiyi desteklemeli. İthalata fon, vergi vb. birşeyler konması lazım. Bazen bakmışsın yukarıya, bazen tam dibeye vurmuş ibre. Bu dengelenmeli. Durum böyle olunca çeltikten kazanamayan üretici o yıl para eden bir ürünü ekmeğe kalkıyor. Bunu bilinçsizce yaptığı için bu kez tümünden batıyor.

-Ürününe nereye veriyorsunuz?

-Tüccara veriyoruz. Şimdi TMO'ya çeltik vermek büyük bir eziyet. Üreticinin yüklü bir üretimi olduğu zaman TMO'ya çeltik vermek zorlaşıyor. O arada çeltiğin rutubeti % 16 olacak şu şöyle olacak, bu böyle olacak vs. alımlar çok yavaş yapılıyor. 100 ton, 200 ton üreten bir köylü ofise günde sadece 10 ton verebiliyor. Böylesi bir durumda köylü hasatını yapacak ofisin kapısında mı bekleyecek. Bu nedenle de üretici daha düşük bir fiyat vermesine rağmen tüccarı tercih etmekte. Çünkü çeltik kısa bir dönem içerisinde hasat yapılmak durumundadır.

-Uygulanan tarım politikalarına ilişkin ne düşünüyorsunuz?

-Herhangi bir tarım politikasının izlendiğini düşünmüyorum. Dış güçlerin çıkarlarını koruyan değişik bir tarım politikası izlenmekte. Bu nedenle Türkiye'de tarım politikası tarımı bitir-

meye yöneliktir. Bu şekilde giderse Türkiye'de tarım kalmaz. Türkiye'nin %70'i bana göre tarımla geçiyor. Emekli öğretmen tarımla geçiyor, tüccar tarımla geçiyor, fındık üreticisi ve işçisi tarımla geçiyor, çeltik üreticisi yani Türkiye'deki işçi, memur, esnaf vs... hepsinin tarımla bir bağlantısı var; tarım destekli geçiyor sadece bir maaşla geçinmek mümkün değil, ille tarımdan birşeyler geliyor. Bunu bölge açısından söylerim ama bu Anadolu'da da, Akdeniz'de de böyle. Aksi olduğunu düşünmüyorum. Öyle olsa bu memleketin büyük bir bölümü açlık çeker.

-DGD uygulamasına ilişkin ne düşünüyorsunuz?

-DGD, üretici için şuna benziyor. Bayılmış bir adamın suratına su serpmek, ayıltmak için. Ayıldık ama bu şekilde bizim yaşamamız mümkün değil. Geçen sene mazot parası diye birşey çıkardılar. Dönüm başına 5 milyon mazot parası verdiler. 3 litre için. Mazot almıyor bu mazot traktörün dibini örtmüyor. Bununla sen nasıl 1 dönüm isteyeceksin, bu bahane edilerek DGD'ler ödenmedi. Bana göre bunlar birer kandırmacadan başka birşey değil.

-Siz birşeyler söylemek ister misiniz?

-Terme Ziraat Odası Başkanı, M. Yetkin Karamollağlu

Çiftçimiz güzel şeylere değindi. Sulama sorunları olan bir yerde, hala taban suyu olan bir yerde kesinlikle kendi kaderine terk edilmiş bir çiftçi kitlesinin bulunduğu bir yerde, siz sağlıklı bir tarım bekleyemezsiniz. Bu bölgede çiftçimiz bir kere sulama sistemlerinden mahrumdur. Çiftçi ürettiği ürünün maliyetini serbest piyasa-

M. Yetkin Karamollağlu

daki kırıcı yaparsa, çiftçinin görüşü alınmadan tüccar baz alınarak çeltik taban fiyatı belirlenirse bu durumdan ne beklenir. Bu yıl Terme'de resmi olarak 15 bin dekada çeltik üretimi yapıldığı söyleniyor. Bunu 20 bin olarak kabul edelim. Çeltik üreticisi üç yıldır büyük umutlarla dengersiz bir tutum içinde, yani fiyat alamadılar. Bunu kimler kumanda ediyor, bilmek gerek. Bu yıl ilçede TMO açıklamalarına göre %40 ürünü alacaktı, ama maalesef almadılar. Niye sanki tüccarla anlaşmışlar. Önce tüccar alsın olayın özü bu. % 16 rutubet şart konuluyor. Zaten Karadeniz bölgesi nem oranı yüksek bir bölge. Çeltik üreticisi bu perişanlık içerisinde. Kara gün dostu TMO'dan umduğu desteği göremedi. Giden çiftçi geri döndü. Nedeni stok deniyor ama bu değil, tamamen Avrupalı dış güçlerle olan işbirliğidir. (Samsun)

“Çevreye, insana zararımız yok dediler bizi aldattılar”

Bergama'yı bizler Eurogold (Yeni adı Normandy)'a karşı verdiği siyanürlü altına hayır mücadelesiyle tanıdık. Mehmet Uslu da Bergamalı köylü. Bergama'nın Ovacık köyü köylüsü Mehmet Uslu tesisler açıldığından beri bu tesislerde çalışmış. Ancak son günlerde siyanürden zehirlenen Uslu tedavisi yapılmayarak Normandy Şirketi yetkililerince kapının önüne konuldu. Buna karşı günlerdir hakkını arayan Uslu'yla yaşanan gelişmeler üzerine bir söyleşi yaptık.

-Bize yaşadığınız gelişmeleri anlatabilir misiniz?

-Mehmet Uslu: Ben 1997 yılında Eurogold'da işe başladım. 98 yılının 6. ayında madene ara verildi. 99'da medyaya iyi görülmesi için bizi siyanürlü havuza soktular. Benimle birlikte 5 arkadaşım daha vardı. 2001 yılında maden tekrar açıldı. Bergama Devlet Hastanesi'nden sağlam olduğumuza dair bize rapor aldırıldılar. Zaten sağlam olmasaydım işe başlayamazdım. Ben madenin her yerinde çalıştım. Siyanür havuzunu genişlettiler. Burada da çalıştım. Burada hastalığım meydana çıktı. Beni Bergama Devlet Hastanesi'ne gönderdiler. Daha önce 157.000 olarak ölçülen trombositler 17.000'e düşmüştü. Hayati risk olduğu için beni acil olarak İzmir SSK'ya sevk ettiler. 2 gece kaldım, 2 ünite trombosit (kandaki alyuvarlar) verdiler. Kortizon hapıyla tedaviye başladılar. 6 aylık tedavi süresince iyileşme görmediler. Şirket “ağır ve tehlikeli işler”de çalışamayacağımı söyleyerek beni işten attı. Rapor da ise tedavi süresince çalışma-

mayacağım yazıyordu. Buna rağmen işten atıldım.

-Bergamalı köylülerin bu şirkete karşı sürekli yapılan eylemleri vardı. Siyanür tehlikeli olduğu için karşı çıkılıyordu. Şimdi sizin durumunuz da bunu doğruluyor...

-Bize o zamanlar tam tersini söylüyorlardı. Doğaya hiçbir zararının olmadığını, tamamen çevreci olduğunu söylüyorlardı. Fakat gördük ki söyledikleriyle yaptıkları birbirinden farklı. Çevreye zarar vermediğini söylüyorlardı. Ama bu şirkete yol yapmak için geçen hafta benim 20 çam, 20 tane de zeytin fidanımı dozerle toprağa gömdüler. “Çevreciyim” diyen bunu yaparsa, “çevreci değilim” diyen ne yapar. Bizim bu ağaçlardan ileriye dönük beklentilerimiz vardı. Ancak şimdi bizi ölüme terk ettiler. Eğer benim ağaçlarımın bedelini ödemezlerse ben de ağaçlarımın kesildiği yerde açlık grevi yapacağım. İnsan sağlığına gelirse; Çamköy köyünden Necati Kahraman Normandy'de çalışırken kanserden öldü. Buradaki halk yoksul olduğundan, gidip tedavi yaptıramıyor. Belki köy halkından böyle benim gibi rahatsızlığı olanlar da olabilir. “Önce sağlık” politikası yapan bu şirket, eğer bizi böyle kapı dışarı ediyorsa bu şirketten ne beklenebilir? Yani bizi çevreye zararımız yok diyerek kandırdılar, aldattılar.

-Şirkette şu an çalışma koşulları nasıl?

-Şirket çalışmaya devam ediyor. Ruhsatı olmadığı halde çalışıyor. Bu şirket büyük bir şirket. Her tarafı susturuyor. Şu anda zaten Bakanlar Kurulu kararıyla çalışıyor. Mesela

işyerinde rahatsızlanan bir işçiyi SSK ya da devlet hastanesine göndermiyorlar. Bunları özel hastanelerde tedavi ettirerek kamuoyuna yansımaları engelliyorlar. Çünkü gelecek tepkilerin önünü kesmek istiyorlar. Orada iş kazaları da oluyor. Mesela ağır yük kaldırmaktan bel kayması oluyor. Makinalara eller, parmaklar kaptrılabiliyor. Bu tür kazaların olmasının sebebi de bu işlerden anlamayan insanlara bu işlerin yaptırılmasıdır. Genelde bu yüzden oluyor iş kazaları.

-Peki şu an şirkete yönelik tepkiler var mı? Köylülerin yaklaşımı nasıl?

-Tepkileri kaldırmak için 270 kişilik işe 450-500 kişi yerleştiriliyor. Yani insanlara iş vaadlerinde bulunarak tepkileri ortadan kaldırdılar. Zaten burada iş kolları olmadığı için insanlar işsiz. Şirketin tepkileri ortadan kaldırmak için “iş” vermesi de bu tepkileri epey azalttı. Ama herkesin tepkisini törpüleyemediler. Bir eylem olsa insanlar yine gider. Çevreye ve insana zararlı olan bu şirkete yine birçok insan da tepki duyuyor. Benim bu durumumu gören insanların kafasında soru işaretleri de oluyor tabii. Bu durum insanları rahatsız ediyor. İnsanlar “bizim de başımıza gelebilir” diye düşünüyorlar. Şirkette işçilerin birlikteliği yok. Şu an bir örgütlülük de yok. Bazı işçilere iyi, bazılarınaysa kötü maaş verilirken işçiler karşı karşıya getiriliyor. Örgütlülüğün önüne geçiliyor. İşçileri birbirine ispiyon ettirerek performans (maaş yükseltme) veriyorlar. Böylece işçiler birbirinden soğuyor. Şu anda şirkette Maden-İş Sendikası var.

Bu sendika kukla olduğu için benim işten atılmamla ilgilenmedi, haberi bile olmadı. Geçen sene arkadaşlarla Genel-İş Sendikası'nı şirkete getirmeye çalıştık. Bunu duyan patronlar 4 öncü arkadaşımızı işten attı. Arkadaşların bir an önce bir araya gelmesi gerekiyor. Bu arada şirkette bir Avusturyalı yönetici var. Alım-satım tedarik işleriyle uğraşılıyor. İsmi Anderson. Arkadaşlara “biz buraya köleleri yönetmeye geldik” demiş. Arkadaş da bu adama maddi ve manevi dava açtı.

-Son olarak söylemek istedikleriniz nelerdir?

-Bu şirket açılırken bizi kullanarak açtılar. Hastalanınca da kapının önüne koydular. Tedavimi bile yaptırmadılar. Yani benimle hiçbir şekilde ilgilenmediler. Benim beklentim; Sağlık Bakanlığı ve Çevre Bakanlığı'nın önlem almasıdır. Benim durumuma diğer işçilerin de düşmemesi için denetim yapılmasını istiyorum. Basının da halka gerekli bilgileri vermesi için özen göstermesini istiyorum. Çünkü basın bu konulara pek ilgi göstermiyor. Ama magazin vb. haberlere hemen koşuyorlar. Biz daha önceden bilinçlenmiş olsaydık şirketin bu oyunlarına gelmezdik. Şirkete bana tazminat ödemeleri için dava açtım. 3 yıllık sigortamı ödemediler. Bizi çalıştırdılar ama sigortamızı ödemediler. Bunun için de dava açacağım. Son olarak da maddi ve maddi tazminat davası açacağım. Sonuna kadar hakkımı arayacağım. Benim durumuma düşen her köylüye de desteğimi sunacağım.

(İzmir)

Dersim onurdur, onuruna sahip çık!

Devlet yıllardır Dersim'e karşı özel politikalar uygulamıştır/uygulamaya da devam etmektedir. 1938'den bu yana Dersim halkı birçok baskıyla, katliamla, sürgünle karşılaşmıştır. Devletin tüm bu baskı zulüm ve katliamlarına karşı Dersimliler onurluca direnmiş, kendi örf ve adetlerinden uzaklaşmamıştır. Dersim toprakları nice direnişlere tanıklık etmiş; devrimcileri ve komünistleri bağrında saklamıştır. Sınıf mücadelesine nice yiğitler vermiştir. Devlet özellikle 12 Eylül sonrası birçok yerde olduğu gibi Dersim'de de baskılarını yoğunlaştırmıştır. Bu baskı çeşidi kimi zaman köy yakmaydı, kimi zaman ambargoydu, kimi zaman faili meçhuldü, kimi zaman sürgün... Devlet yıllardır Dersim'i Dersim yapan özelliklerinden arındırmak için her türlü politikaları uygulamıştır. Gerilla mücadelesinin verildiği bölgelerde halka her türlü baskı ve şiddeti uygulayan devlet, devrimci ve komünistlerin sahiplenebileceği yerlerde ideolojik saldırılarını artırarak halkı değerlerinden uzaklaştırmayı hedefliyor. Dersim de bu illerden biri. Devlet halkı kendi değerlerinden uzaklaştırmak için Dersim'e kendi elleriyle uyuşturucu, fuhuş gibi kötü alışkanlıkları sokmuş, insanları kandırarak, alıştırarak, teşvik ederek uyuşturucuya, fuhuşa vb. bağımlılık yaratmıştır. Yani, fiziksel anlamda katletse de, tutuklasa da, toprağından zorla sürgüne gönderse de düşünsel olarak bitiremediği Dersim'i, Dersimlileri şimdi kendi yoz kültürünü yavaş yavaş şırınga ederek bitirmeye çalışıyor. Egemen sınıfın, Dersim'de özel olarak uygulamaya çalıştığı kültürel ve ahlaki yozlaşmanın bir parçası da, buradaki birahanelerde kadın garsonlar çalıştırılması ve bu kadınların fuhuş yapmasına gözyumulmasıdır. Tunceli il Kadın Platformu 'yozlaşma ve sömürüye karşı halka ve kadınlara çağrı' yaparak 4 Kasım 2003 tarihinde Yeraltı çarşısı önünde 1000'in üzerinde Dersimlinin katıldığı bir basın açıklaması yaptı. Yapılan açıklamada sistemin Dersim halkına yoz kültürünü ve ahlaksızlığı dayattığı dile getirilirken Dersim kültürünün yozlaşmasına yol açan bütün faktörlerin önünü tıkayacaklarını belirttiler. Açıklamada "Dersim onurdur, onuruna sahip çık", "Dersim'de batakhane istemiyoruz" vb. sloganları haykırıldı. Biz de Dersim'deki halkın düşüncelerini öğrenmek ve sizlerle paylaşmak için Dersim'e giderek halkın çeşitli kesimleriyle söyleşi yaptık.

"ÖNCÜLERİN, HALKA BİLİNÇ TAŞIMASI GEREKİYOR"

- **Dersim'in öz kültürü yok edilmek isteniyor. Sizce bu kimler tarafından yapılmak isteniyor?**

- **Bayan öğrenci:** Evet Dersim kültürü yok edilmek isteniyor. Bunun kimler tarafından yapıldığı malum. Gençlerimiz yoz kültürden etkilenmiş durumda. En kısa zamanda bunun önüne geçmek gerekiyor. Dersim'li bir genç olarak önerim, **bir an önce bilinçli insanlar öncülüğünde bir dernek adı altında insanlara bir şeyler vermek gerekiyor.** Ben kültürümüzün yok olup gitmesini istemiyorum. Bilinçli, devrimci insanlarımızın bunu yapacağına eminim. Buna ümitliyim, ümitli olmaya da devam edeceğim.

- **Tunceli'deki birahanelerde kadın**

garsonlar çalışıyor. Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

- **Ev kadını:** Evli bir kadın olarak birahanelerde kadınların çalıştırılmasını istemiyorum. İnsanlarımızın huzuru kaçıyor. Eşlerimizin birahaneye gittiğini duyduk mu evde huzurumuz kalmıyor. Eşlerimizle kavga ediyoruz. Birahane çalışan kadınlar yüzünden hemen hemen her gece kavgalar oluyor. İnsanlarımıza kötü örnek oluyor. O yüzden Tunceli'deki birahanelerde kadınların çalışmasını istemiyoruz.

"DEVLET DERSİM'DE ÖZEL POLİTİKA UYGULUYOR"

- **Sistemin Dersim'de, Dersimlilerin yaşadığı kültürü ve gençliğin devrimci ruhunu yok etme girişimleri var. Bu konuda neler söylemek istersiniz?**

- **Esnaf:** Bundan 5-6 yıl öncesinde Dersim'de duyarlı bir toplum vardı. Sosyal ve ekonomik olaylarda daha çok sorgulayıcı-

DKÖ'ler ciddi bir platform kurabilir. Bu platformda Dersim ve ülke sorunları tartışılır. Sorunların nasıl çözüleceği belirlendiğinde halkla bütünleşip çözümü pratiğe yansıtmak gerekir.

"İNSANLAR NASIL BU HALE GELDİLER, SORGULANMALI"

- **4 Kasım'da Dersim'de kadın platformu tarafından, kendi öz kültürlerini sahiplenmek ve birahanelerde çalıştırılan kadınların Dersim'den gönderilmesini isteyen bir eylem gerçekleştirdiler. Yapılan eylemi nasıl değerlendiriyorsunuz?**

- **Bayan öğrenci:** Bu eylemi geç kalmış bir eylem olarak değerlendiriyorum. Geçen sene de aynı durumla karşılaştık. Bir eylem yapıldı fakat sonuçta bir insan yaşamını yitirmişti. O süreçten sonra bu eylemin yapılmasına gerek kalmamalıydı. Demek ki toplum yapısında bir sorun söz konusu. Aslında bütün suç toplumun bireylerinde de değil.

Bir asırdır Dersim'i baskılarla, zulümlerle, katliamlarla, sürgünlerle kendi istedikleri hale getirmeye çalıştılar. Ancak halk kendi değerlerine sahip çıkarak ve her türlü baskılara göğüs gererek, bu uğurda bedeller ödeyerek belli bir yere kadar direndi.

di. Ülkemizde ve Dersim'de yaşanan sorunlara kafa yoruyor, çözüm üretmeye çalışıyordu. Sistemi her yerde teşhir etmeye çalışıyordu. Bir asırdır Dersim'i baskılarla, zulümlerle, katliamlarla, sürgünlerle kendi istedikleri hale getirmeye çalıştılar. Ancak halk kendi değerlerine sahip çıkarak ve her türlü baskılara göğüs gererek, bu uğurda bedeller ödeyerek belli bir yere kadar direndi. Ama son süreçte devletin politikasının bir parçası olarak gençlerimiz uyuşturucuya, fuhuşa ve adi suçlara alıştırdı. Devlet bu tip olayları teşvik etti, göz yumarak şimdiki gençliği araştırmayan, sorgulamayan insanlar haline getirmeye çalıştı. Ki bunda da başarılı oldu. Bu sorunlar büyüdüğü halde sivil toplum örgütlerimiz söylemde çözüm üretmeye çalışsa da her hangi ciddi bir girişimleri yok.

- **Peki yaşanan bu sorunlar nasıl çözülecek?**

- **Esnaf:** Bu sorunlar öyle bir hale geldi ki bireysel olarak bir vatandaşın çözebileceği bir durum değil. Sivil toplum örgütleri ve

rumdan kurtulmalıyız demeliyiz.

"İKİNCİ BİR DERSİM YOK"

- **Dersim kültürü kimler tarafından yok edilmek isteniyor. Bu saldırılara karşı ne yapılmalıdır?**

- **2. öğrenci:** Dersim kültürü kim tarafından yok ediliyor ya da edilmeye çalışılıyor bunu herkes biliyor. Neden böyle bir şey yapılıyor sorusuna cevap vermek ise çok basit. Çünkü ikinci bir Dersim yok, bunu bilmek gerek. Bu kadar güzel, inançlı, iradeli, isyankar toplum başka bir yerde yok. Dersim birçok yerden daha önde ilerliyor, olumlu ya da olumsuz. Emek verildiğinde iyiye, boş bırakıldığında ise kötüye doğru ilerleyecektir. Burada iş bilinçli ve devrimci insanlara düşüyor. Ne yapılmalı, ne yapmalıyız sorusu şimdi değil bu süreçte gelmeden önce düşünülmeliydi. Çok geç kalmış da değil. Şu bilinmelidir ki; Dersim her zaman içinde çok güzel insanları barındırır daha önce barındırdığı gibi. O kadar da umutsuz bir durumda değiliz. Dersim'in yeri gönülümüzde farklı. Her zaman da farklılığını koruyacaktır.

- **4 Kasım'da burda birahanelerde çalışan kadınların gönderilmesi için halk bir eylem yaptı. Bu konuda bir şeyler söylemek ister misiniz?**

- **Ev kadını:** Birahane çalışan kadınlar yüzünden sürekli olaylar oluyor. Kocaman adamlar birahane çalışan kadınlar yüzünden birbirleriyle kavga ediyorlar. İnsanlarımız kazandığı parayı, çoğunun çocuğunun rızından kesip bu kadınlara yediyor. Evlerimizde huzur kalmıyor. Bu kadınlar yüzünden sürekli eşlerimizle tartışıyoruz. İnsanlarımızın huzurlu olabilmesi için bu kadınların bir an evvel şehirden çıkartılması lazım.

- **Birahanelerde çalışan kadınların il dışına çıkarılması için geçenlerde burada eylem yapıldı. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?**

- **Erkek öğrenci:** Tunceli'de birahanelerde kadınların çalıştırılması toplumun bir versiyonu bence. Buralarda yapılan mücadelenin ne kadar etkisinin de olduğunu gösteriyor. Burada bence en büyük sorun ailelerden kaynaklanıyor. Bir aile çocuğuna nasıl örnek olursa, nasıl yetiştirirse, gençler o şekilde yetişir. Birahaneler gidenlerin çoğu 25 yaş ve üstündeki insanlar. Bunların birçoğu aile sahibi. Onlar çocuklarına çok kötü örnek oluyorlar. Teknoloji de çok gelişti. Her evde TV var. Magazin programlarıdır benzeri programlardır, bunlar insanların yozlaşmasında çok etkili oluyor. İnsanların birahanelere yönelmesinde de etkili oluyor. Bu soruna Tunceli halkı çok tepki gösteriyor. Ama ciddi olarak kimse sorunun çözüm yollarını aramıyor. Sadece lafta kalıyorlar. Toplum olarak, yaşadığımız sorunlara çözüm aramak zorundayız. Yaşanan sorunlar çözülmek zorunda. Burdaki en büyük sorumlulukta büyüklerimize düşüyor. Çocuklarını adam akıllı yetiştirmeleri gerekiyor. Çocukların en büyük örneği anne ve babasıdır. Arkadaş çevresinden ziyade anne, baba çocuğunu nasıl yetiştirirse çocukların o şekilde yetişeceğine inanıyorum. Aileler çocuklarına yeterli ilgiyi göstermiyor. Aileler çocuklarına sahip çıkmalıdır diyorum.

(Malatya)

Kürt halkına abluka ve devlet terörü

Abdullah Öcalan'ın üzerindeki tecritin kaldırılması amacıyla Bursa'nın Gemlik ilçesinde basın açıklaması yapmak isteyen Tutuklu Hükümlü Aileleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (TUHAY-DER) ve DEHAP'lılar abluka ve gözaltı terörü ile karşılaştı.

12 Kasım 2003 günü Gemlik'te yapılmak istenen basın açıklaması için Türkiye Kürdistanı'nın birçok ilinden ve Ankara, İzmir, İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin diğer illerinden de gelen TUHAY-DER üyeleri ve DEHAP'lıların bir kısmı geldikleri illerin çıkışında diğerleri de Bursa İnegöl ilçesine 25 km. mesafedeki Mezitler mevkiinde yola barikat kuran polis ve jandarma tarafından durduruldu. 70 otobüsle gelen kitle KADEK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecrit ve sağlık sorununun çözümü için sloganlar atarak oturma eylemi yaptı. Polisin kurduğu barikadı aşamayan kitle bulunduğu yerde basın açıklaması yaptı. Kitle adına Ankara TUHAY-DER'in yaptığı basın açıklamasının ardından kitle otobüslerine binerek geldikleri yerlere geri döndü.

Ayrıca Bursa'da da DEHAP'lılara abluka ve gözaltı terörü uygulandı. DEHAP

Bursa il ve ilçe örgütlerini ablukaya alan polis, 11 Kasım Salı günü DEHAP PM üyesi M. Şerif Cancı, DEHAP Bursa İl Başkanı Nizam Kapan, İl Başkan Yardımcısı Murat Avcı, İl Saymanı Mehmet Tekyıldız, Merkezi Gençlik Kollarından Mesut Sürer, İl Gençlik Kolları Başkanı Halil Bage ile DEHAP Bursa Gençlik Kolları Üyeleri Fatih Arcan ve Tuncay Aslan'ı gerekçe göstermeden gözaltına aldı. DEHAP Yıldırım ilçesinde bir araya gelenler de polis tarafından durduruldu. Kitlenin kullandığı araçlar polis tarafından bağlandı. Bunun üzerine kitle ilçe binası önünde toplanarak halay çekti. Buna da tahammül edemeyen polis "Ya dağılın, ya da içeri girin yoksa biz dağıtırız" diye tehdit savurdu.

DEHAP Yıldırım ilçe Başkanı M. Emin Ekinci bu yaşananlarla ilgili basın açıklaması yaptı. Ekinci "Tekrar iç çatışmanın yaşanmaması için temel hak ve özgürlükler çerçevesinde Kürtlerin en demokratik taleplerine cevap verilmelidir" dedi. Ekinci "Partimize yönelik bu anti-demokratik uygulamaları kınıyor, arkadaşlarımızın bir an önce serbest bırakılmasını istiyoruz" diyerek sözlerini noktaladı. (Bursa)

İHD'DEN SALDIRIYA TEPKİ

TUHAY-DER ve DEHAP'lıların Bursa'nın Gemlik ilçesinde yapmak istedikleri açık hava toplantısına polisin saldırması İHD Bursa Şubesi tarafından bir açıklamayla protesto edildi.

13 Kasım 2003 Perşembe günü saat 12:30'da İHD Bursa Şube binasında ya-

pılan açıklamada saldırı kınandı.

Açıklamayı yapan Şube Başkanı Ayşe Batumlu; "Devletin Kürt sorununa inkarcı bir anlayışla ve Irak'ta ABD işgaline ortak olarak, Kürtlerin imha etmek girişimiyle yaklaşması daha fazla kan ve gözyaşından başka birşey getirmeyecektir" dedi. (Bursa)

PSAKD KADIKÖY ŞUBESİNDE GENÇLİK ETKİNLİĞİ

PSAKD Kadıköy Şubesi Gençlik Komisyonu tanışma ve çalışmalarını hakkında bilgi vermek üzere 16 Kasım günü bir etkinlik düzenledi. Saat 14:00'te başlayan etkinlikte ilk olarak dernek başkanı Fethi Bölükgiray söz aldı. Bölükgiray; "etkinliğimizde daha çok yeni yüzlerin olması sevindirici, özellikle gençlerin burayı tanıması için bu tür etkinliklerin rolü büyük" dedikten sonra, derneğin çalışmalarını hakkında bilgi verdi. Başlatılan kurslara ve komisyonlara herkesin aktif olarak katılmasını isteyen Fethi Bölükgiray son olarak "Alevi diyaneti adında, Alevi burjuvazisinin sisteme yedeklenmiş kesimi tarafından oluşturulmaya çalışılan bir kurum var. Bizler zorunlu din eğitiminin ve diyanetin kaldırılmasını istiyoruz. Ancak bu oluşum bunun aksine bu durumu meşrulaştırarak, diyanetin yerini sağlamlaştırmaktadır. Önümüzdeki süreçte bu konuyla ilgili çalışma yürüteceğiz" dedi.

Daha sonra Gençlik Komisyonu yönetim kurulu üyeleri kendilerini tanıttılar. Gençlik Komisyonu Başkanı Hüseyin Yıldırım yaptığı konuşmasında

genel olarak çalışmalar hakkında bilgi verdi. Üç hafta önce çalışmalarının başladığını, kültür-sanat, halk oyunları, tiyatro, basın yayın, halkla ilişkiler, eğitim ve spor birimlerinin oluşturulduğunu söyledi. Gençliğin öneminden bahseden Yıldırım, "Egemen sistem '80 darbesi sonrası gençliği apolitikleştirdi. Kendi kimliğine yabancılaşmış, tamamen bencil, kendi bireysel çıkarlarının peşine düşen bir gençlik yaratılmaya çalışıyor. Dünyada iki tür insan vardır. Birincisi; olaylara ve olgulara boyun eğenler, her şeyi kabul edenler, ikincisi; olaylara ve olgulara boyun eğmeyen, mücadele edenlerdir. Bizler de ikinci yolda mücadeleye ediyoruz: son olarak gelin canlar bir olalım diyorum" dedi.

Ardından 12-13 yaşlarında bir çocuk bağlamasıyla dinleti verdi. PSA bünyesinde oluşturulan müzik grubu, şiirler, Kürtçe, Türkçe türkülerle ve çaldıkları halay parçalarıyla katılımcıları coşturdu. Etkinliğin son bölümünde ise katılımcılar söz alarak çalışmalarla ilgili önerilerini dile getirdiler. (Kartal)

Deprem yıldıönümünde depremzedeler gözaltına alındı

Düzce depreminde evleri yıkılan depremzedeler kalıcı konut talepleri için aylardır Abdi İpekçi Parkı'nda bekliyorlar. Devletin bu talebe cevabı ise onları gözaltına almak oldu.

2 Eylül'den itibaren Depremzedeler Derneği'nin çabaları ile biraraya gelen, yıkılan evlerinin yerine kış geçirebilecekleri kalıcı konutların yapılmasını isteyen depremzedeler, devletin bütün saldırılarına

rağmen 74 gündür Abdi İpekçi Parkı'nda çadırlarda yaşıyorlar. Naylonlardan yaptıkları çadırlarda soğuktan korunmaya çalışan depremzedeler, daha önce de çevik kuvvet polislerinin saldırısına uğramıştı. Geçen süre içinde hiçbir yetkiliyle görüşmeyen depremzedeler, depremin yıldönümünde çadırların önünde "Depremi Unutmadık, Unutmayacağız" dövizlerini açarak acılarını dile getirdiler. Görüştüğümüz depremzedelerin gazeteminin önceki sayılarında belirttiğimiz kararlılıkları soğuğa rağmen sürüyor. 12 Kasım'da kalıcı konut beklemediklerini başbakana iletmek isteyen depremzedeler bu sefer de gözaltına alındılar. Haklarında 5 yıla kadar hapis istemiyle dava açılan 45 depremzede, depremin yıldönümünde devletten yardım beklerken sorunlarını dile getirdikleri için, depremin yıldönümünü gözaltında geçirdiler. Depremzedeler adına kamuoyuna bir açıklama yapan Düzce Depremzedeler Derneği Başkanı Av. Aşegül Şenol gözaltıları kınayarak bunun için herhangi bir gerekçenin olmadığını söyledi. Depremzedeler serbest bırakıldıktan sonra kaybettikleri yakınlarının yemeğini vermek amacıyla aynı gün Düzce'ye döndüler. (Ankara)

GERİLLAYA YÖNELİK OPERASYONLAR YOĞUNLAŞIYOR

T. Kürdistanı'nda devletin kolluk güçlerinin başlattığı operasyonlarda yer yer gerillalar ile devlet güçleri arasında çatışmalar yaşanıyor. Bingöl Valisi Hüseyin Avni Coş'un iddialarına göre, Bingöl'de çıkan çatışmalarda 3 gerilla yaşamını yitirdi, 2 gerilla da yaralı olarak yakalandı. Çıkan çatışmalarda ayrıca 1 uzman çavuş öldü, 1 astsubay ile 2 uzman çavuş da yaralandı.

Olayla ilgili açıklama yapan Bingöl Valisi Hüseyin Avni Coş, Adaklı İlçesine bağlı Çiçekli bölgesinde, çıkan çatışmada 3 gerillanın öldürüldüğü 2 gerillanın da yaralı olarak yakalandığını iddia et-

ti. Coş açıklamasının devamında destek için gönderilen askeri birliğin merkeze bağlı Kartal köyü Kartaltepe mevkiinde gerillalar tarafından pusuya düşürüldüğünü ve çıkan çatışmada 1 astsubay ile 3 uzman çavuşun yaralandığını ve kaldırdığı Bingöl Devlet Hastanesinde Uzman Çavuş Hilmi Ateş'in öldüğünü söyledi. Tunceli'de de askeri operasyonlar yoğunlaşarak devam ediyor; Tunceli'nin Hozat, Çemişgezek, Pertek köyleri ve Ovacık ilçeleri arasındaki Aliboğaz, Geyiksuyu, Belgeç, Kuşkuca bölgelerinde operasyonların yoğunlaştığı bildirildi. (Malatya)

Sistem değirmeni, halkın çocuklarını öğütüyor

Son iki haftadır gazete ve televizyonlarda bolca yer verilen yeni bir gündemimiz var artık; İzmir Buca Hapishanesi'ndeki "sübyan koğuşu"nda çıkan "isyan." Televizyonlarda haber olarak verilen, gazetelerde büyük puntolarla çıkan haberler, büyük bir iştahla verdikleri "azılı teröristlerin isyanı" değil bu defa. Bu defa söz konusu olanlar "sübyan koğuşu" yani dışarıda yaşatları oyun oynayan, mahallede fiyakayla dolaşanların yaşatları olan bu çocuklar. Onların farkı "içeride" olmaları. Çoğu zaman, yaşamın kendisinin parça parça hücreleştirildiği ülkemizde, içerisi ve dışarıyı ayırmanın silikleştiği bu ülkede, bu fark çocuklara oldukça pahalıya mal oluyor. Her olayı magazinleştirerek "reyting alma" iştahıyla ele alan medya olaya yer verirken de kuşkusuz, aynı şeyi yapıyor. Büyük puntolar çocukların "acılarının büyüklüğü"nü dile getirmiyor ne yazık ki. Sadece "büyük" devlet, "büyük" adamlar ve "büyük" çıkarlar için olayın ne kadar "küçük", çocuklarına nasıl belalı, nasıl işe yaramaz oldukları -aslında içten içe bu uygulamaları hakettikleri- bir kez daha beynimize kazınıyor, bir kez daha yapılan tüm insanlık dışı uygulamalara meşruluk kazandırılıyor.

Evinde dizinin dibinde üstü başı temiz, karnı tok, çizgi filmini seyreden çocukların anne yada babası bu haberleri gördüğünde üzülüyor, çünkü kendi ço-

cuğu farklı, o "iyi ve uslu" bir çocuk. Oysa bu içerideki "devletin başının belası" olan çocuklar "iyi" değil. İyi olsalar zaten oraya düşmezlerdi diye düşünüyor. "Hepsi uyuşturucu müptelası", "hırsız" çocuklar bunlar, zaten bunlara da "alışkınlar", "acı patıcanı kırağı çalmaz" diye düşünüyorlar. Oysa varolan halleriyle bu çocuklar tam da bu çarpık sistemin, bu yozluğun, bu çürümüşlüğün en büyük kanıtı olarak gözümüzün önünde duruyor. Sokağa atılmış çocuklara sahip çıkmayan sistem, onları dört duvar arasına kapatarak "ehleştirebileceğini" düşünüyor. Çocukların "topluma kazandırılma" yöntemlerine bakalım şimdi: 5 Kasım 2003 tarihinde jandarma ve gardiyanlar Buca Hapishanesi Yeni Blok 14. koğuşu "isyan var" gerekçesiyle basıyorlar. "Şefkatli"

ellerini kullanan jandarma, isyanı şiddetle bastırıyor. Bahçeye çıkarılan çocuklar, çırılçıplak soyunmaya zorlanıyor. Sonrasında "şefkat" araçları: sopa, cop, hortum vb. oluşan çubuklarla dövülme oluyor. Daha sonra teker teker hücre cezası veriliyor. Burada da aynı şekilde işkence devam ediyor. Hapishane Müdürü Zeki Uzun olayı bizzat denetliyor! İzmir Barosu İşkenceyi Önleme Komisyonu Koordinatörü Barış Çilingir'e göre, hapishanede "işkence rutin, hücre cezası keyfi." Oysa yasal olarak çocukların hücreye konulması kesinlikle yasak. Çocukların anlatımına göre; Bir çocuk uzun süre kalçalarına vurularak dövüldüğü için oturamıyor. Bir diğerinin başına aldığı darbeler yüzünden, sürekli midesi bulanıyor. Pekçoğunun vücudunda darp izleri, morluklar var. Çocukların hastaneye sevkini isteyen avukatlar İHD Cezaevi Komisyonu ve İzmir Barosu İşkenceyi Önleme Komisyonu Üyesi Av. Özlem Mungan görevlerini yapamadıklarını, hapishane personeli tarafından engellendiklerini söylüyor. İzmir Barosu Başkanı Av. Bahattin Özcan Acar ise, olayın takipçisi olacaklarını belirtiyor.

Yaşanan olayların ardından, TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu heyeti ve bir grup milletvekili hapishane-

neye gitti. Ziyaretin ardından konuşan CHP İzmir Milletvekili Ahmet Ersin "Bu cezaevinde sistemli işkence uygulandığına, bu nedenle isyanın işkenceyi protesto etmek için yapıldığı izlenimini almadım, af talebine dönük bir isyan olmuş" derken, bir kez daha devletin ne kadar "sütten çıkmış ak kaşık" olduğunu gösterme yönünde çırpınıyordu. Diğer komisyon üyeleri de açıklama yapıp "Cezaevinde hap yada tiner bulamayınca tüpe dadanmışlar. Tüpe ulaşamayanlar ise çakmak gazı ile kafa bulmaya çalışmış. İlginç bir yerd ama bizce orada işkence söz konusu değil" derken, bu çocukların ne kadar "marjinal" olduğunu, hepimizin gözüne sokmak istercesine haykırıyordu. Peki çözüm ne? Devletin bu çocukları rehabilite etme yönünde ne gibi çalışmaları vardı? Cevap yok. Çünkü kendi "tuzu kuru" çocukları, bu çocuklardan binlerce mil uzakta ve nasılsa halk da böyle düşündürülecek, hiç kimse bu çocukları kendi çocuklarıyla "özdeşleştirmeyecekti." Hiç kimse "Ya oradaki benim çocuğum olsaydı" diye geçirmeyecekti aklından.

Yaşadıklarını ailelerine anlatıp "sakin kimseye söylemeyin, duyulursa daha çok dövülürüz" diyen çocuklar isyan ediyor... Ve biliyoruz ki, bu çocuklar büyüyecek -tüm çocuklar gibi- eğer sağ çıkmayı başarabilirlerse tabi. Yine gündemden düşecekler. Geçenlerde oğlu hırsız olduğu iddiasıyla vurularak öldürülen Sinoplu baba haykırıyor: "İşkence, yargısız infaz diye duyduğumda hep devleti yıpratmak isteyen teröristler uyandırıyor diye düşünürdüm. Oysa öyle değilmiş." diyor. Sistem değirmeni, hem kendine muhalif gördüğü devrimcileri, hem de otoritesine boyun eğmeyen halktan her insanı öğütmek istiyor. Öyleyse gidişatı tersine çevirip hep birlikte bu sistemi un ufak etmek gerekiyor.

(H. Merkezi)

YENİ CEZA İNFAZ KANUNU YA DA DEVLETİN

"KÖLELEŞTİRİLMİŞ TUTSAK" HAYALİ

Başkanlığını Prof. Dr. Sulhi Dönmez'in yaptığı Yasa Komisyonu tarafından hazırlanan Yeni Ceza İnfaz Kanunu, İstanbul Tabipler Odası, TMMOB ve İHD İstanbul Şubesi tarafından ortak incelemeye tabi tutularak bir basın açıklaması ile kamuoyuna sunuldu.

11 Kasım 2003 tarihinde İstanbul Tabip Odası'nda yapılan açıklamada kanun maddeleri tek tek ele alınarak tutsaklara yönelik devlet politikaları eleştirildi. Açıklamada Birleşmiş Milletler'in Mahpusları İslah İçin Asgari Standart Kurallarınının 60. maddesinin "dört duvar ile özgür yaşam arasındaki farkı mümkün olduğunca en aza indirmek" kaydıyla mahpusluk rejimini düzenlediği belirtildi. Açıklamada "Oysa ortaya konulan yeni tasarı ile zorla çalıştırma, tek tip elbise, sessiz protestonun yasaklanması, bedene mahpusun izni olmamasına rağmen dokunulabilmesi, zorla eğitim, içe ve dış dünyaya yönelik izolasyon, savunma haklarının kısıtlanması, çok geniş yelpazeye yayılmış disiplin cezaları, özgür eğitimin ve haber almanın kısıtlanması, mahpusların söz hakkının bulunmaması, sağlık bakımının yetersizliği, tutuklularla hükümlülerin aynı sert rejime tabi olması gibi hükümlerle, mahpusların kişiliklerini geliştirmesini, top-

lumla dayanışma arzularının yaratmasını/çoğaltmasını yok etmeyi hedeflemiştir" denildi.

"Toplam 129 maddeden oluşan tasarımı hazırlayan egemen anlayış kendini mutlak "iyi" yerine koymakta, suçu ne olursa olsun mahpusu "iyeleştirme" nesnesi olarak algılamakta, kendi siyasi, ideolojik görüşlerine uygun bir kişilik yaratmayı hedeflemektedir" denilerek sistemin yeni saldırısına dikkat çekildi. Öte yandan, geçtiğimiz günlerde Adalet Bakanı yaptığı açıklamada yeni hapishanelerin yapılmasının gerektiğini belirterek, sadece İstanbul'da 13 hapishanenin yapılacağını ekledi. Hapishanelerin L tipi (mezar tipi) olmasının sıkça dile getirildiği şu günlerde, devlet önümüzdeki süreçte de hapishanelere yönelik saldırıların hız kesmeyeceğinin sinyallerini vermiş oldu.

Hapishanelerde devrimci tutsaklara yapılan/yapılması düşünülen bu saldırılar, "yaşamı hücreleştirmenin" bir adımı olarak görmek gerekiyor. Bu saldırıların işçiyeye, memura, köylüye, öğrenciyeye yapılan saldırıların bir parçası olduğunu anlatmak için hepimize büyük görevler düşüyor. İHD, TMMOB ve İTO, Yeni Ceza Yasa Tasarısıyla ilgili hazırladıkları eleştirileri 18 Kasım'da Adalet Komisyonu'na postaladılar. (H. Merkezi)

KORSAKOFF HASTALARI TUTUKLANIYOR

Daha önce Adli Tıp Kurumu tarafından Wernice Korsakoff teşhisi konularak cezaları 6 ay süreyle ertelenen hükümlülere bir süredir erteleme verilmiyor. Adli Tıp tarafından "hapishane koşullarında kalamaz" ve "hastalıkların kalıcı" olduğu yönünde rapor verilen hükümlülerin, tedavisi dışarıda sürerken, 14 kişi hakkında tutuklama kararı çıktı. Bazı hükümlülerin ise tutuklanarak hapishaneye konulduğu öğrenildi.

Tutuklama kararı çıkan hükümlülerden isimlerini öğrenebildiklerimiz şunlar;

Muhnis Özgül, Bülent Kurtbaşı, Esra Karagöz, Serkan Aydoğdu, Bekir Boyamaz, Savaş Erbeldeş, Kasım Aksakal, Tülin Dal, Ayşe Eğilmez.

Ayrıca İdris Yiğit adlı hükümlüye ise, Adli Tıp tarafından rapor verildiği halde Savcılığın tutuklama talebi, kararın tamamen keyfi bir şekilde verildiğine küçük bir örnek.

Daha önce hastalıkların kalıcı olduğunu söyleyerek, hapishanede kalamaz raporu veren Adli Tıp Kurumu personelinin tümünden değiştiği de edilen bilgiler arasında(!) Bu da hapishanelere, tutuklu ve hükümlülere ilişkin verilen kararların, gerçekten insan yaşamının önemi dikkate alınarak değil de, süreçteki politikalara göre verildiğini gösteriyor. (H. Merkezi)

BABADAN OĞULA MİRAS: İŞKENCE!

İbrahim Dedeoğlu

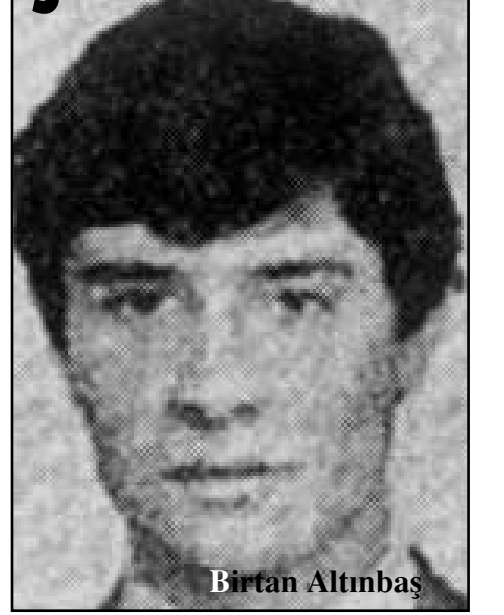
“Erken büyüyor çocuklarımız...” diye başlıyordu bir şiir. Onaltısında silah elde dağa çıkıp, umudun türküsünü söyleyebiliyor, ya da onsekizinde direnerek düşüyor toprağa. Kimisi annesinden, babasından devrimci değer yargılarını edinip, hayatını devrime adarken kimisi de çürümüşlüğü en rezilini alabiliyor miras olarak... İşte eli kanlı polis **İbrahim Dedeoğlu** ile Terörle Mücadele Şubesi’nde görevli olan oğlu **Murat Dedeoğlu** böyle bir onursuzluğu paylaşıyorlar.

Hacettepe Üniversitesi Öğrencisi **Birtan Altınbaş**’ı işkenceyle öldürmekten yargılanan İbrahim Dedeoğlu Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanırken, oğlu Murat Dedeoğlu ise Üniversite öğrencisi **Şenol Gürkan**’a işkence yapmaktan Ankara 21. Asliye Ceza Mahkemesi’nde yargılanıyordu.

Belli ki baba İbrahim Dedeoğlu, “yüce devletine hizmet etmek” için “her yolu mübah” görmeyi öğretmişti oğluna. Oğlunu büyütürken nasıl “azıtlı terörist”lerden bahsetmişti. Gece uykularında “karaba-

san” olarak devrimcileri mi görmüştü babası? Katlettiği insanların hesap soracağından korkmuş, oğlunu da bu “bela”nın “kökünün kazanması”na hizmet etmesi için mi yetiştirmişti? Görünen o ki, oğul babasından aldığı mirası, ikirciksiz bir şekilde yerine getiriyor, ama rahat uyku uyuyamayacağını öğrenmemiş babasından/onu da yaşamdan öğrenir.

Öte yandan Birtan Altınbaş davasında, 8 yıl hapsi istenen polisler, suçlamayı kabul etmeyerek davanın genişletilmesini istediler. 14 Kasım’a ertelenen duruşmada ise, yine sonuç çıkmadı. 1998’den bu yana sanık polisleri savunan Av. **Özber Duvarcı** çeşitli sebepler ileri sürerek davadan çekildi. Davanın karara bağlanması için esas hakkındaki savunmalarını yapması gereken sekiz polisten hiçbiri davaya katılmadı. 2006’da zaman aşımına girecek olan davada karar için önce tebliğ, sonra sanıkların savunmalarını yapmaları beklenecek. Altınbaş ailesinin avukatlarından **Oya Aydın** ise, Duvarcı’nın çekilme nedeninin davayı uzatmak olduğunu belirtti. Ayrıca

Birtan Altınbaş

oğul Murat Dedeoğlu’nun yargılandığı davada 7. Uyum Paketi “askıya alındı”. Mahkeme “işkence davaları 30 günden fazla süreyle ertelenemez” hükmünü görmezden gelerek, duruşmayı 70 gün sonraya erteledi. (H. Merkezi)

Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği’nden gece

İHD’den çuvalı protesto

TAYAD’lı ailelerin direnişi sürüyor

Tecrite dikkat çekmek ve Ölüm Orucu direnişini sahiplenmek amacıyla yaklaşık iki ay önce Ankara Abdî İpekçi Parkı’nda açlık grevine başlayan aileler, soğuğa rağmen eylemlerini devam ettiriyorlar. Biz de gazetemiz aracılığı ile TAYAD’lı ailelerin taleplerini duyurmak amacıyla aileleri ziyaret ederek görüşlerini aldık.

-Nereden geldiniz? Buradaki amacınız nedir?

Ertuğrul Yüce: İstanbul’dan geliyorum. Benim çocuğum da tutuklu. Tutuklu aileleri buraya geliyor. Çocuklarımıza destek vermek amacıyla buradayız. Oğlum Tekirdağ F tipi Hapishanesi’nde 3 yıldır yatıyor. 146/1’den idamla yargılanıyor. F tipleri düşüncüyü kısırlaştırmayı amaçlıyor. Biz buna karşıyız.

-Burada yaşadıklarınız nelerdir?

Ertuğrul Yüce: Hamama giren terler. Biz de buraya istirahat amacıyla gelmedik. Soğuk, kar, kış bizim için fark etmiyor. İnsanların bir kısmı duyarsız, bir kısmı duyarlı. Şu an direnişimize devam ediyoruz. Çadırımıza ilgi her gün biraz daha artıyor. Biz bu iş bitene kadar burada kalacağız. Belki yıllar sürecek. Kendi ihtiyaçlarımızı şu an karşılayabiliyoruz. Devlet toplumun bazı kesimlerini F tipi hapishanelere atarak ruh hastası yapmak istiyor. Medya buradaki direnişimizi daha fazla yansıtmalı. Bir kedi bir ağaca tırmanıyor, günlerce haber oluyor, ülkemizde insanlar ölüyor, medya ilgilenmiyor. Demek ki Türkiye de bir insanın kedi kadar değeri yok. (Ankara)

Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği, La Bella Düğün Salonu’nda “İşgal ve Tecrite Son” konulu bir gece düzenledi.

9 Kasım 2003 tarihinde La Bella Düğün Salonu’nda düzenlenen geceye, Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği Başkanı **Erol Ekici** ile çok sayıda şair ve sanatçı katıldı. Şiir ve dia gösterisi ile başlayan gecede konuşan Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi **Mehmet Göçebe**, 11 Eylül saldırılarından sonra ABD’nin “terör” adı altında işgallere başladığını ileri sürerek, “İki yol var. Ya emperyalizmle olacaksın ya da karşı-sında olacaksın” dedi.

Göçebe’nin ardından iki kızını hapishanede açlık grevlerinde kaybeden **Ahmet Kulaksız** ise yaptığı konuşmada, hapishanelerdeki tutsaklara uygulanan tecriti kınadı. Gece **Bilgesu Erenus** ve Grup Yorum’un müzik dinletisi ile sona erdi. (H. Merkezi)

İHD İstanbul Şubesi, ABD’nin Guantanamo ve Irak’ta bulunan savaş esirleri ve sivil halka yönelik hukuk dışı uygulamaları protesto etmek amacıyla ABD Başkanı George W. Bush’a mektup gönderdi.

ABD’nin Guantanamo ve Irak’ta savaş esirlerine yönelik tepkilerini dile getirmek isteyen İHD İstanbul Şubesi üyesi bir grup, ABD’nin İstinye’deki Konsolosluk binası önünde bir araya geldi. Savaş esirlerine uygulanan yöntemleri protesto etmek için savaş esirlerinin kıyafetlerini giyip kafalarına çuval geçiren İHD’liler adına açıklamayı İHD İstanbul Şube Başkanı **Kiraz Biçici** yaptı.

ABD Başkanı George W. Bush’a hitaben yazılan mektubu okuyan Biçici, şu anda esaret altında tutulan esirlerin ABD’nin insanlık dışı şiddet hareketleri sonucu esaret altına alındıklarını söyledi. Bush’a hitaben yazılan mektupta şunlar dile getiriliyor:

“Öncelikle belirtmek istiyoruz ki bu sivil ve askeri şahıslar Afganistan ve Irak’a yönelik devletinizin girişmiş olduğu sömürgeci, haksız ve insanlık dışı şiddet hareketleri neticesinde esaret altında tutulmaktadır. Bu nedenle evrensel insan haklarına uygun tutum bir an önce bu istila hareketlerinizden vazgeçip adı geçen ülkelere özgür ve demokratik yönetimlere kavuşturulması ve savaş esirlerinin serbest bırakılması olacaktır. 1949 tarihli Uluslararası Cenevre Sözleşmesi’nde ‘esir düşen asker ve sivil halka onur kırıcı,

kişiye yönelik şiddet ve işkence yapılamayacağı’ açıkça belirtiliyor. Tüm bu açık, insancıl hukuk kurallarına rağmen, devletiniz Guantanamo’daki ve Irak’taki silahlı ya da sivil esirlerin açık, adil yargı önüne çıkarmadan dış dünyadan, yakınlarından tamamen tecrit ederek, fiziki ve psikolojik işkence altında tutarak, yıllarca hapislik koşullarında tutuyorsunuz. Başta belirttiğimiz gibi öncelikle haksız, emperyal işgallerinize son vermenizi ve savaş esiri konumunda bulunan mahpuslara uluslararası ve insancıl hukukun gereklerine uygun bir şekilde davranmanızı talep ediyoruz.”

“Kahrolsun ABD emperyalizmi” şeklinde slogan atan grup adına daha sonra Biçici, elindeki mektubu Bush’a iletilmek üzere Konsolosluk Basın-Kültür Sorumlusu **Benit Lewantal**’a verdi. Polisin yoğun güvenlik önlemi aldığı eylem; mektubun iletilmesinin ardından olaysız bir şekilde sona erdi. (H. Merkezi)

UHAB'ın 2. Kongresi İstanbul'da gerçekleştirildi

Uluslararası Halkın Avukatları Birliği (UHAB) İkinci Kongresini 7-9 Kasım tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirdi. Asya, Latin Amerika, Ortadoğu ve Avrupa ülkelerinden delegelerin katıldığı Kongrenin ana teması “**Terörizm’ ve Direniş Sürecinde Halkın Avukatları ve Hukukçularının Görevleri**”ydi. Kongreye Türkiye, Hindistan, Filipinler, Belçika, Brezilya, İngiltere, Hollanda, Afganistan ve Almanya’dan 26 halkın avukatı ve hukuk öğrencisi katıldı. Nepal bir Kongreye katılamayacağını bildirerek dayanışma mesajı gönderdi.

7 Kasım günü insan hakları mücadelesinde yaşamını yitirenler için yapılan bir dakikalık saygı duruşu ile açılan Kongrede, Hindistan, Filipinler ve Belçika delegeleri Divana seçildi. Kongrenin ilk konuşmasını UHAB Başkanı P.A. Sebastian (Hindistan) yaptı. P.A. Sebastian yaptığı konuşmada mevcut dünya durumunu genel hatlarıyla değerlendi-

rerek böylesi koşullar altında avukatların rolüne değindi. Ardından Avrupa, Latin Amerika, Ortadoğu ve Asya’dan konferansın teması üzerine hazırlanan çalışmalar Kongreye sunuldu.

Ülke raporlarının sunulmasıyla başlayan 2. günde Kongreye konuk olarak eski İstanbul Baro Başkanı Yücel Sayman ve Dr. Şebnem Korur Fincancı katıldı. Fincancı, 1. Kongreye de katıldığını ve yine burada olmaktan gurur duyduğunu belirterek başladığı konuşmasında Türkiye’de ve dünyada yaşanan insan hakları ihlallerinin artışından ve ülkemizde yaşanan açlık grevi ve ölüm oruçlarından bahsetti. Yücel Sayman ise özellikle Birleşmiş Milletler’in artık işlevini yitirdiğini söyleyerek uluslararası barışın ayaklar altına alındığını, oysa silaha başvurma yasağının devletler tarafından BM’nin getirdiği bir yasadışı olmadığını, dünya halklarının mücadelesi sonucu kazanılmış olduğunu söyledi.

9 Kasım’da sona eren Kongreye Afganistan’da yaşanan yaygın insan hakları ihlalleri ve kanunsuzluğun devamı; Brezilya’daki halkın avukatlarına (özellikle de Rondonia Yoksul Köylüler Birliği’nin avukatı Ermogenes Jacinto de Souza’ya) karşı zulüm; Filipinler’de legal demokratik hareket üzerindeki saldırılar, J.M Sison ve diğer ilerici kişi ve grupların terör listesine alınması; Brezilyalı köylülerin avukatı Gabriel Sales Pimenta için adalet çağrısı ve Tunuslu avukat Nadia Nasravi’nin açlık grevini destekleyen önergeller sunuldu.

Kongrede alınan bazı kararlar ise şöyledi: UHAB’ın genişletilmesi için çalışma yapılması, yayın organı Aykırı-Dissent’in geliştirilmesi, Ocak 2004’te Hindistan’da Andra Pradeş bölgesi için gerçekleri araştırma komisyonu kurulması, ILPS’nin Kasım 2004’teki kongresi için hazırlık ve ILPS’nin insan hakları çalışma grubuna katılım.

Son gün yapılan seçimlerde Yönetim Kurulu üyeliklerine UHAB Başkanı Hakan Karakuş (Türkiye), Başkan Yardımcısı Edre Olalia (Filipinler), Genel Sekreter Gabrielle Machado (Brezilya), Sayman Dündar Gürses (Hollanda), Yazman Rateb Ahmed (Afganistan), Raf Jaspers (Belçika) ve Rajinder Claire (İngiltere) seçildi. Ayrıca Onursal Başkanlığa Hindistan’dan P.A. Sebastian seçildi.

Kongrenin kapanış konuşmasını yapan UHAB’ın yeni Başkanı H. Karakuş, konuşmasına kendisinden önce bu görevi başarıyla yürüten P.A. Sebastian’a ve kendisini Başkanlığa seçen Kongreye teşekkür ederek başladı. “Gerek ana temaya ilişkin sunulan önergelerde, gerek ülke raporları ile ilgili sonuçlarda, gerekse de tartışmalarda kuruluşumu-

zun amacına ve hedeflerine uygun bir yönetim içinde olduğumuz ortaya çıktı... Biz dünya çapında yürütülen ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin bir parçasıyız. Hem de önemli bir parçası olduğumuz iddiasındayız” diyen H. Karakuş konuşmasını “**Biz emperyalistleri, faşistleri ve gericiileri tabi ki sevmiyoruz; ama 10-15 gün önce Wolfowitz’in Bağdat’taki patlamalardan sonra yüzündeki şaşkınlığı, paniği ve korkuyu seviyoruz**” şeklinde bitirdi.

Kongre yayınladığı sonuç bildirgesinde şu görüşlere yer verdi: Her ne kadar ABD emperyalizmi her zamankinden daha güçlü görünse de, gelişen ve yoğunlaşan sınıf mücadelesi ve halkların direnişleriyle yüzyüze gelmektedir. Bu direniş kırmak için Birleşik Devletler ve diğer emperyalist ülkeler baskıcı yasaları yaşama geçirmek için 11 Eylül olaylarını kullandı ve diğer devletlerin de ayısını yapmaları için onları etkiledi ve baskı yaptı. Bu yasalar görünüşte terörizm hedeflidir, ancak gerçekte meşru demokratik hakların içinin boşaltılmasını; ulusal ve sosyal hareketlerin bastırılmasını hedeflemektedir. Böylece varolan insan hakları ve uluslararası insan hakları anlaşmaları anlamsız hale getirilmektedir. Halk mücadelelerinin yoğunlaşması karşısında halkların avukatlarının, hukuk öğrencilerinin ve çalışanlarının omuzlarına büyük bir yük binmektedir. Ve özelden UHAB çok daha militan olmaya ve bunlara yanıt olmaya çağrılmaktadır.

Kongreye ayrıca ILPS Genel Sekreteryası ve İnsan Haklarını Geliştirme Birliği (Karapatan-Filipinler) dayanışma mesajları gönderdiler. 8 Kasım akşamı Tohum Kültür Merkezi’nde düzenlenen Dayanışma Gecesi’nde de çeşitli kültürel etkinlikler sunuldu.

Sağlık emekçileri iş bıraktı

TTB ve SES üyesi sağlık emekçileri, AKP hükümetinin uyguladığı özelleştirme politikalarını ve 2004 yılı için sağlığa ayrılan bütçeyi protesto etmek ve hükümeti uyarmak için 5 Kasım günü yurt çapında iş bıraktı.

İstanbul’da çeşitli hastanelerde iş bırakarak eylemler yapıldı. Çeşitli hastanelerden sağlık emekçileri ve bunlara destek veren işçi sendikaları, Haydarpaşa Numune Hastanesi Acil Servis önünde bir araya geldiler. Yaklaşık 500 kişinin katıldığı eyleme, SES Aksaray Şubesi, “İşsizliğe, yoksulluğa, özelleştirmeye ve savaşa hayır” pankartıyla SES Şişli Şubesi, Genel-İş 3 No’lu Şube ve bağlı şubeler, İstanbul Sendikalar Birliği, “Yaşamın İşçilerin Mücadele Birliği” pankartıyla Belediye-İş İstanbul Şubeleri, ESM İstanbul Şubesi, TEKSİF Bakırköy Şubesi ve “Köle Değil İşçiyiz, Birleşince Güçlüyüz” pankartıyla Bahçelievler PTT işçileri eyleme kitlesel katılırken, DİSK’e bağlı sendika yöneticileri, Marmara Üniversitesi öğrencileri, Halkevleri ve Hasta Yakınları Derneği (HAYAD) de destek verdi. “Direne direne kazanacağız”, “Savaşa değil, sağlığa bütçe”, “Zafer direnen emekçinin olacak” sloganlarını atarak Acil Servis önünde bir süre bekleyen grup Kadıköy’e yürümek istedi. Polisin izin vermemesi üzerine, hastane içinde yürüyüş yapan grup sık sık, “Yürüyüş hakkımız en-

gellenemez”, “Gün gelecek devran dönecek, hainler halka hesap verecek”, “Genel grev genel direniş”, “Emekçiye değil soyguncuya barikat” sloganlarıyla yürüme isteklerini engelleyen polise ve polisle uzlaşan sendika yöneticilerine tepkilerini gösterdiler.

Tekrar Acil Servis önüne gelen grup, burada basın açıklaması yaptı. Açıklamayı okuyan SES Anadolu Şube Başkanı Özkan Tüm, “2004 bütçesinde halkın sağlık hizmetlerindeki beklentilerine, sağlık ve sosyal hizmet emekçilerinin özlük haklarının iyileştirilmesine, bölgeler arası eşitsizliği giderecek sağlık politikalarına yer yoktur. Sağlıkta dönüşüm programı, Kamu Yönetimi Temel Kanunu hazırlığının bir parçasıdır. Amaçlanan; devletin sağlık hizmeti vermekten elini çekerek sağlık hizmetlerinin standardını ve sağlık politikalarını belirleyen, denetleyici ve düzenleyici bir görevle sınırlanmasıdır” dedi.

BÜTÜN İLLERDE EYLEM

Birçok ilde olduğu gibi Samsun’da da 5 Kasım günü iş bırakma eylemi yapıldı.

Tüm gün acil servisler dışında sağlık hizmetlerinin verilmediği hastaneler ve poliklinikleri dolaşan Samsun-Sinop Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Ramazan Aşçı ile Yönetim Kurulu Üyeleri doktorlar görüştiler. SSK Samsun Bölge Hastanesi, Devlet Hastanesi,

Doğum ve Çocuk Bakımevi Hastanesi gibi hastanelerde yatan hastaların da doktorların yaptığı iş bırakma eylemlerine destek verdikleri görüldü.

İzmir’de ise başta Yeşilyurt Devlet Hastanesi olmak üzere birçok hastane önünde çeşitli eylemler yapan emekçiler saldırıları protesto ettiler. Halkın da destek verdiği eylemlerle AKP hükümeti uyarıldı.

5 Kasım 2003 tarihinde birçok ilde %90 katılımı bir günlük iş bırakma eylemi gerçekleştiren SES ve TTB Şubesi önünde toplanan sağlık emekçileri Ankara’da da açtıkları pankartla ve sloganlarla Çankaya’daki Sağlık İl Müdürlüğü’ne yürüdüler.

Bursa’da ise yapılan eyleme 1500 hekim katıldı. SSK önünde yapılan eyleme Türk-İş, DİSK, KESK, Kamu-Sen ve Eczacılar Oda-

sı destek verdi. Burada Bursa Tabip Odası Başkanı Murat Ünal geçmişten beri devletin sağlık politikalarının olumsuzluklarına değinerek “Bu şekilde hizmet sunmaktan yorulduk. Bizlerin bu haklı feryadına başta Sağlık Bakanı olmak üzere tüm kamuoyunun kulak vermesini bekliyoruz” dedi.

Ayrıca saat 12:30’da Devlet Hastanesi önünde Bursa SES Şubesi de basın açıklaması yaptı.

5 Kasım’da SES Malatya Şubesi Malatya Devlet Hastanesi önünde basın açıklaması yaptı. Basın metnini SES Malatya Şubesi Şube Başkanı Hasan Kaldık okudu. Kaldık, AKP hükümetinin, IMF’nin tavsiyeleri doğrultusunda hazırladığı 2004 bütçesinde sağlığa yeterli payın ayrılmadığını belirterek hükümeti uyardı. (H. Merkezi)

Kamu emekçilerinden ülke çapında BÜTÇE PROTESTOLARI

Eğitim-Sen üyesi kamu emekçileri çeşitli illerde yaptıkları eylemlerle, 2004 yılı bütçesine ve **Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı**'na karşı greve kadar gidecek bir mücadeleyi hayata geçireceklerini duyurdular.

* Ankara'da yapılan eylemlerden birinde TBMM'de görüşülen Ulaştırma Bakanlığı 2004 yılı bütçesini protesto eden BTS ve Haber-Sen, yeni bir bütçe hazırlanmasını istedi.

2004 bütçesinin TBMM'de görüşülmeye başlaması üzerine, Ulaştırma Bakanlığı önünde toplanan **BTS** ve **Haber-Sen** temsilcisi emekçiler, 2004 yılı bütçesini protesto etti. **BTS** Genel Başkanı **Fehmi Kütan**, kamu kuruluşlarının gözden çıkartıldığını söyledi. Yine Ankara'da Meclis Dikmen kapısı önünde toplanan eğitim emekçileri adına açıklama yapan Eğitim-Sen Genel Başkanı **Alaattin Dinçer**, 2004 yılı bütçesinden eğitime ayrılan payın yetersizliğine vurgu yaparak bütçenin IMF direktifleriyle hazırlandığını belirtti.

* İstanbul'da ise Milli Eğitim Müdürlüğü önünde biraraya gelen **Eğitim-Sen** İstanbul Şubelerine üye kamu emekçileri "**Kamu Reformu Yasası'na hayır**", "**Rantiyeye değil, eğitime bütçe**", "**Kahrolsun ABD emperyalizmi**" vb. gibi sloganlar attılar. Burada konuşan Eğitim-Sen 5 No'lu Şube Başkanı **Nejdet Uygun**, 2004'ün eğitim için kayıp bir yıl olacağını belirtti.

* **Eğitim-Sen Kocaeli Şubesi** tarafından düzenlenen ve çok sayıda siyasi parti ile sivil toplum örgütünün de destek verdiği "**Demokratik Bilimsel Laik Eğitim**" mitinginde ise, AKP hükümetinin eğitim politikaları eleştirildi.

Kocaeli'de yaklaşık 3000 kişinin ka-

tılımla bütçe ve Kamu Reformu'na karşı miting yapıldı. 11:30'da biraraya gelen kitle mitingde "**Kölelik Yasasına hayır**", "**Kadrolaşma değil, demokratik yönetim**", "**YÖK'e, YEK'e hayır**", "**Direne direne kazanacağız**" sloganlarını attı.

* Mersin'de ise Valilik önünde bir araya gelen **Eğitim-Sen** üyeleri, "**Kamusal alanın talanına hayır**", "**Faizciye değil eğitime bütçe**", "**Halka rağmen bütçe yapılamaz**" sloganlarını atarak, Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2004 yılı bütçesini protesto etti. **BTS**, **SES** ve **BES**'in de destek verdiği eylemde konuşan Eğitim-Sen Mersin Şube Başkanı **Ünsal Yıldız**, 2004 yılı eğitim bütçesi için düşünülen miktarın yetersiz olduğunu, eğitim ordusunun her yıl katlanarak arttığını, bütçeden eğitime ayrılan payın sadece % 1 artmasını kabul etmediklerini belirtti. Eğitim emekçilerinin

eğitim bütçesinin ve haklarının takipçisi olacaklarını kaydeden **Yıldız**, her yıl eğitim sorunlarının arttığına da dikkat çekti.

* **Adana**'da da İl Milli Eğitim Müdürlüğü önünde yapılan eylemde konuşan Eğitim-Sen Adana Şube Başkanı **Halil Kara** emekçiler olarak hükümeti bir kez daha uyardıklarını belirtti.

* **Diyarbakır**'da ise Eğitim-Sen Diyarbakır Şube **Abdullah Demirbaş**, 2004 bütçesinde eğitim için yüzde 7.9'luk bir payın öngörülmesinin, insanların açlığa mahkum edilmesi anlamına geleceğini belirterek, "2004 bütçesindeki kaynaklar insan öldürmeye harcıyor" dedi.

* Bunların dışında **Gaziantep**'te gerçekleştirilen ve Eğitim-Sen Gaziantep Şubesi tarafından oranize edilen basın açıklaması AKP İl binası önünde yapıldı. AKP Gaziantep İl binası önünde

bir araya gelen sendika üyeleri, "**Kahrolsun IMF demokratik Türkiye**", "**Parasız eğitim parasız sağlık**", "**Kahrolsun IMF işbirlikte AKP**", "**Susma sustukça sıra sana gelecek**" sloganlarını atarak Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2004 yılı bütçesini protesto etti. Burada açıklama yapan Eğitim-Sen Gaziantep Şube Başkanı **Mehmet Bozgeyik**, 2004 yılı eğitim bütçesi için düşünülen miktarın yetersiz olduğunu belirtti.

* **Van** ve **Şanlıurfa**'da ise Eğitim-Sen Van ve Şanlıurfa şubeleri de, 2004 yılı bütçesinde eğitime yeterli oranda pay ayrılmamasını protesto etti.

Van'da Milli Eğitim Müdürlüğü önünde toplanan 100 Eğitim-Sen üyesi, 2004 yılı bütçesini protesto etti. Burada Eğitim-Sen üyeleri adına açıklamada bulunan Eğitim-Sen Van Şube Başkanı **Metin Çakır**, 2004 tahmini bütçesiyle 59. hükümetinin iç yüzünü de ortaya çıkarttığını belirtti.

Eğitim-Sen Şanlıurfa şubesi üye yaklaşık 70 kişi **Ahmet Bahçıvan** İş Merkezi önüne gelerek bir basın açıklaması yaptı. (H. Merkezi)

MAKTEK İŞÇİSİNDEN İŞYERİNİ TERKETMEME EYLEMİ

2 aydır ücretleri ödenmeyen Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki **MAKTEK**'te çalışan 150 işçi, işyerlerini terk etmeme eylemi yaptı. **11 Kasım 2003** tarihinin akşam saatlerinde eylemlerini başlatan işçiler gazetemiz yayına hazırlanırken eylemlerini sürdürüyordu. Eylemdeki işçiler asgari ücretle çalıştıklarını belirterek, Birleşik Metal-İş'e 4,5 aydır üye olduklarını söylediler. Örgütlemeyi engelleyemeyen patronun sürekli saldırılarda bulunması ve ücretleri ödememesi işçileri harekete geçirdi. Birleşik Metal-İş İzmir Şube Başkanı **Özkan Atar** ise ücretler ödene kadar eylemin süreceğini açıkladı. (İzmir)

KÖMÜR OCAĞI YİNE CAN ALDI

Grizu patlamalarıyla gündeme gelen kömür ocakları can almaya devam ediyor. Sağlıksız yaşam koşulları ve gerekli tedbirlerin alınmaması birçok madencinin ölmesine ve geride perişan aileler bırakılmasına neden oluyor. Bunun son örneği ise Edirne'ye bağlı Keşan ilçesi Küçükdoğan köyündeki kömür ocağında gazdan zehirlenerek üç işçinin yaşamını yitirmesi oldu.

4 Kasım 2003 tarihinde akşam vardiyasında üç işçi **Dekor Madencilik**'e ait kömür ocağına indi. Kazdıkları ocağın yanındaki eski bacadan sızan gazdan **Özdemir Özdemir**, oğlu **Arif Özdemir** ve **Çetin Öztürk** adlı işçiler yaşamalarını yitirdiler. (H. Merkezi)

PTT işçilerinden kart atma eylemi

PTT Bahçelievler Dağıtım Merkezi'nde 1 aydır çadır açarak eylem yapan işçilerin eşleri ve çocukları ile birlikte PTT Başmüdürlüğü önünde yaptıkları eyleme, üniversite öğrencileri destek verdi.

PTT Bahçelievler Dağıtım Merkezi'nde çalışan taşeron işçiler, kadrolu işçilerle aynı işi yapmalarına rağmen haklarını alamadıkları patronla takım sözleşmesi imzalamak için 17 Ekim'de eyleme başladılar.

13 Kasım 2003 tarihinde PTT Başmüdürlüğü önünde "Köle de-

ğil, işçiyiz birleşince güçlüyüz" pankartı açarak yürüyen işçiler "**Özgürlük savaşan işçilerle gelecek**", "**PTT işçisi yalnız değildir**", "**PTT uyuma, üstencine sahip çık**" sloganlarını attılar. "**Kadrolu üstenci kardeşler, ayranlar kalleştir**", "**Birleşen işçiler asla yenilmezler**", "**Patronlar için değil, halk için bütçe**" yazılı dövizler taşıyan eylemde konuşan BİS Genel Sekreteri **Yılmaz Emir** "Sermaye yanlısı iktidarın Kamu Personel Reformu maskesi altında azgın bir taşeronlaşma-esnekleşme saldırısına hazırlandığı böylesi bir süreçte, PTT taşeron işçisinin bu mücadelesine başta sendikalar olmak üzere tüm demokratik kitle örgütleri ile duyarlı halkımızın etkili katılımı, bu yasa tasarısına karşı yürütülecek mücadelede de olumlu bir adım olacaktır" dedi.

PTT işçileri sözcüsü **İsmail Karadağ** ise "Ölmeğe var dönmek yok şiarı ile direnen BİS üyesi postacılar olarak sizleri de bu haklı mücadeleye davet ediyoruz. Gelin hizmet üretiminden doğan gücümüzü birleştirelim ve ortak bir mücadele hattı örelim. Birleşirsek zafere bizimidir" dedi. **Haber-Sen**, **Enerji Yapı Yol-Sen** temsilcilerinin de katıldığı eyleme **Karyer işçileri**, **Pirelli-Ekolas işçileri**, **Devrimci İşçi Komiteleri**, İstanbul Üniversitesi öğrencileri, **Bakırköy Gençliği**, **Halkevleri** ve **Devrimci Proleter Gençlik** pankartları ve dövizleriyle destek verdiler. Eylem PTT Avrupa Yakası Baş Müdürlüğü, PTT Ankara Başmüdürlüğü ve ilgili bakanlıklara kart atarak sona erdirildi. (İstanbul)

“Mücadele edenler her zaman kazanamayabilir ama kazananlar hep mücadele edenler olmuştur”

Son süreçte AKP hükümetinin gündeme getirdiği Kamu Yönetimi Yasa Tasarısı başta kamu emekçilerinin tepkisini alan saldırı, esasta AKP hükümetinin değil, uşaklığını yaptığı “emperyalizmin bizi gibi ülkelere dayattığı ekonomik politikaların devamıdır.” Bu saldırı ve karşısında geliştirilmesi gereken eylem planı konusunda Eğitim-Sen Tarsus Şube Başkanı Cuma Erçe ile yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz.

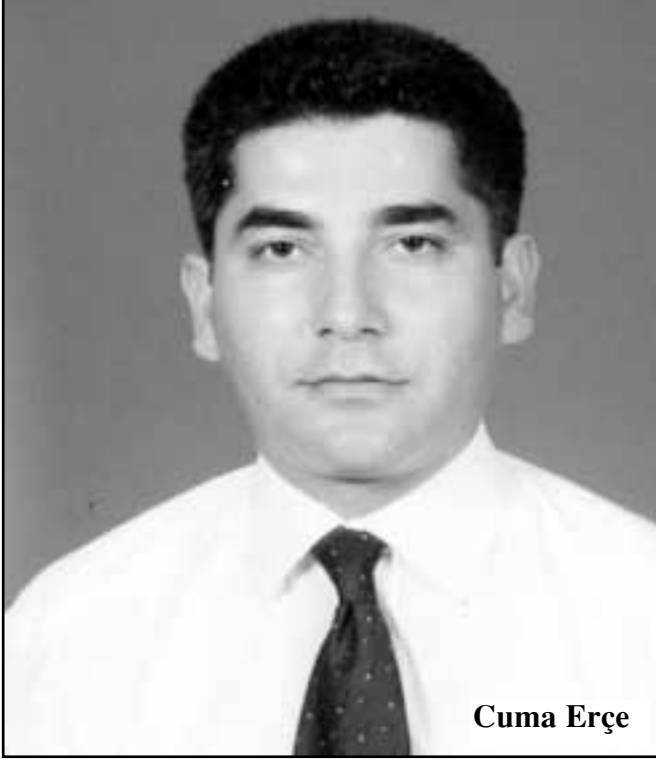
İK- Kamu Yönetimi Temel Kanunu tasarısı hakkındaki görüşlerinizi alabilir miyim? Bu yasa neyin ihtiyacı olarak ortaya çıkmıştır?

-Paylaşım savaşının sonlarına doğru patlak veren 1917 Bolşevik Devrimi, dünyada dengeleri alt üst eden bir sürecin başlangıcı olmuştur. SSCB'nin kurulması ile birlikte Sosyalizm şahlanaşa geçmiş ve kısa bir sürede işçi sınıfı ve halk hareketleri dünyayı kasıp kavurmaya başlamıştır. Bu süreç 2. Emperyalist Paylaşım Savaşının hemen ardından hızlanmış ve birçok ülkede sosyalist ve demokratik halk devrimleri yaşanmıştır. Bu durum kapitalist ve emperyalist ülkelerin egemen güçlerinin paniğe kapılmalarına neden olmuştur. Bu ülkelerde hızla gelişen işçi sınıfı ve halk hareketleri burjuvaziyi yeni arayışlara sevk etmiş ve sınıfın sosyalizme evrilmesini engellemek için bir takım yönetim modelleri tartışılmaya başlanmıştır.

Sosyal devlet modeli işte bu süreçte devreye sokulmuştur. Eğitim, sağlık, belediye vb. hizmetlerin devlet eliyle ücretsiz yürütülmesini ön gören bu model birçok ülkede geçici bir rahatlama sağlamıştır. Sınıf hareketlerini frenlemeyi amaçlayan bu model sermayenin pek de hoşuna gitmese de sosyalizm korkusuyla zorunlu olarak uyguladığı bir modeldir.

1980'lerin sonlarına doğru sosyalist blokun (esasen sosyal emperyalizm) dağılmasıyla ve parçalanmasıyla birlikte Emperyalizm ciddi bir zafer kazanmış ve sosyalizm geçici bir yenilgiye uğramıştır. Artık egemen güçlerin “Sosyalizm öldü, ideolojiler öldü” türü söylemleri en büyük propagandası olmuştur. Sosyalizmi artık bir tehlike olarak görmeyen sermaye sınıfı, işçi sınıfının ve yoksul ezilen halkın kazanılmış haklarına yönelik saldırı başlatmıştır. Artık sosyal devlet olgusuna gerek duyulmamaktadır.

Uygulanan Neo-Liberal politikalar sonucu işçi sınıfının kazanılmış hakları bir bir elinden alınmaya başlamış,

Cuma Erçe

Bu yasaları geri püskürtmek adına KESK'in bir dizi eylem kararı vardır. Bununla ilgili almış olduğu eylem kararlarını bir bir uygulayacaktır. Ancak, bu yasaları geri püskürtmek için KESK'in tek başına yapacağı eylemlerin tek başına yeterli olmayacağı açıktır. Toplumun bütün kesimlerini ciddi anlamda olumsuz etkileyecek bu yasalara karşı birleşik bir emek hareketini örmek gerekir. Bunun içinde en geniş eylem birlikteliğini yakalamak gerekir.

sosyal devlet olgusu ortadan kaldırılmış, sendikasılaştırma, özelleştirme, taşeronlaştırma politikaları hayata geçirilmiştir. Dünyada süreci bu şekilde özetledikten sonra sorunuza yanıt vermeye çalışayım.

Neo-liberalizmin kuramcıları değerlerin ve kavramların içeriğini boşaltarak işe başlarlar. Uygulayacakları en azgın politikaları bile süsler, boyar, cilalar ve halka bu şekilde sunarlar. Kamu Yönetimi Temel Kanunu hazırlıklarında da bunu yapmışlardır. Ve bu tasarımı reform diye yutturmaya çalışmışlardır. Bu aldatma kampanyasında da başarılı olmuşlardır. Geniş halk yığınlarının bu yasa hakkında bildikleri tek şey devletin kendilerine anlattıkları süslü sözlerdir. Zaten ülkemizde her saldırı yasası bu şekilde anlatılmıştır.

Ancak yasalar uygulamaya geçtikten sonra gerçek yüzü ortaya çıkmış ancak iş isten geçmiştir.

Kamu yönetimi temel kanunu tasarısı ülkemizde uygulanmakta olan 25 yıllık ekonomik politikaların devamıdır. Bu politikalar Emperyalizmden bağımsız düşünülmeğe göre bu tasarının emperyalizmin bizim gibi ülkelere dayattığı ekonomik politikaların devamıdır.

24 Ocak 1980 de alınan ekonomik kararlarla üretim ekonomisi yerine rant ekonomisine geçilmesi, KİT'lerin özelleştirilmesi, ücretlerin düşürülmesi, vergi alma yerine borç alınması amaçlanıyordu. Ancak o dönemde bu politikaların rahatça uygulanabilmesi için bir şey yapılmalıydı ve yapıldı. 12 Eylül Askeri darbesi yaptırıldı. Yapılan bu darbeye birlikte bu kararlar bir bir uygulamaya sokulmuş, ücretler düşürülmüş, sendikalaşma oranı düşürülmüş ve KİT'ler büyük oranda özelleştirilmiştir.

O günlerde bu politikaları öve öve bitiremeyen siyasi iktidar, KİT'lerin devlete büyük zararı olduğunu, buraların arpalık olduğunu, buralar yüzünden enflasyonun arttığını, dış borçların arttığını, devleti küçültmek gerektiğini anlatıp durmuşlar hatta, buraları satar isek işçi ücretleri artar, özel teşebbüs gelişir ve istihdam artar de-

mişlerdi. Sonuçta da KİT'ler satıldı. Devletin resmi kayıtlarına göre gerçek değeri 60 milyar dolar olan bu kuruluşlar 8 milyar dolara satılmış, bunun sadece 6 milyar doları tahsil edilebilmiştir. Ancak bu satış işlemleri sırasında da 7,9 milyar dolar harcama yapılmıştır. Yani bu kuruluşlar haraç mezat değil üzerine para verilerek satılmıştır. İç ve dış borç 10 milyar dolardan 220 milyar dolara çıkmış, işsizlik katlanarak artmış, ekonomi ciddi bir krize sokulmuştur.

Bugün ortaya atılan ve adına da reform denilen Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı da aynı söylemlerle ortaya çıkarılmaktadır. Ancak toplumsal bir intihara sürükleyen bu yasa 24 Ocak kararlarından daha ağır sonuçlar doğuracaktır. Bir temel yasa görevi gören bu yasanın hemen ardından, Yerel yönetimler yasası, Kamu personel rejimi yasası, idari usul yasası, sosyal güvenlik yasası, kamu mali yönetimi yasası çıkarılacaktır.

-Bu yasalar ne getiriyor? Niçin bu yasalara karşı çıkmak gerekiyor?

-Esasında **bu yasalar bir şey getirmiyor. Aksine çok şey götürüyor.** Bu yasalarla birlikte:

1-Kamusal alan tasfiye ediliyor.

2-Kamu hizmetleri paralı hale getiriliyor.

3-Yeni bir özelleştirme dalgası başlatıyor, kamusal alanı piyasaya açıyor, ticarileştiriyor.

4-Kamu emekçilerinin iş güvenliğini ortadan kaldırıyor. Performansa göre ücretlendirme getiriyor, esnek çalışma getiriyor ve daha da önemlisi örgütsüzleştirme ve sendikasılaştırma getiriyor.

5-Kamusal alanı uluslararası tekelin denetimine sunuyor.

Merkezi otoriteyi ortadan kaldırarak yerelleşmeyi dolayısıyla demokratikleşmeyi getirdiği iddia edilen bu yasa, tam tersine merkezi otoriteyi yani militarist devlet yapısını hücrelere kadar nüfuz etmesini sağlıyor. **Yerel yönetimleri güçlendirmiyor ama sermayeye sunup holdingleştiriyor. Bütün bu nedenlerle bu yasalara karşı çıkmak ve bu yasaları birleşik bir emek hareketiyle geri püskürtmek gerekiyor.** Bu yasalar halkın yararına en küçük bir şey getirmiyor, kazanılmış hakları elimizden alıyor. ☞

-Peki bu yasaların çıkmasını hangi güçler istiyor?

-Bu yasaların çıkmasını işçiler, köylüler, öğrenciler, gençler, işsizler, kadınlar yani ezilen halklar istemiyor. En azından bu kesimlerin böyle bir talebi yok. Öyleyse kim istiyor. Tabii ki Emperyalist güçler istiyor. IMF'nin 19. Stand-by anlaşmasının en önemli şartlarından biri bu yasaların çıkmasıdır. DB bu yasaların çıkarılması karşılığında Türkiye'ye 3 milyar dolar kredi vermiştir. DTÖ ile 1995 yılında imzalanan Hizmetler Genel Antlaşması (GATS) ile bu yasaların çıkarılması taahhüt edilmiştir. En son ABD ile yapılan 8,5 milyar dolarlık yardım anlaşmasının 2. şartı bu yasaların çıkarılmasıdır.

Görüldüğü gibi bu yasalar bu ülkede yaşayan halkların genel talepleri ve ihtiyaçları üzerinden değil emperyalist ülkelerin dayatmaları üzerinden çıkarılmak istenmektedir. Bu anlamıyla tam bir sömürge ülke durumuna düşürecek bu yasaların emekçi halk kitlelerince kabul edilmemesi gerekmektedir.

-Bu yasalara karşı çıkmak mevcut devlet yapısını ve kamu yönetimini savunmak anlamı taşımıyor mu?

-Sorunun en can alıcı noktası burası. Bu yasalara karşı çıkmak bu günkü statükoyu kabul etmek anlamı taşımamalıdır. Biz KESK ve Eğitim-Sen olarak bu günkü tıkanmış, yozlaşmış, hantallaşmış kamu yönetimine karşı mücadele ediyoruz. Bu günkü devlet yapısının demokratikleştirilmesini, şeffaflaştırılmasını ve kamu hizmetlerinin tamamen parasız hale getirilmesini talep ediyoruz. Ancak bu yasa bizim taleplerimizi karşılamadığı gibi bugünkü durumun çok gerisine düşüyor. Bize düşen görev hem bu yasaya karşı mücadele etmek, hem de mevcut anti demokratik devlet idaresini demokratikleştirme talebimizi haykırmak olmalıdır.

Buna rağmen içimizde bu yanlış düşen anlayışlarda vardır. Bu yasaların üniter devlet yapısını bozacağını, Cumhuriyetin temel kazanımlarını ortadan kaldıracığını iddia eden dolayısıyla bugünkü sistemi savunan bu yanlış anlayışlara karşı da mücadele etmemiz gerekiyor.

-Çıkarılması düşünülen bu yasaların 1475 sayılı yasa ile benzerlikleri var mıdır?

Emekçilere yönelik tüm saldırı yasaları ile benzerlikleri vardır. Zaten bilinçli olarak sürdürülen emperyalist ekonomik politikaların ürünüdür bu yasalar. 1475 sayılı yasa çıkarılırken de işçilere iş güvenliği getirildiği iddia edilmiş, işçiler sendikali oldukları için işten atılmayacaklar

denilmişti. Ama yasa çıktıktan ve yürürlüğe girdikten sonra görüldü ki bu yasa tam bir kölelik yasası. İşçiler topluluklar halinde işten atılmaya, sendikasılaştırılmaya başlandı. Taşeronlaştırma yaygınlaştırıldı. Ücretler hızla aşağıya çekildi. Esnek üretim yaygınlaştırıldı. Kazanılmış sosyal haklar ellerinden alındı.

Çıkarılması düşünülen bu yasalar da kamu emekçileri için aynı anlamları taşımaktadır. 1475 sayılı yasanın paralelinde bir yasadır.

-Türkiye'de Kamu çalışanı sayısı ihtiyacın çok üstünde olduğu iddia edilmektedir. Bu sayının 2/3'ün tasfiye edileceği açıkça ifade edilmektedir. Sizce bu sayı gerçekten fazladır mı?

-Türkiye'de kamu çalışanı sayısının fazla olduğunu hem hükümet kanadı hem de AB ve ABD emperyalistleri ve onların ajan kuruluşları (IMF; DB ve DTÖ) tarafından dile getiriliyor. Öncelikle istatistik bir iki bilgi vermek gerekiyor. Bizim kamu personeli sayımızın nüfusumuza oranı %2.5'dur. Halbuki bu oran AB ülkelerinin ortalamasında %7.5 ABD de ise %12'dir. Bu söylemler tamamen halkı aldatmaya yönelik ifadelerdir. Kamu personelinin etkin ve verimli kullanılmadığı sorunu tamamen sistemin niyet sorunudur.

Kamu personeli sayısının fazla olduğu iddiaları yalandır ama oldukça yetersiz olduğu gerçektir. Bankalarda, elektrik, su, telefon kuyruklarında, nüfusta, tapuda yaşanan tıkanmalarda memur sayısının az olduğu gerçeğini görmek mümkündür. Ayrıca öğretmensiz geçen ders ve okul sayılarına bakıldığında ve de 60-70 kişilik sınıflara bakıldığında bu sayının fazla değil az olduğunu görmek mümkündür.

-Eğitim Sen ve KESK olarak bu yasaları geri püskürtmek için neler yapmayı planlıyorsunuz?

Bu yasaları geri püskürtmek adına KESK'in bir dizi eylem kararı vardır. Bununla ilgili almış olduğu eylem kararlarını bir bir uygulayacaktır. Ancak, bu yasaları geri püskürtmek için KESK'in tek başına yapacağı eylemlerin tek başına yeterli olmayacağı açıktır. Toplumun bütün kesimlerini ciddi anlamda olumsuz etkileyecek bu yasalara karşı birleşik bir emek hareketini örmek gerekir. Bunun içinde en geniş eylem birlikteliğini yakalamak gerekir. Ayrıca yasak savmacı ve protestocu eylem tarzları yerine halkın desteğini yanına alacak hak alıcı eylemlerin örgütlenmesi gerekir. Kamusal alanın tasfiyesini hedefleyen, hizmeti alınıp satılan bir meta haline getiren bu yasa halka ve emekçilere iyi anlatılmalıdır. Bu noktada KESK belirleyici olmalıdır.

Zaten şu anda yerelerde KESK bileşenleri hızlı bir bilgilendirme ve bilinçlendirme etkinliği sürdürmektedir. Bu çalışma devam edecektir, ancak yasa da hızlı bir şekilde meclise gelmiştir. Bu bakımdan da hızlı hareket etmek ve uyanık olmak şarttır.

Ayrıca meclise endeksli bir mücadelenin başarılı olmadığı daha önceki pratiklerimizde görülmüştür. Yani meclis genel kuruluna geldiği gün eyleme geçeceğimiz türü açıklamalar gücümüzü olumsuz yönde etkilemekte ve başarılı olunamadığında ise umutsuzluğa sürüklenmektedir. O nedenle meclis genel kuruluna gelmeden bir mücadele başlatmak ve sonuç alınca kadar eylemleri ve direnişleri devam ettirmek gerekmektedir. Doğrusunu söyleyecek olursak **KESK'in son yıllarda ortaya koyduğu mücadele tarzı fiili ve meşru bir mücadele tarzından, hak alıcı bir mücadele tarzından protesto edici bir tarza evrilmiştir.** Görüşmecisi, yasal bir tarz kitlelerin güveni-

ni sarsmış ve eylemlere katılımı zayıflatmıştır. Bu güne kadar gerçekleştirilen devasa eylemlerde kazanım elde edilememesi eylemlerin sönük geçmesini sağlamıştır. Yani KESK bugüne kadar bir çok fırsatı kaçırmıştır. İşçilerin, köylülerin, esnafın, öğrencilerin, işsizlerin verdiği ve vereceği mücadelelerle birleştirilemeyen eylemlerimiz çok başarılı olamayacaktır. Ama yine de umutsuzluğa kapılmamak gerekir. Çünkü yoksul emekçi halkların ortak bir mücadele programı ortaya koyabileceği en uygun ortam bu ortamdır. İşçiler topluluklar halinde işten çıkarılıyor, öğrenciler üzerinde YÖK baskısı giderek artıyor, sokaklar terörize ediliyor, esnaf kan ağlıyor, işsizlik ve yoksulluk hızla büyüyor. Bu ortamda birde bu yasanın çıkarılmak istenmesi çelişkileri derinleştiriyor. Emekçi halkı birbirine yaklaştırıyor. Örneğin Tarsus'ta Çukurova Tekstilden atılan işçilerin pratiklerinde bu yakınlaşmayı görmek mümkündür. Kısacası bu kölelik yasalarına karşı koşulsuz ortak mücadelenin yaratılmasını sağlamak gerekiyor.

- Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- Bu yasanın meclisten derhal geri çekilmesi talep edilmelidir. Bu yasalar yırtılıp atılmalıdır. Ancak bunun alternatifi olarak bugünkü durum savunulmamalı ve kamu yönetiminin demokratikleştirilmesi için mücadele edilmelidir. KESK alternatif kamu yönetimi modelini en kısa zamanda deklare etmelidir. Son söz olarak bu saldırı, kıyım, yıkım ve kölelik yasalarına karşı bütün emek güçlerini ve halkımızı ortak mücadeleye davet ediyorum. Mücadele edenler her zaman kazanamamıştır ancak kazananlar hep mücadele edenler olmuştur.

Dünümüzde gizli olan tarihimize sahip çıkarak teslimiyete ve reformizme karşı duralım!

TESLİMİYETTE BİR ADIM DAHA, KADEK DEĞİL KONGRA-GEL

“Bizler Mazlumun ardıllarıyız. Eylem doğru anlaşılmalı. İhanete, teslimiyete, inkara karşı konulan bir eylemdir.”
Diyarbakır zindanında yaşanan teslimiyet, dörtlerin bedeninde harlanan direniş ateşiyle ve onların tarihe geçen bu sözleriyle vücut bularak parçalandı.

“Bizler Mazlumun ardıllarıyız. Eylem doğru anlaşılmalı. İhanete, teslimiyete, inkara karşı konulan bir eylemdir.” Diyarbakır zindanında yaşanan teslimiyet, dörtlerin bedeninde harlanan direniş ateşiyle ve onların tarihe geçen bu sözleriyle vücut bularak parçalandı. Tarihi, salt zulümle yazılmadı TC'nin. Kürt ulusunun başkaldırı ve isyanı da bu tarihte önemli bir yer tuttu ve tutmaya devam ediyor. Zorbalıkla bastırılan her direnişin kendi bağrında daha büyük direnişlerin zeminini oluşturmasıyla yazıldı Kürtün isyan ve zulüm dolu tarihi. Kendi bağımsızlığını ve özgürlüğünü elde etmenin yolu olarak zora dayalı olan bu sistemin karşısına devrimci silahlı zorla çıkmak bir zorunluluktur. Bedelleri ağır olan bu yolda yürümek ve bu bedelleri ödeyerek zaferi kazanmak, uzun erimli bir mücadelenin sonucunu almak Kürt halkı için büyük bir özlemdi. '84'de atılan ilk kurşun ve bu anlamda yapılan ilk hamle ülkemiz topraklarında yaşanacak olan önemli gelişmelerin de ilk adımı oldu. Tarih zulüm önünde baş eğmezliği öğrendi bu tarihi süreçte. Devletin katliamları aratmayacak uygulamaları, baskı ve zoru hiç bitmedi dünden bugüne ve yarına... Hafızalarımızdan hiç silinmeyecekler yaşandı. Halepçe katliamını neredeyse aratmadı daha sonraki yıllarda yaşananlar. Tek farkı vardı belki de zaman ve mekan farklıydı. Diyarbakır, Şırnak, Batman, Dersim zulümlerinin ve başkaldırıların şehirleri haline geldi. Newroz kutlamalarına yapılan saldırılar, gözaltında kayıplar, yargısız infazlar, demokratik kurumların bombalanması, ev baskınları, sokak ortasında insan kaçırmalar, köy boşaltmalar ve daha birçok örnek bu tarihsel sürecin birer parçası haline geldi. Dün tam da bunları yaşarken, yaşadıklarımızın adı “ül-

ke bütünlüğü” içindi. Bugün yaşadıklarımızın kılıfı ise dünün devamını koruyarak “barış ve demokrasi” için. Üstelik üstümüze olmayacak kadar dar olan bu elbise, sadece sistem tarafından değil “bizi kurtuluşa götürmesini beklediğimiz önderlik” tarafından da giydirilmeye çalışılıyor.

BEDEL ÖDEYEREK YARATILAN TARİHİ UNUTMAK İHANETTİR

Tarih, tüm yaşananlar geleceğimize ışık tutan önemli birikimleri bağrında büyütürken geleceğe yön veriyor. Kürt ulusunun zengin tecrübeleri ise bir bütünlük içinde öğretirken tüm gerçekliğini koruyor. Bugün birileri bu tarihi çarpıtmaya çalışsa da ya da tarihi tersinden yorumlamaya çalışsa da yaşamışlıklarla tarih kimi zaman yorum gerektirmeyecek kadar açık ve çıplak. Ve biz şunu da çok iyi biliyoruz ve öğreniyoruz ki bu tarihi çarpıtmaya çalışanlar, yaşananları tersinden yorumlamaya çalışarak, Kürt halkına uygulanan zulmün temellerine minnet duysalar da Kürt halkı kendi tarihine ve geleceğine sahip çıkacak dinamikleri kendi bağrında her zaman taşıyacaktır. Bu tarihi bizlere unutturmaya çalışanlara işte birkaç örnek;

1992 YILI

NEWROZ KUTLAMALARI;

Kürt ulusunun tarihinde isyan ve başkaldırının adı olan Newroz o yıl da yine tüm coşku ve isyanıyla Diyarbakır sokaklarında yakılan ateşlerle kutlanacaktı. Ancak devlet bu isyanı ve coşkuyu Kürt halkına yaşatmamaya kararlıydı. Evlerin çatılarında uzun namlulu silahlarla, sokaklarda tanklarla askeri darbe görünümü içinde halk kutlamalara hazırlanıyordu. 22 kişi katledildi o yıl Newroz kutlamalarında. Halk vur emirli anonslarla sokak

ortasında adeta kurşuna dizildi. 10 yaşında çocuklar vardı katledilenlerin arasında. Ve yine 10 yaşındaki çocukların gözü önünde katledildi en sevdikleri. Ve ölümlerini evlerinde saklayan aileler yine gizlilikle toprağa verdiler cenazelerini. Panzerin altında ezilen çocuk bedenler sokaklarda kaldı. Açılan yayılım ateşleriyle birçok evin duvarları savaşı görüntülerini andırıyordu. Yaralılar... Kolu ve bacağı kopan küçük bedenler yine. Yüzleri tanınmayacak halde olanlar ve ayakkabıları gerilla ayakkabılarına benzediği için günlerce işkence altında kalanlar. Ve 22 Mart günü güneşin ilk ışıkları sokaklarda ölümlerin üzerine doğdu o gün...

YIL 1993: LİCE KATLIAMI

22 Ekim 1993 Diyarbakır'ın Lice ilçesinde bir katliam ve direnişti yine yazılanlar. Kimyasal silahlar kullanılarak 380 Kürt katledildi. Katliam sırasında dışarı çıkmaları yönünde anons yapılan halk, evlerinden dışarı çıktığında önce tarandı, ardından lav silahlarıyla yakıldı. Bu vahşetin fotoğrafını en yalın çizen ise 8-9 yaşlarındaki küçük çocuğun ağzından çıkan o iki sözcük oldu: **“Berxwedan Jiyane”**

Bu katliam ve direniş örnekleri daha da çoğaltılabilir. Çocuklarımızın yüzlerine dışkı sürdükten sonra sokaklarda teşhir edilmeleri yaşanan bu katliamlardan daha hafif bir olay değil. Devletin tüm talepleri saldırıyla yanıtlaması dün yukarıda örneğini verdiğimiz katliamlardan farklı bir zihniyet değildir.

Bu katliamlar ise bugün Abdullah Öcalan ve Ulusal Hareket önderliği tarafından vurgulandığı gibi Türkiye'ye barış ve kardeşliğin ya da demokrasinin getirilmesi için yapılması gereken katliamlar değildir. Bu katliamlar TC faşizminin bir ulusun inkarı ve imhası

için yaptığı katliamlardı.

PKK'DEN KADEK'E UZANAN ÇİZGİ

Abdullah Öcalan'ın yakalanarak İmralı adasına götürülmesiyle daha da gelişen reformist mücadele hattı kendisini o güne kadar yaşanan gelişmelerde gösterdi. Ulusal hareket taşıdığı devrimci değerlerden yavaş yavaş arınarak bugünkü sürecine geldi. **Bir anlamda bugünü ve yarını dünden belli olan ulusal hareket ideolojik olarak üzerinde durduğu zeminle bugününü adım adım işletti.** Yapılan her kongrede devrimci öğeler biraz daha törpülenerek tasfiye edildi. Bayrakta taşınan amblemin değiştirilmesiyle başlayan süreç, bugün örgütlülüğün feshedilmesine kadar geldi ve önümüzdeki dönem devletle uzlaşma noktasında atılacak daha ileri adımlarla bu tarihsel süreç işletilecek. **“Kürt sorununun çözümü devletle yürütülecek pazarlık masalarında halledilecek”** politikası taleplerin daha da gerilemesini beraberinde getirecek. Dün kendi devletini isteyen Kürt ulusu bugün Kürtçe dil kurslarının açılmasıyla, Kürt isimlerinin kullanılmasına izin vermekle yetinecek. Ve bu isimler sokakta dışkıyla gezdirilen insanlığımızla kullanılacak. Kürt sorununun çözümünde bu geri adımlar örgütlülüğün dağıtılmasını da beraberinde getirdi. Abdullah Öcalan'ın yakalanmasının ardından hızlanan bu süreçte Ulusal hareket yaptığı konferansta PKK'yi tasfiye ederek kendi deyimleriyle **“Leninist örgütlenmeyi aşarak”** tasfiye yolunda hızla adımlar attı. Kısa bir süre önce Kürt sorununun çözümünde 3 aşamalı çözüm yolu olarak ortaya konulan proje gereğince taleplerin daha gerilemesi, gerillanın büyük bir bölümünün silahsızlandırılarak dağıtılması

ve “**çözüm masasında**” pazarlıkların yürütülmesi ve bunun içinde ülkeye çözüm heyetlerinin gönderilmesi kararlaştırıldı. Ancak ne yazık ki bu geri adım da TC için yetmedi ve yanıt “**terörizmini koruyor**” yönünde oldu. Devlete göre bunlar yine bir aldatmacaydı ve yetmiyordu. ABD’nin Irak’a saldırısında somutlanan bu tasfiyeci politika, Irak’ta kanı akıtılan mazlum halkı bir kenara bırakarak ABD’nin peşinden pazarlık yürütmek için koşma politikası oldu. Yapılan açıklamalarda ABD’ye akıl hocalığı yapılarak Türkiye’nin gerçek bir müttefik olmadığı vurgulanırken müttefiklik konusunda adres kendileri olarak gösterildi. Halkın bilincinde bulanıklık yaratma amaçlı yapılan “**biz Irak’a barış götürüyoruz**” söylemi ulusal hareketin önderliği tarafından da adeta benimsenerek çağdaşlaşmanın adresi olarak ABD verildi. Ancak bunca taviz de işe yaramadı. TC Türkiye Kürdistanı’nda ABD’den aldığı destekle operasyonlarına hız verdi. Yani ABD’nin her iki tarafı da elinde tutma politikası bir anlamda amacına ulaştı. Belli anlamda bu süreçte hem KADEK’e hem de TC’ye gülümsedi. Tasfiye sürecinin adımlarını hızlandıran KADEK, bu dönemde açtığı çeşitli kampanyalarla “**demokratikleşme**” adımlarını attı. Bu politikayla Kürt halkını kendi çeperinde ve bünyesinde tutmayı sağladı. Yıllardır ödenen bedellerin ve acıların bedeli Kürtçe isim kullanma serbestliği olunca kazanılmış zaferlerden dem vuruldu.

KADEK'DEN KONGRA-GEL'E

Çağın gerekleri yerine getirilerek(!) KADEK feshedildi ve Kongragel dönemi açıldı. Gerekçe ise sonuç bildirgesinde şöyle açıklanıyor; “**Özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yeni bir çıkış**”. PKK’nin feshi sırasında “Leninist parti örgütlenmesi” tasfiye edilirken KADEK’in tasfiye gerekçesi ise şu şekilde belirtiliyor; “**Demokratik ekolojik sisteme denk düşecek yeni bir örgütsel yapılanmanın yolunu açmak; Kapsayıcı, demokratik, özgür katılma imkan veren ve Leninist parti etkilerini aşan yeni bir yapılanmaya yol açmak; Bu temelde Kürtleri temsil edebilecek, uluslararası kriterlere uygun, meşru, demokratik ve yasal siyaset yapabilen bir muhataplık durumunun gelişmesinin yolunu açacak.**” KADEK feshedildi ancak ulusal savunma anlayışı korunarak gerilla “varlığını” koruyacak anlayışı da bu değişim içinde belirtildi. Sadece savunma için silah taşıyacak olan **Halk Savunma Güçleri** evrensel savunma anlayışı kriterlerine bağlı olarak varlığını koruyacak. Çözüm paketi olarak konulan Yol Ha-

ritası ise yeni düzenlemeyle yeniden biçimlendirilerek devam edecek. “**Barışa bir katkı da sen sun**” kampanyası bu anlayışla daha da genişletilerek devam ettirilecek. Örgütlenmeyi “**ekolojik**” bir anlayışla ele alacaklarını söyleyen ulusal hareketin önderliği bu modeli nasıl uygulayacak merakla bekleniyor. Yani bundan sonra ulusal hareket değil de bir çevre örgütlenmesi mi olacak? Sosyal yaşamın örgütlenmesinde “**demokratik-ekolojik**” bir anlayışla hareket edeceklerini

söyleyen ulusal hareketin bu anlayışını nasıl somutlayacağını önümüzdeki dönem daha net göreceğiz. Bundan sonra geri ulusal taleplerin yanısıra ekolojik sorununda mı çözümüne yoğunlaşılacak? Gerillanın korunması ise Kürt halkının aldatılmasından öte bir anlam ifade etmiyor. Halkı mevcut yapılanmanın içinde tutup, koruyabilmek için bu söylemi sıklıkla vurgulama ihtiyacı duyuluyor. Halkın gerilla mücadelesine olan güven ve inancı bu söylemlerle diri tutulmaya çalışılıyor. Ve çağdaşlaşmanın adresi yine ABD gösteriliyor ve atılan bu adı-

mın ardından ABD’nin arabuluculuk yaparak Kürt sorununun çözümünde adım atılması isteniyor. “**Çağdaş**” ABD’nin “**çağdaşlık**” ve “**uygarlık**” götürüleceği söylemiyle saldırdığı Irak’ta yaşananları hepimiz biliyor ve görüyoruz. Katledilen binlerce masum halk, tecavüz edilen kadınlar, parçalanmış yüzlerce aile... Arabuluculuk yaptığı Filistin topraklarında Filistin halkının yaşadıkları gözler önünde. Bugün Kürt halkı için yapacağı “**çözüm**” arabuluculuğunda ise nasıl bir durum yaşa-

Dışkı sürülerek sokakta gezdirilen çocuklarımızın çaresiz, utangaç bakışlarında yanıt buluyor. Analarımızın hâlâ dinmeyen gözyaşlarında buluyor. Mayın dolu topraklarımızda kolları, bacakları kopan çocuklarımızda buluyor. En demokratik hakkımız için çıktığımız sokaklarda üzerimize inen coplarda ve dipçiklerde yanıt buluyor. Kan gölüne döndürülen Ortadoğu halklarının akıtılan kanıyla yanıtlanıyor. İnkâr ve imhayı içeren katliamlar bugün unutturulmaya çalışılarak, yürütülen haklı savaşın gereksizliğinden dem vurularak bu mücadelenin çağın gereklerini karşılamadığı ifade ediliyor. Ve çağın gerekleri yerine getirilmeye çalışılırken verdiğimiz el yetmiyor kolumuz isteniyor. Bununla da bitmiyor istekler ve kendimizi yok saymamız isteniyor. “**Yurtta Sulh Cihanda Sulh**” anlayışı önümüze konularak bu masala inanmamız isteniyor. Ülkede barış, imhamız üzerine kurulu iken dünyada barış ise bir avuç haydutun çıkarları için dünya halklarının kanını akıtması felsefesi, çağdaşlığın sloganı olarak gösteriliyor. Kemalizmin yurtta barış anlayışını ‘38 Dersim isyanından bugüne kadar çok defa gördük ve yaşadık. Bundan değil miydi başkaldırışımız ve isyan edişimiz. Şimdi bu başkaldırışı ve isyanı devralırken geçmişimizden ve tarihimizden öğrenerek ihanetin, teslimiyetin örmeye çalıştığı bu çemberi yıkacak olan yine bizleriz. Tarih bu yönüyle diyalektik olarak hükmünü koruyarak devam edecektir. Güneş artık sokaklarda çıplak yatan ölülerimiz üzerine değil gerçek özgürlüğümüzü kazandıığımız günler için doğacaksa teslimiyetin ve reformizmin çemberine karşı çıkarak dünümüze ve yarınımıza sahip çıkalım.

İSYAN VE BAŞKALDIRININ SİMGESİ OLAN BU TARİH BİZİM

Tüm Ortadoğu için barış söylemiyle yapılan bu son değişikliklerin devlet tarafından nasıl yanıtlandığı gözleri oyularak ellerimize teslim edilen, kimsesizler mezarlığına gömülen gerilla cenazelerimizde kendini gösteriyor.

Gerillanın korunması ise Kürt halkının aldatılmasından öte bir anlam ifade etmiyor. Halkı mevcut yapılanmanın içinde tutup, koruyabilmek için bu söylemi sıklıkla vurgulama ihtiyacı duyuluyor. Halkın gerilla mücadelesine olan güven ve inancı bu söylemlerle diri tutulmaya çalışılıyor.

AKP hükümetinin çalışmalarını hızla sürdürdüğü ve “kamuda devrim” olarak yansıttığı Kamu Yönetimi Reformu dizginsiz bir özelleştirme, esnek çalışma ve kazanılmış hakların gasp edilmesi furyasından başka bir şey değildir

Kamu Yönetimi Reformu; dizginsiz sömürü ve özelleştirme demektir!

Devletin halka dönük geniş çaplı saldırısının önemli bir ayağını oluşturan **Kamu Yönetimi Reformu** bütün düzenlemeleri ile birlikte tüm kamusal alanın özelleştirilmesi ve emperyalist talana daha açık hale getirilmesi anlamına gelmektedir. Reform adı verilen bu düzenlemenin asıl amacı kamu emekçilerinin ekonomik ve sosyal haklarını gasp ederek emperyalistlerin planlarını hayata geçirmektir. Hedeflenen kesim yani kamusal alan emperyalistler açısından oldukça iştah kabartan verimli bir sektördür. **Kamu hizmetlerinin emperyalist şirketlere devredildiği süreçte sadece ekonomik anlamda elde edilecek rakam düşünüldüğünde dahi aklı zorlayacak veriler ortaya çıkmaktadır. Çünkü kamu hizmetleri niteliği gereği geniş bir kesimin ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Örneğin eğitim ve sağlık gibi.** Bu egemenlerin iştahını kabartan bir durum iken aynı zamanda yasadaki etkilenecek kitlenin de genişliğini göstermektedir.

Her şeyden önce bu tasarı yasalara uygun değildir. Tasarı metninde bazı maddelerin altında “**Anayasanın ... maddesinde değişiklik gerekebilir ya da gerekir**” ifadesi yer almaktadır. Yani bu yasa çıktıktan sonra devlet “**Ana**” yasayı bu tasarıya uygun hale getirecektir. Yasayı kendi maddeleri ile birlikte ele alarak adını koymaya çalışırsak onu özetleyen en önemli maddelerden birisi de “**Kamu kurum ve kuruluşları piyasada rekabet koşulları içinde üretilen mal ve hizmetleri üretmez ve piyasaya haksız rekabet oluşturulamaz. Bu ilkelere aykırılık teşkil eden bütün birimler tasfiye edilir ve yenileri kurulmaz**” maddesidir. Bu şu demektir: Eğer bir hizmeti bir firma üretiyor ya da herhangi bir fiyattan veriyor ise devlet ya da herhangi yerel yönetim bu hizmeti daha ucuza üretse de halka veremeyecektir. Dahası zaten üretiyor ve veriyor olsa bile bu kurum ve kuruluşlar derhal tasfiye edilecektir. **Bunun en bariz örneği halk ekmek fabrikalarıdır.** Tasarının yasallaşması ile birlikte ilk olarak kapatılacak olan bu fabrikalardır. Aynı şey eğitim ve sağlık için de geçerlidir. Devlet ya da yerel yönetimler tarafından daha ucuz, daha temiz, daha etkin sağlık ve eğitim hizmetlerinin verilmesi yasa ile yasaklanmaktadır.

Kurulan bu mekanizmayla geniş görev ve yetkilere kavuştu gibi görünen yerel yönetimler aslında birer **aktarma merkezi** gibi kullanılmaktadır. **Yani taslak aslında söylendiği gibi yerel**

Yani taslak aslında söylendiği gibi yerel yönetimleri güçlendirmeyi değil her türlü hizmeti yerel yönetimleri kullanarak emperyalist tekellere açmayı hedeflemektedir. Örneğin şehirlerin su ihtiyacını karşılayan barajlar, belediyelerin su işletmeciliği, çöp toplama işlemleri, metro ya da raylı sistem vb. gibi yerel yönetimlere aktarılan hizmetler birer birer emperyalist şirketlerin kâr araçları haline gelecektir.

yönetimleri güçlendirmeyi değil her türlü hizmeti yerel yönetimleri kullanarak emperyalist tekellere açmayı hedeflemektedir. Örneğin şehirlerin su ihtiyacını karşılayan barajlar, belediyelerin su işletmeciliği, çöp toplama işlemleri, metro ya da raylı sistem vb. gibi yerel yönetimlere aktarılan hizmetler birer birer emperyalist şirketlerin kâr araçları haline gelecektir. Böylece bu durum bir yandan bölgesel eşitsizlikleri artırırken bir yandan da bu hizmetlerde yaşanacak fiyat artışları yüzünden halk birçok ihtiyacını gidere-meyecek duruma gelecektir.

2003 yılının Nisan ayında Bakanlar Kurulu'nda gündeme getirilip görüşülen “**Kamu Yönetimi Reformu**” toplam dokuz tasarı ve taslaktan oluşuyor. Maddeler halinde bunları özetlersek;

- 1) **Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı**
- 2) **Kamu Personel Rejimi Yasa Tasarısı**
- 3) **Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Taslağı**
- 4) **Özel İdare, Büyükşehir ve Belediye Kanunu Taslağı**
- 5) **Bölge Kalkınma Ajansı Kanunu Taslağı**
- 6) **Üst Kurullar Kanunu Taslağı**
- 7) **KİT Yasa Taslağı**
- 8) **İdari Usul Taslakları**
- 9) **Sosyal Sigorta Sistemi İçin Hızlıklar**

AKP hükümetinin “**kamuda büyük reform**” hatta “**kamuda devrim**” slo-

ganları ile yansıttığı ancak içerdiği hükümler ve getirdiği yenilikler(!) ile aslında kamuda “**reform**” değil tam anlamı ile **deprem** yaratan tasarı mecliste görüşülüyor. Tarım sektöründen kamu çalışanlarına kadar geniş bir yelpazeyi etkileyen bu yasayı diğer yıkım yasaları ve imzalanan anlaşmalar ile birlikte ele almak daha anlaşılır kılacaktır. Yasanın özellikle bağlantılı olduğu iki noktadan birincisi GATS diğeri ise Yerel Yönetimler Yasası. **Bu iki nokta ile beraber alındığında kamuda tam anlamı ile deprem niteliğinde olan bu tasarının getirileri daha net görülecektir. Emperyalistlerin yerelleştirme-özelleştirme saldırı denkleminde ele alınması gereken bu yasa, birçok kurumun özelleştirilmesinin kapılarını ardına kadar açmakta; adeta ülke ekonomisinin bel kemiği olan bazı kurumları tasfiye etmenin altına imzasını atmakta; GATS hükümleri ve Yerel Yönetimler Yasası ile birlikte ele alındığında birçok hizmet sektörünü yabancı tekellere devretmektedir.**

Dünya Ticaret Örgütü eski başkanını Renato Roggerio'nun “**korkarım şu anda ne hükümetler neyin altına imza attıklarına ne de şirketler ne kazandıklarının farkında değiller**” diyerek yorumladığı GATS hükümleri üzerinde yapılan küçük bir inceleme dahi ne denli büyük boyutlarda bir sömürü saldırısı ile karşı karşıya olduğunu göstermeye yetecektir. Açıklı

“**Hizmet Ticareti Genel Anlaşması**” olan GATS'ın hükümleri oldukça geniş. İşte bunlardan bazıları;

- * **Telekom, posta hizmetleri, görsel ve işitsel iletişim hizmetleri de dahil olmak üzere iletişim**
- * **İnşaat ve bağlantılı mühendislik hizmetleri**
- * **Eğitim**
- * **Su iletim sistemleri, enerji ve atık su işleme**
- * **Tüm çevresel hizmetler**
- * **Kültürel ve sportif hizmetler**
- * **Kara, hava, deniz ve tüm ulaşım hizmetleri**
- * **Sosyal hizmetleri de kapsayacak şekilde sağlık ve bağlantılı hizmetler**

Tüm bu kapsama alanı ile birlikte bakıldığında emperyalistlerin yerelleştirme-özelleştirme denkleminde hedefledikleri vurgunun ne kadar büyük olduğunu görebiliyoruz. Söz konusu bu anlaşmaya göre her şeyin “**serbest dolaşıma**” tabi olduğu dünyada kamu hizmetleri de “**serbestleşme**”lidir. Yukarıda saydıklarımızın yanında GATS o kadar geniş bir anlaşma ki hapishaneleri dahi içine almış durumda. Türkiye’de hapishanelerde yaşanan gelişmeleri ve özellikle L tipi hapishanelere yapılan vurguyu da bu kapsamda değerlendirmek gerekir. Bu konuda ABD’de hapishanelerde yaşananlar örnektir. ABD’de halihazırda kâr amacı ile faaliyet yürüten 193 “**hapishane işletmesi**” bulunmaktadır. Bu şirketlerin sadece hapishaneler üzerinden elde ettikleri yıllık 1 milyar dolar gibi bir kâr rakamı da düşünüldüğünde yaşanan vurgunun boyutu ve GATS anlaşması ile hedeflenen yelpazenin genişliği anlaşılabilir. Diğer alanlarda yaşanan yıkım da eklendiğinde ve Kamu Reformu Yasa Tasarısı ekseninde ele alındığında yapılacak “**vurgu**”nun ve kamuda yaşanacak depremin boyutları anlaşılabilir.

Türkçede kullanımı açısından bakıldığında halka daha yakınlaşma, hizmetlerin halka yakın birimler tarafından yerine getirilmesi anlamına geldiği için özellikle kullanılan “**yerelleştirme**” burada aslında halka inmek bir kenara, halka sunulan tüm hizmetleri özelleştirmek anlamına gelmektedir. Köy hizmetlerinden trafik hizmetlerine kadar birçok hizmet sektörü yabancı tekellere devredilerek özelleştirilmektedir.

Yerelleştirme adı altında özelleştirme diyebileceğimiz bu yasa ile başlıca kamu görevleri egemenlerin deyimi ile yerel yönetimlere ancak aslında emperyalist şirketlere devrediliyor.

KAMU ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTLENME KOŞULLARI ZORLAŞIYOR VE ÇALIŞAN SAYISI AZALTILYOR

Bu açıdan bakıldığında Türkiye’de bulunan yaklaşık 1.5 milyon kamu çalışanın yasanın uygulanmaya konmasının ardından yaşayacağı sıkıntıların artacağını görmek için çok uzak görüşlü olmaya gerek yok. Yasa ile çalışma koşulları alt üst edilen kamu çalışanları için en önemli sorunlardan biri yasa gereği kamu çalışanlarının sayısının azaltılmak istenmesi. Bunun yanında Kamu Yönetimi Temel Kanunu’na göre İçişleri, Maliye ve Çalışma Bakanlıkları taşrada valilik yönetiminde örgütlenebilecek. **Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Genel Müdürlüğü, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü** ve

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü il özel idare ve belediyelere devredilecek. Bu durumda bu sektörlerde çalışan 1.5 milyon emekçi yerel yönetimlere devredilmiş olacak. Bu hem sendikal anlamda bir bütün olarak belli sıkıntılar yaratırken diğer yandan da işten atılmalarıyla birlikte kamu çalışanları için bir yıkım anlamına gelmektedir. Tasarıda “**kaldırılacak**”, “**özelleştirilecek**” veya “**başka birimlere bağlanacak**” belirlemeleri başta kamu emekçileri olmak üzere onlarla bağlantılı olarak birçok insanı etkileyecektir. Yasa ile aslında emekçiler yok sayılmakta ve yok edilmeye çalışılmaktadır.

Yine yasa ile birlikte getirilen esnek çalışma vb. diğer koşulları tek bir cümle ile özetlersek; “**Kamu çalışanlarının sayısının azaltılması, sözleşmeli personelin yaygınlaştırılması, esnek istihdam uygulanması, performans dayalı ücret.**”

Yasanın maddeleri incelendiğinde çıkan sonuç, kamuda personel sayısının fazla olduğudur. Ancak bu sayının neden, neye göre fazla olduğu belirtilmemiş, belirsiz bırakılmıştır. Yapılan tek belirleme 2.6 milyon civarında bir fazlanın olduğu; genel idari hizmetlerde çalışan 320 bin, yardımcı hizmetler sınıfında 150 bin personelin halka hizmet etmek yerine yöneticilere hizmet ettiği

iddiası. Bu kaba hesaba göre devlet 450-500 arası çalışanın “fazla” olduğunu iddia etmektedir. Neye göre fazla olduğu, bu fazlanın nasıl eritileceği ve işten atılanların ondan sonra ne yapacakları konusunda ise devlet sessizliğini korumaktadır. Açık ki bu “fazla”, işten atılmaları, erken emeklilik vb. yollarla eritmeye çalışılacaktır. AKP hükümeti bu fazlayı eritmenin yollarından biri olarak şimdiden kendi isteği ile işten ayrılanlar için ayrı bir fon oluşturma çalışmalarına başlamıştır. **Kaldı ki sürekli kamuda fazla olarak gösterilen rakamlara baktığımızda da aslında “fazla” olarak, “sırtta kambur” olarak gösterilmeye çalışılan kambur veya fazla olmadığını görüyoruz.** Öyle ki yapılan bir araştırmaya göre Finlandiya’da her 10, Kanada’da her 12, İrland

da’da her 14 kişiden biri kamu personeli durumunda iken Türkiye’de bu rakam 30 kişiden biridir. Yani devlet her ne kadar kadronun şişkin olduğunu iddia etse de rakamlar ayrı bir dilden gerçekleri yansıtmaktadır.

Yine yasa taslağında açık olarak ifade edilen bir başka saldırı da esnek çalışmadır. “**Sözleşmeli Personel**” olarak yuvarlatılmaya çalışılan esnek çalışma Yeni İş Yasası ile beraber ele alınınca geçici, mevsimlik, kısmi gündelikçi, çağrı üzerine, kiralık çalışmanın habercisi olmaktadır.

Yasa ile ayrıca “**performansa dayalı ücret sistemi**” de getirilmektedir.

AKP hükümeti taslakta “**kamuda yöneticiler ile çalışanlar arasında yapılacak sözleşmelerde performans sistemi geliştirilecek, uzun vadede performans dayalı ücret sistemine geçilecek**” demektedir. Bu bir yandan çalışanları kendi aralarında yarıştırmak anlamına gelirken diğer yandan ise işyerinin kârlılığı açısından düşünüldüğünde kişisel performans iyi olsa bile ücretlerin düşük tutulmasının yolunu açacaktır.

YERELLEŞTİRME-ÖZELLEŞTİRME DENKLEMİNDE SAĞLIK VE EĞİTİME DARBE

Tasarının geçici maddelerinde eğitimin ticarileşmesi “**bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte; MEB taşra teşkilatının görev ve yetkileri ile bina, okul araç, gereç, taşınır, taşınmaz malları, alacak ve borçları, bütçe ödenekleri ve kadroları ile birlikte il özel idarelerine devredilmiştir**” denilerek itiraf edilmektedir. Birinci olarak diğer kamusal alanlarda da geçerli olduğu gibi bu değişikliğin sadece kendisinin bile onlarca sorunu beraberinde getireceği açıktır. Eğitim, bir bütün olarak devlet tarafından yapıldığı bu koşullarda işler acısı bir durumda iken bu işi olanakları oldukça sınırlı olan yerlere devretmenin getireceği zorluklar ortadadır. Yine önemli bir sakınca olarak çıkacak olan gelişme de

eğitimin yerleşmesi ile birlikte ortaya çıkacak eşitsizliklerin iyice artmasıdır. Eğitimi ticari bir meta ve alındığında bedeli ödenmesi gereken bir olguya çeviren yasa, yıllardır uygulamaya sokulmaya çalışılan “**Geçici öğretmenlik**”, “**Sözleşmeli öğretmenlik**”, “**Vekil öğretmenlik**”, “**ders ücreti karşılığında çalışma**” uygulamaları ortaya çıkacaktır.

Eğitimde yaşanacak bu sıkıntıların benzerleri sağlıkta da yaşanacaktır. Kamu Yönetimi Temel Kanunu tasarisına göre Türkiye’de oldukça önemli bir yer tutan sağlık müdürlükleri işlevsiz hale getirilecek. Sağlığın özelleştirilmesi diyebileceğimiz bu uygulama ile yıllardır birçok hastanede görülen yemek, çama-

sır, temizlik, güvenlik vb. hizmetlerin taşeronlaşması, yabancı şirketlerle ortaklaşılması ve böylece onlara devredilmesi gündeme gelmektedir. Sağlık alanındaki bu uygulamalar yeni değildir. Değişen tek şey bu uygulamaların daha da boyutlanmasıdır. Böylece hastaneler bölüm bölüm satılacak; bir klinik, bir laboratuvar yabancı şirketlere devredilebilecektir. **Adımı dizginsiz bir özelleştirme furusu olarak koyabileceğimiz bu uygulama ile sağlık hizmeti de bedelini ödediğinde yararlanabileceğimiz bir duruma getirilecektir.**

Bu duruma bir örnek olarak Kenya verilebilir. Kenya’da 1989 yılına kadar tüm halk sağlık hizmetlerini bedava alıyordu. Ancak 1989’dan sonra Kenya devleti kamu harcamalarını azaltma adına ve GATS hükümleri gereği “**kullanıcı katkısı**” uygulamasına başladı. Artık Kenya’da sağlık hizmetlerine ulaşmak imkansız hale geldi. Geline aşamada Kenya’da parası ve sigortası olmayan hastalar yaşamsal riskleri bile olsa paralarını ödeyemiyorlarsa tedavi olamamakta, hastane faturasını ödeyemeyenler hasta yataklarına zincirle bağlanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında yasanın temel amacı kamu hizmetlerini özelleştirmektir.

TARIMA SON DARBE; ÜRETİCİYE DESTEK YERİNE KÖSTEK

Tasarının getirdiği yeni düzenlemelere göre Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı’nın merkez teşkilatı daraltılmakta, taşra teşkilatları ise il özel idarelerine devredilmektedir. Bu kurumlarda çalışanlar ise kamu çalışanı statüsünden çıkartılmaktadır. Diğer sektörde olduğu gibi tarım kuruluşları üzerinde planlanan dizginsiz sömürü özelleştirmelerle devam etmektedir. Örneğin Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü’nün özelleşmesi şimdiden gündemdedir. Bunun yanında kaldırılacak kurumlar ise Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Ziraat Donatım Kurumu, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, GAP Dairesi Başkanlığı’dır. Belirtilen bu kurumlar her ne kadar mevcut durumları itibarı ile vermeleri gereken hizmeti vermese de kaldırılmaları durumunda üretici tohum, gübre, su dağılımı, ürün işleme vb. hizmetlerden tamamen yoksun kalacaktır. Devletin tarım sektöründen elini eteğini tamamen çekmesi anlamına gelen yasa tasarısı, zaten mevcut politikalar ile beli bükülen köylüleri iyice kısıp almaktan başka bir anlam taşımamaktadır.

Sözleşmeli çiftçilik bundan sonrası için verilebilecek en basit ve anlaşılır örnek. Üreticinin karşısından devleti kaldırıp tekellerin yerleştirilmesi olan sözleşmeli çiftçilik vb. uygulamaların her alanda yaygınlaşması demek olan bu yasa tasarısı ile tarımsal KİT’lerin özelleşmesi sonrası onlardan boşalan yeri emperyalist şirketler alacaktır. Bu durumda doğal olarak kaybeden yine üretici, kazanan ise yine emperyalist şirketler olacaktır.

Hataları düzeltmek İNCE BİR SANAT İŞİDİR

Hatalarımızdan her arınma başarısı sınıf mücadelesinde usta bir militan olmamızı sağlayacaktır

Hatalara yaklaşım gelişim göstermede, ilerlemede, başarılı olmada temel bir sorundur. Bu sorunda zaafli davranışların başarılı olma ihtimalleri ya hiç yoktur, ya da başarıları süreklilik içermez. Bizim gibi devrimci politika ile iç içe olanlar, sömürülen halk kitlelerinin, esas olarak da proletaryanın muzaffer olması için mücadele edenlerin, nicelik olarak zayıf olanların bu sorunla ilişkisi bu bakımdan oldukça önemlidir. Hataları düzeltmekte dirayetsiz, yeteksiz ve cahil olanların bunu tersine çevirmeleri ve hataların nasıl düzeltileceği konusunda bilinçlenmeleri katıyetle bir zorunluluktur. Ve, hataları düzeltmek kesinlikle bilinçli bir uğraş; hedefe, davaya bağlılıkta kesin bir itaati gerektirir. Yapılan işe, hedefe, davaya bağlılıkla bütünleşen her düzeltme hareketinin başarılı olabilmesi için, bununla birlikte, aynı zamanda açık bir duyarlılık ve iş görmede bir hüner ve incelik gerekir. Bir taştan insan sureti yapmak gibi, tuvale manzarayı nakşetmek gibi... **Hataları düzeltmek de bir sanat uğraşı gibi ince-likli bir iştir.**

Bu incelik, gücünü bilimsel bir yöntemle sarf edilen **yoğun emek** ve gösterilen **proleter sabır**dan alır. Bu sabrı, bu yoğun emeği ortaya koyamayanlar, yoldaşların hatalarını düzeltme becerisini gösteremezler. Hataları düzeltme sanatında bu duyarlılığı, bu bütünselliği yakalayamayanlar kendi hatalarına karşı da gereken Marksist tutumu takınmazlar. Çünkü, sorun niyet sorunu değildir, sorun sınıf mücadelesinin yasalarını kavrama ve uygulama sorunudur.

Sözgelimi, "iş yapan hata yapar" söylemini sıkça ifade ederiz. Ki, bu söylem yanlış bir soyutlama değil, oldukça somuttur/nesnel sürecin bir ürünüdür. Gerçekten de hatalar pratik faaliyetlerle, icraatlarla gündeme gelir. Pratik bir çabası olmayanın hata yapması da düşünülemez. Bu demektir ki, pratik faaliyet içinde olan her militanın hata yapma olasılığı vardır. Evet, hata yapmak kazanılmış bir hak değildir. Ama iş yaparken, hiç hata yapmamak da imkansızca yakın bir şeydir. Hatasız olmamızın esasen mümkün olmadığını bildiğimize göre; o halde bizim için temel sorun, pratik faaliyetlerimizde hataları asgari düzeye indirmeye çalışmak ve hatalarımıza karşı özeleştirel bir tutum takınmak sorunudur.

Ve istisnasız, "hatalara karşı özeleştirel bir tutum takınılması" gerektiği konusunda herkes hemfikirdir. Yani, bu görüş, kabul görülen ortak bir görüştür. Söylem düzeyinde-

ki bu hemfikirliği, pratik tutumlarda her zaman görmek mümkün değildir. Elbette ki, burada şaşılacak bir durum yok. Nedenine gelince; hatalara karşı tutum, bireyin sınıf mücadelesi içindeki duruşu, kavrayışı ile ilgili bir sorundur. Sınıf mücadelesinin kavranışındaki ilerleme toplumsal dönüşüm sürecine yansır. İçinde bulunduğumuz toplumsal koşullar ve bizim bu koşullar içindeki zayıflığımız aynı zamanda proleter bilincin de zayıflığı olduğuna göre bu sorundaki yanlışların çokluğu bizi şaşırtmıyor/şaşırtmamalı. Bununla birlikte, bizler hatalarımızın kökenlerine inip onları düzeltmenin de sınıf mücadelesini geliştirmenin bir gereği olduğunu asla unutmamalıyız. Çünkü,

hatalı tutumun, bireye ve dolayısıyla mücadeleye verdiği zarar tartışılmaz.

Tartışma götürmeyecek diğer bir gerçek ise, eleştiri-özeleştirel silahı doğru tarzda kullanmak, diğer bir ifadeyle hatalara karşı Marksist bir tutum takınmak tamamen kavrayış ve nitelikle ilgili bir sorundur. Bu niteliği ve sorumluluğu taşıyamayanlar, hatalarına karşı öz-eleştirel ve yoldaşlarının hatalarını düzeltmek için de, gereken proleter sabrı ve yapıcılığı gösteremezler.

Bu ön açıklamadan sonra, genel olarak hatalara karşı takınılması gereken tavır üzerinde durabiliriz. İşe Başkan Mao'dan yapacağımız uzun bir aktarmayla başlamakta fayda görüyoruz: **"Hata yapmış yoldaşlar konusunda, bazıları onları gözlemlememiz ve hatalarını düzeltip düzeltmeyeceklerini görmemiz gerektiğini söylüyor. Bence, yalnızca gözlemek yetmez, ay-**

yoldaşlara doğru ve bir temele dayanan eleştiriler yöneltmek ve hatta onlara karşı gerekli bir mücadeleyi vermek normaldir; bu onların hatalarını düzeltmelerine yardım eder."

Mao yoldaşın söyledikleri hiçbir yorumu gerektirmeyecek kadar açık ve nettir. Tüm sorun bizim bunları ne ölçüde kavrayıp, uyguladığımız noktasında düğümleniyor.

Ve yine şu noktanın üzerinde durmalıyız. Birincisi, doğru ile yanlış arasında kesin bir ayırım yapmak zorundayız. Yani bunun orta yolu yoktur. Bir şey esas olarak ya doğrudur ya da yanlıştır. Doğruda ısrar etmek ne kadar gerekli ve anlamlıysa, yoldaşlarımızın yanlışlarını düzeltmek, onların yanlışlarıyla uzlaşmamak da o kadar gerekli ve anlamlıdır. Bunu yaparken yaklaşımlarımızda kesinlikle toptancı olmamalıyız. Yani, yapılan bir hatadan yola çıkarak genel bir yargıya varmak bilimsel bir yöntem değildir. Elbette ki yapılan her hatada, ortaya belli sonuçlar çıkarabiliriz. Ama kesin bir yargı için bir süreç, bir pratikler dizisi gereklidir.

İkincisi, hatalara karşı mücadele etmek, onlarla uzlaşmamanın temel hedefi doğrudur hakim kılmak, bireyi ikna etmektir. İkna sürecinin dil ve üslubu, hedefimize uygun olmak zorundadır. Eğer **hedefle üslup birbiriyle çelişiyorsa hataları düzeltme şansımız zayıflar.** Burada Mao yoldaşın çelişkileri çözüm yöntemindeki "teori ile pratik ilişkisini" örnek almalıyız. Bazen, çok karmaşık ve zor bir problem çözülebilirken bazen de çözüm noktasında

izlenen yanlış yöntemden dolayı en ufak sorun dahi, içinden çıkılmaz bir hale gelebiliyorsa, burada parti içi mücadelede hataları düzeltmek sanatında ciddi bir problemin olduğu kesindir. Her şeyden önce, burada hatayı düzeltme konusunda ya gereken yardımı yeteri kadar sunamamış ya da yardım sunmada yanlış bir yöntem izlemiştir. Dolayısıyla böylesi durumlarda "söylüyorum/söylüyoruz anlamıyorlar" söyleminden önce, izlediğimiz yöntem ya da yöntemleri gözden geçirmek, sorgulamak daha doğru olacaktır. Yani öncelikle soruyu kendimize sormak, yapacağımız değerlendirmelerde daha objektif olmamıza hizmet eder. Çünkü, unutmamalıyız ki, biz de iş yapıyoruz ve dolayısıyla hata yapma olasılığımız da vardır. Olasılık dahilinde olan bir şeyi hiç dikkate almamak, üzerinde düşünmemek hem bizi yanılgılı sonuçlara götürebilir, hem de eleştiri gücümüzü zayıflatır.

yapılan her hata, sonuç itibarıyla, o somut durumda, sınıf mücadelesine, partiye, yoldaşlara zarar vermiştir. Yani yapılması gereken bir görev zamanında yerine getirilmemiştir. Bu da, kimi zaman tutsaklığa, deşifreyonlara, çalışmaların sekteye uğramasına vb. yol açıyor. Hatalarımız her zaman, devrim mücadelesinde olumsuzluklara neden olmuştur.

İşte bu hataların neden kaynaklandığı sorusuna yanıt aramak, yapılan hatanın yol açtığı zararlar karşısında acı duymak ve bu tavrın ideolojik-siyasi kökenlerini açığa çıkarıp özeleştirel bir tutum takınmak, halka, partiye ve devrime karşı asgari düzeyde bir sorumluluk taşımaya gerektiriyor. Bu sorumluluğu taşıyamayanlar, bu dürüst yaklaşımı sergilemeyenler peki ne yaparlar? Yaptıkları en iyi şey, yapılanların, bu hatanın/hataların hesabını vermemek için durmaksızın gerekçe üretmektir. Hal böyle olunca eleştiri-özeleştirel silahını işlevsiz hale getirmiş oluyoruz. Tabi, önce hata sahibi kendini hatalarını aşma noktasında silahsızlandırmış olur. Bu

nı zamanda hatalarını düzeltmelerine de yardımcı olmalıyız. Bunun anlamı şudur: Önce gözlemde bulunmak, sonra da yardım etmeliyiz. Herkesin yardımı ihtiyacı vardır, hata yapmış olanların daha da fazla ihtiyacı vardır. Herhalde, hiç kimse hatalardan arınmış değildir, yalnızca bazıları daha fazla, bazıları daha az hata yapar ve bir kere hata yaptıklarında yardıma ihtiyaçları olur. Yalnızca gözlemde bulunmak pasif bir şeydir, hata yapanların kendilerini düzeltmelerine yardımcı olmanın koşulları yaratılmalıdır. Çünkü, parti içindeki ilke tartışmaları, toplumdaki sınıf mücadelesinin parti içindeki yansımaları ve bu konuda belirsizliğe göz yumulmamalıdır. Somut duruma uygun olarak, hata yapan

Oysa, eleştirinin gücü haklı ve doğru bir zeminde yükselmesindedir. İfade edilişyle, ortaya koyuşla hata sahibini düşündürecek, ikna edecek bir dil, bir üsluba sahip olmasındadır. Böyle bir eleştiri hata sahibi üzerinde güvensizlik değil, güven duygusu yaratır. Ki, bu çok önemlidir. Çünkü, güvensizliğin olduğu bir ortamda söylenenlerin etki gücü olmaz. Yani söylenenlerden çok, söyleyen birey ya da kuruma duyulan güvensizlikten dolayı es geçilir. Kuşkusuz, bu yaklaşım bilimsel bir yaklaşım değil, en olumsuz bireyin dahi zaman zaman doğru eleştiriler yapacağı gerçeğinin yadsınmasıdır. Dolayısıyla, **temel bakış açımız kimden geldiğinden çok doğru ve yanlış olduğuna bakmak olmalıdır.** Bu da ancak, önyargısız bir değerlendirmeye mümkün olabilir. Her birimizin uyarı ve eleştirilere ihtiyacı olduğu gerçeğini kavramakla olur. Bunu kavramayanlar, bu niteliği yakalayamayanlar hep yargılayan olurlar ve yargılanmaktan da asla hoşlanmazlar. Sonuç itibarıyla, kendini yanılmaz gören ve hatalarını korumakta bağnaz olan hiçbir bireyin kendini aşma ve yenileme şansı da olmaz. Kendini aşmayan ve yenilemeyen bir bireyin başkalarını olumlu temelde etkileme ve bir bütün olarak sürece katkıda bulunması da düşünülemez.

Sınıf savaşımı içinde, proletarya partilerinin tarihi misyonlarını oynama konusunda geriliklerin yaşandığı dönemlerde hataların daha yoğun olarak yaşanabileceği gerçeğini

gözardı etmemek lazım. Çünkü böylesi dönemlerde disiplin ve manevi otoritenin zayıflaması, güvensizliklerin gelişmesi, feda ruhunun zayıflaması vb. olumsuz etkiler için zemin daha çok güçlüdür. Bu olumsuz güçlü zemin, bencil, bireyci tutumların örgütlü yapının dışına çıkılmasına ya da gerilemelere yol açar. İşte böylesi süreçlerde hata ve olumsuzluklara karşı tavır ve düzeltme hareketlerinde geliştireceğimiz yol ve yöntemler bu somut durumdan bağımsız olmamalıdır. Genel koşullardan, taktik koşullardan bağımsız doğru bir değerlendirme olmaz.

Bunun pratik açılımını şöyle özetleyebiliriz: böylesi süreçlerde bireyin üzerinde dış faktörlerin olumsuz etkileri daha bir dikkate alınarak, yaklaşımlarda daha esnek ve kazanıcı olunmalıdır. Mümkün olduğu kadar, bireyle gevşek de olsa bir ilişki sürdürülebilir. Geri düzeyde de olsa, kolektifin faaliyetleri içinde tutulmaya çalışılır. Tabi tüm bunları yapmanın temel ölçütü bireyin Proletarya Partisi'ne karşıt bir tavır ve davranış içine girmemesidir. Eleştirilerinin, tepkilerinin devrimci normlara uygun olmasıdır. Eleştirilerinin doğru ve yanlış olması tamamen bu tutumlarından bağımsızdır. Burada dikkat çektiğimiz nokta, kişinin hangi yol ve yöntemi izlediği noktasıdır.

Bu konuda yeniden Başkan Mao yoldaşa başvurmanın yararlı olacağını düşünüyoruz: "Hata yapanlar cesaretlendirilmelidir. Hata yapan kimse hatalarını gördüğünde

onun iyi yanlarını işaret etmelisiniz. Gerçekten de içinde hala pek çok iyi şey barındırıyor. Hata yapanlar temizlenmek için ılık suda yıkanmalıdır. Su sıcak olursa dayanmazlar; ılık su en uygundur. Hata yapan genç insanlar tasfiye edilmemelidir. Bu onlara zarar verir ve açık çalışmaları ört bas eder. Bu yolla Kang Le gibi kimseler düzeltildiler. Düzeltilmeyenler gençler arasında bazı parti üyeleri ve bazı Gençlik Birliği üyeleri de var. Onları tasfiye etmek, meseleyi çok fazla basitleştirmek olur".

Burada önemle görmemiz gereken şey, tüm hesapların hataları düzeltme üzerine kurulması gerçeğidir. Başkan Mao burada kişinin psikolojisini hesaba katarak da çözüm önerilerini sunuyor; "hata yapanlar cesaretlendirilmelidir" diyor. Ve en büyük cesaretlendirme de "hata anlarında onların iyi yanlarını işaret etmek"tir. Yani, hata yapan bireye başarılarını göstermek, hatalarını aşma konusunda cesaretlendirip kişide özgüveni sağlamaktır. Çünkü, **başarısızlıkları başarıya dönüştürmek için; bir iddia, ısrar ve özgüven gereklidir.** İşte, hata yapan Proletarya Partisi'nin her militanı alacağı yapıcı eleştiri ile birlikte, ancak taşıyacağı iddia ve ısrarlı duruşuyla kendini aşabilir; bu aşma ve yenilenme de ancak pratik içinde olabilir. Pratikten kopuk olarak olumsuzluklarından arınan, kendisine çeki-düzen veren bir birey düşünülemez.

Başkan Mao bize "örgütsel tasfiye" konusunda da bir uyarıda bulunmaktadır. Tas-

fiye etmek değiştirmekte, düzeltmekte başarısız kalmanın bir sonucudur. Bu nedenle tasfiyeler, düzeltme süreçlerinin son süreci olarak değerlendirilirler. **Hatalara karşı ideolojik mücadele ile düzeltme hareketi yerine, hemen örgütsel tedbirlere başvurmak doğru bir yaklaşım değildir. Örgütsel tedbirler son çare olmalıdır.** Çünkü, örgütsel tedbirler en kolay yöntemlerdir. Mao yoldaşın da dediği gibi "meseleyi çok fazla basitleştirmemek" gerekir. Çünkü, sınıf savaşımında basit yaklaşımlarla ciddi dönüşümler yaratılamaz. Bizim için esas sorun ise, sınıf savaşımında ciddi dönüşümler yaratmaktır. Hatalı davranan biri karşısında eleştiri yapanın kendini onunla kıyaslayarak sorunu çözmeye kalkışması sorunun kaynağına inmemesi anlamına gelir. Herhangi bir sorun kaynağından ele alınıp çözümlenmedikçe o sorun esas olarak çözülmüş olmaz, ciddi bir dönüşüm gerçekleşmiş olmaz.

Hatalar olacaktır. Hata yapmak iş yapmanın doğal bir ögesidir. Bütün sorun hataların alt edilebilir olduğunu bilmek ve bunun da somut bir inceleme ile başarılabilirliğini unutmamaktır. Hata yapanın hatasını düzeltmek için cesarete ihtiyacı vardır. Bizler, "sadece gözlemek" ya da eleştirmekle kalmamalı, daha da önemlisi yardımcı olmalıyız. Hata yapanın, hatasından arınarak yürümeye devam etmesi kesinlikle iyi bir şeydir. İyi şeyler yapmak da görevimiz olmalıdır.

PUSULA

OTUZ YILLIK DEĞERİN ÜRÜNÜ OLAN PARTİ

Yedinci yönelimin tespitlerinin önemi ve anlamı kavrandıkça sınıf savaşımında etkin güç olur. "Proletarya Partisi yok edilemeyecek, teslim alınamayacak kadar güçlüdür. Bu güç onun bilimsel ideolojisinden bu güç onun bilimsel programatik görüşlerinden gelmektedir. **Geriliğimizi giderecek olan sınıf savaşımıdır. Ezilenlerin yaşadıkları bilincimizde yerini bulmalı ve Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin rehberliğinde ezilenleri kurtuluşa sevk etmeliyiz."** (Komünist sayı : 43)

Belirlenen tespitler ve belirlenen tespitlere uygun görevlendirmeler, canla başla sınıf savaşımının pratiğine uygulandığı boyutta ezilenlerin yaşadıkları bilincimizde yerini bulur. Ezilenlerin yaşadıkları bilincimizde yerini buldukça da Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin rehberliğine daha fazla ihtiyaç duyulacaktır.

Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimini sürekli bir tarzda titizlikle inceleyerek, partinin tarihsel tecrübelerini inceleyerek, başarılar ve zaferler elde edilir. Nesnel dünyanın değiştirilmesi süreci aynı zamanda öznel dünyanın da yeniden kalıba dökülmesini sağlar.

Neden öznel dünyanın yeniden Marksist-Leninist-Maoist kalıba dökülmesi gerekir? Sınıf bilinciyle, parti ve önderlik bilinciyle güçlü donanmayan, kendini sürekli yenileyip sınıf savaşımının sorunlarına yanıt olamayan özne, gö-

rev ve sorumluluklarını layıkıyla yerine getiremez. Her türlü zaaf ve yetmezliklerin devrime hizmet etmeyeceği açıktır. **Geriliğimizi giderecek olan sınıf savaşımı pratiğiyle öyleyse bu pratik içinde ortaya çıkan hata ve zaafın en kısa sürede giderilmesi devrimin kazanımını çoğaltacaktır.**

Zaaf ve geriliklerin olduğu yerde sınıf bilinci zayıflamış demektir. Zayıflamış sınıf bilinciyle kitleler ve devrimci savaş örgütlenemez. Sınıf bilincindeki gerilikleri giderecek olan kitleleri ve devrimci savaş örgütlemek kadar Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin evrensel öğretilerini titizlikle incelemek, yaşadığımız sorunlara çözüm bulmak amaçlı çalışmaktır.

Kitleler içinde çalışılmadan, kitleleri kendi yaşadıkları sorunlar etrafında örgütlenme çalışması yürütmeden, 'politik çalışma bütün çalışmaların can damarıdır' espirisine uygun hareket edilmeden gerilikler aşılamaz. **Kitleler, yaşadıkları sorunlar etrafında örgütlenip, savaştırılıyorsa, politik çalışmalar içinde yoğunlaşıyorsa özne olunur.** Kitleler içinde olmayan, kitlelerle güçlü politik bağları olmayan, politik çalışma yürütmeyenler hastalıklardan kurtulamaz. Kronik özlürlü küçük burjuva olmaktan kurtulamaz. Cüce olmaktan, küçük olmaktan kurtulmanın yolu Marksizm-Leninizm-Maoizm ideolojisiyle, parti tarihi tecrübesiyle donanmak ve kitlelerin ka-

pısını çalmaktır. **"Kapıyı çalın açılacaktır"** diyen Lenin yoldaşın çağrısına uyarak yaşamsal önemdedir.

Halkın kapısını çalınız! Proletaryanın evrensel biliminin kapısını çalınız. Devrimci savaşın kapısını çalınız. Umut, gelecek, aydınlık oradadır. İnanç, kararlılık, irade oradadır. Başarı, zafer oradadır. Değişim dönüşüm proleter nitelik oradadır.

İdeolojik anlamda proleterleşmek Marksist-Leninist-Maoist eğitimle, devrimci kitle mücadeleleriyle başarılı. **Proletarya Partisi'ne örgütsel olarak katılmak, bütünüyle ideolojik olarak katılmak anlamına gelmez.** Böyle ol- saydı işler çok kolay olurdu. Ancak işlerin öyle kolay olmadığı, pratikte yaşanan geriliklerden anlaşılıyor mu?

Proletarya Partisi dışındaki küçük burjuvazi oldukça geniş bir kesimi kaplamaktadır. Bu gerçeklik parti içine yansımaktadır. Küçük burjuva kökenli proleterlerin çokluğu toplumsal dokudan kaynaklanmaktadır. Bu durum işlerin daha ciddi olduğunu, devrimci dikkat ve proleter uyanıklığın daha fazla artırılmasını beraberinde getirmektedir. **İdeolojik dönüşüm demek fazla "bilgi" yüklenmek değildir. İdeolojik olarak proleterleşmek demek, düşüncede, yaşamda, davranış ve çalışmada proleterleşmek demektir.**

Düşünce yönteminde öznellikten kurtulamamak, küçük burjuva kökenden kurtulamamak demektir. Sorunları inceleyen tek yanlı olanlar, öznel dileklerini gerçeğin yerine koyanlar küçük burjuvalıktan kurtulamayanlardır. Görüngülere bakarak "gerçeğe" ulaştığını zannedenler, bir tek yönü görüp cepheyi gördüğünü düşünenler, parçayı bütün kabul edenler ağacı orman sananlar küçük burjuva

kökenden kurtulamayanlardır.

Yarı-aydın küçük burjuva entelektüeller sadece kitabı bilgiye sahiptirler, algısal bilginin darlığından kurtulamazlar. Dolayısıyla dogmatizmden muzdariptir. Küçük burjuva üretim içinde yer alanlar üretimin getirdiği sınırlılıktan ve darlıktan kurtulamaz. Bu kesimin düşünce yöntemleri deneycidir.

Dolayısıyla politik anlamda bu kesim sabırsızdır, hemen başarı arar, çabuk sonuç almak isterler. "Sol" devrimci sloganlara, söylemlere düşkündürler, askeri çizgide "sol" sapmalara maceracılığa düşerler. Karamsarlık ve umutsuzluk en belirgin ruh halleridir.

Bu kesimin örgütsel alanda eğilimleri bireyci sektör ve kitlelere yabancıdır. Kitlelerle güçlü politik bağlar kurmakta sürekli sorun yaşarlar. Bireysel kahramanlığı, yarı anarşizmi, aşırı demokrasi, "bağımsız", "parti üstü" eğilimleri ve tutumları güçlüdür. Proletarya Partisi saflarında ortaya çıkan sağ ve sol sapmaların temelinde küçük burjuvazinin düşünme, çalışma ve hareket tarzları vardır.

"Herhangi bir politik, örgütsel, askeri çizginin doğruluğunun ve yanlışlığının, ideolojik kökleri vardır." (ÇKP tarihi). Proletarya Partisi'nde sık sık küçük burjuva ideolojinin görülmesi şaşılacak bir durum değildir. Çünkü Proletarya Partisi içinde küçük burjuva kökenli kişilerin çoğunlukta olması, işçi sınıfı kökenli kişilerde bile küçük burjuva özelliklerin olması sık sık görüngenü olarak çıkmasını beraberinde getirir.

Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimi, Parti ve kitleler bütün hastalıkların dermanıdır. Bu derman, gerilikleri alt edecek, başarıyı getirecektir.

YKP(M-L) yöneticilerinden komünist önder VASILIS GEMİSTOS ANILDI

YKP(M-L) Yönetici Organ üyesi Vasilis Gemistos ölümünün 2. yıl dönümünde yoldaşlarının düzenlediği bir toplantısı ile anıldı. O'nun anısına YKP(M-L)'nin organize ettiği, yoldaşları, akrabaları ve işçi alanından arkadaşlarının hazır bulunduğu 200'ün üzerinde katılımin olduğu toplantı 3/11/2003 tarihinde gerçekleşti.

Yoldaş Vasilis Gemistos 13 Mart 1955 yılında Girit-Retinmu, Honos köyünde doğdu. 1973 yılı sonunda eğitim için gittiği ve Fransa'da Yunanistan Marksist-Leninist Örgüt'ünün Gençlik Organında faaliyet yürüttü. Fransa'da gerçekleşen öğrenci eylemlerine aktif olarak katıldı. Bu eylemlerde ileri derecede sorumluluklar yüklendi. 1976 yılında Grev Komitesi-Basın-İletişim Birimi'nde yer alırken eylemlerin yaygınlaşması, güçlenmesi ve başarılı olması amacıyla sendikalarla ve diğer ülke devrimci örgütleriyle sağlıklı ilişkiler kurdu. Yoldaş Vasilis Gemistos'un bu süreci, O'nun Komünist kişiliğinin, bakış açısının o dönemlerden itibaren olgunlaşmış olduğunu ve pratiğine yön verdiğini göstermektedir.

Yunanistan devrimine katkılarını sunmak üzere 1982'de Yunanistan'a döner. Yunanistan'da 1980'de PASOK iktidarından sonra Yunanistan Sol Hareketi ciddi düzeyde bir tasfiye sürecine girmiştir. Vasilis yoldaşın Yunanistan'a dönüşü bu tasfiye sürecinin önemli boyutlara vardığı bir süreçtir. Tasfiyeciğe açık bir tavır alır ve Yunanistan'da YKP(M-L) Yönetici Organı üyesi olarak politik faaliyetlerine devam eder. Sendikal alanda YKP(M-L) politikalarına yakın olan Emekçilerin Mücadele Hareketlerinin oluşturulmasında birinci derecede sorumluluk aldı. Bu oluşumun devrimci yapılarla ve bağımsız grup ve çevrelerle ortak hareket etmelerine bir fiil katıldı ve bu yönlü çalışmaları yönlendirdi. Hastalığına yenik düştüğü 11/10/2001 yılına kadar da politik faaliyetlerini YKP(M-L) Yönetici Organ üyesi, İşçi Bürosu sorumlusu olarak sürdürür.

Yoldaş Vasilis Gemistos'un işçi alanında çalışmalara, sorunlara ve çözümlere ilişkin yazılarının yer aldığı bir kitap da ölüm yıldönümü anısına yayımlandı.

Anma toplantısında, Vasilis Gemistos'un görüşleri, çalışmaları hakkında konuşmalar yapıldı. Özellikle işçi alanında geçmişte ya-

şananlar, bugünkü sonuçlar ve gelecekte yaşanacaklar O'nun yazılarından alıntılar da yapılarak, genelde ve özellikle işçi alanında süreci görme ve ona göre politikalar oluşturmada Vasilis Gemistos yoldaşın görüşlerindeki doğruluk ortaya kondu. Özellikle 1990'dan sonra, kapitalist-emperyalist sistemin işçi sınıfına ve genelde emekçilerin haklarına yönelik yaşanmaya başlayan saldırıların ne sonuçlar doğuracağı, bugün yaşananlarla daha açık olduğu belirtildi. Sendikal alanda beraber çalıştığı, bağımsız ve diğer yapılardan dostlar da benzer çerçevede görüşlerini ve duygularını belirttikleri konuşmalar yaptılar. TKP/ML-MK da gönderdiği mesajla Vasilis Gemistos yoldaşın anısına saygılarını sundu.

TKP/ML-MK'NİN MESAJI

Yoldaş Vasilis Gemistos anısına...

İnsanlar için ölüm doğal bir olaydır. Biz Marksistler için komünistlerin ölümü, Başkan Mao'nun belirttiği gibi "**Tay dağımdan yücedir**". Çünkü, Marksistlerin fikirleri halkın pratiğinden gelir. Halkın yaşamında gizli olan devrimci pratiğin bilgisi ölümlerle küçülmez, yok olmaz, aksine büyür ve güçlenir.

Vasilis yoldaş örnek bir komünist olarak, Yunanistan devrimine kazandırdığı değerler ve yetiştirdiği genç komünistlerle sadece Yunanistan devrimi için değil, aynı zamanda dünya devrimi için de büyük bir değere sa-

hiptir. Vasilis Gemistos yoldaş diğer ülke Komünistleriyle kurduğu sağlıklı ilişkilerle bunun gerçek olduğunu da göstermiştir. O, her şeyden önce bir Komünisttir. Komünistleri bir araya getiren de ait oldukları ulus değil, temsil ettikleri sınıf ve bilimsel fikirlerdir. Bizler, O'nu andığımız bugün Komünist yoldaşlığın bu en yüce değerine de tanıklık etmiş olmaktadır. Vasilis yoldaşın ölümü eğer böyle bir tanıklığa dönüşüyorsa, demek ki, O'nun ölümü oldukça değerli ve yol gösteren bir ölümdür.

Komünistler için en büyük enternasyonal görev ülkesinde devrim yapmaktır. Vasilis yoldaş, bu görevi omuzlamış ve üzerine düşeni yapmıştır. Yunanistan dışındayken de O, Yunan halkının kurtuluşu için mücadele etmiş, dışarıda yarattığı değerleri ülkesine taşımıştır. Yunanistan'da tasfiyeciliğe karşı sağlam duran YKP(M-L)'ye önderlik etmiştir. Son gününe kadar Yunanistan devriminin baş eğmez bir önderi olmuştur.

Bugün Vasilis Gemistos'un anısını yaşatmak demek, O'nun zor şartlar altında Yunanistan proletaryasının zaferi için gerçekleştirdiği tüm hamleleri özümsemek ve bu hamlelerin bütünlüğünü oluşturan güzergahı kavramak için çalışmaktır. Bugün, fiziki olarak aramızda olmayan bir yoldaş anmak demek, O'nun yaşamını adadığı fikirleri ve içinde yer aldığı Komünist Partisini iktidar mücadelesinde geliştirmek ve yenilmez bir güç hali-

ne getirmek demektir. Biz, Yunan komünistlerinin, yoldaşlarımızın bunun için yoğun bir çaba içinde olduğunu görüyor ve bundan kıvanç duyuyoruz. Biz, Vasilis yoldaşın bıraktığı mirasın güçlü ve sağlam ellerde olduğunu biliyor ve bundan gurur duyuyoruz.

YKP(M-L) ile TKP/ML iki kardeş partidir. İki ülke egemenlerinin halklarımız arasında düşmanlık yayan tüm çabalarına rağmen yarattığımız bu kardeşlik, dünya halklarının geleceği için gerçek bir umut olmaktadır. Vasilis yoldaşın Komünist Partiler arasındaki ilişkilere verdiği değer ve Partilerimiz arasındaki kardeşliğe katkılarının savunucuları ve uygulayıcıları olmaya devam edeceğiz. YKP(M-L)'li yoldaşlarımızın Vasilis yoldaş için düzenledikleri bu toplantıdaki duygularını paylaşıyoruz. Vasilis Gemistos bizlere yol gösteren yaşamı ve ölümüyle örnek bir yoldaştır. Sizlerle yürüdüğümüz aynı yolun önder kadrolarından Vasilis yoldaşın anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Şan Olsun Ölümüyle Yol Gösterenlere!

Şan Olsun Vasilis yoldaşın Komünist partisi YKP(M-L)'ye!

Yaşasın YKP(M-L) Ve TKP/ML'nin Proleter Dayanışması!

Yaşasın Marksizm-Leninizm-Maoizm!

Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!

Kasım 2003
TKP/ML MK

Politik tutsak Sergei Berdiugin yaşamını yitirdi

Ülkemizde olduğu gibi tüm dünyada devrimci ve komünist tutsaklar işkencelerden geçirilmekte ve atıldıkları zindanlarda da bu işkencelerin devamı olarak tecrit altında tutulmakta, ölümlerine neden olunmaktadır. Bunun bir örneği de Ukrayna zindanlarında yaşandı.

Kasım 2002'de 18-35 yaş arası on devrimci Odesa kentinde tutuklanarak, ağır işkencelerden geçirilmiş ve hapishaneye atılmıştı. 5'i Ukraynalı, 4'ü Rus ve 1'i de Moldovalı olan devrimciler Ukrayna devletine karşı ayaklanma örgütlemekle suçlanıyorlardı. Nikolaev ve Odesa zindanlarında polis ve Gizli Servisin ağır işkencelerine maruz kalan tutsakların turnaklarının arasına iğneler batırılmış, kafaları sürekli duvarlara vurulmuştu. Tüm bu işkenceler sonucunda bazılarının kaburgaları ve kemikleri kırılırken doğru düzgün bir tıbbi yardım da görmemişlerdi. Ancak tüm işkencelere rağmen cellatlar devrimci iradeyi kıramamışlar, bu genç insanlar suçlamaları reddederek, rejimi jenosid yapmakla yargılamışlardı. Onlar hiçbir yerde **Sovyetler Birliği'nin yeniden kurulması ve ulusal değerleri için mücadele ettiklerini** gizlemediler.

Bu saldırıların bir parçası olarak bu on tutsağın mahkemesi halka kapatıldı, bundan sonra mahkemeleri "**kapalı kapılar ardında**" devam edecek.

Bu kararın ardından çeşitli uluslara-

rası kurumlara mektup yazan Semenov Evgeny şöyle sesleniyordu tüm devrimcilere:

"Sevgili Yoldaşlar,

Adım Semenov, Evgeny. Burada, Odesa Hapishanesinde, 9 yoldaşımınla birlikte tutuklandık ve 6 aylık sorgu boyunca sistematik işkenceye maruz kaldık. Şimdi duruşmalarımız kamuoyuna kapatıldı. İşkencelerinin üzerini kapamak için, Ukrayna Güvenlik Birimi duruşmalarımızın, bizleri savunan avukatlar olmaksızın, kamuoyunun gözlerinden uzakta, hiçbir gözlemci ya da gazeteciye izin verilmeksizin görülmesini planlamaktadır.

Bunu yaparlarsa, mahkememizin açık görülmesi için açlık grevine başlayacağız. İçimizden birinin ölümüyle (sağlığımız bütünüyle bozulmuş durumdadır zaten) diğer yoldaşlarımız belki anayasal hakları olan açık duruşma haklarını kullanabileceklerdir.

Bizler Ukrayna devletine karşı suç işlemekle itham ediliyoruz.

Bizler de kendi açımızdan, burjuva hükümeti **KENDİ HALKINA KARŞI JENOSİD YAPMAKLA SUÇLUYORUZ.**

Duruşmalarımız **AÇIK OLARAK GÖRÜLMELİDİR**, zira 10 yoldaşımızın da bizim faaliyetlerimizle ilgi dereceleri farklıdır ve herkes mahkemede bu ilgile-

rine göre yargılanmalıdır.

Evet! **BİZ BU REJİMİ İNSANLIĞA KARŞI EN KÖTÜ SUÇU İŞLEMEKLE SUÇLUYORUZ!**

BİZLER ANAYURDUMUZ SOV-YETLER BİRLİĞİ YENİDEN ÖZGÜR OLUNCAYA KADAR SAVAŞACAGIZ!

Ve işte bu yüzden ölürsük, şu söylediklerimizin hatırlanmasını istiyoruz:

BİZLER KOMÜNİSTİZ. BİZLER KOMÜNİSTİZ VE BOYUN EĞMEK-SİZİN ÖLECEĞİZ!

YOLDAŞLAR, bizler bu işkence çemberinden kurtulamazsak **İNTİKAMIMIZI ALIN!** Onların sizleri yakalamasına ve sesinizi boğmalarına izin vermeyin!"

İçlerinden birinin tüm dünyadaki devrimci ve komünistlere verdiği mesaj buydu. Bu gelişmelerin ardından 1 Kasım günü 10 Komsomol üyesinden 19 yaşındaki **Sergei Berdiugin** yatağına çıkarılıp zincirlenmiş bir şekilde yaşamını yitirdi. Sergei'nin ölümü Ukraynalı yetkililer tarafından "şiddetli karaciğer iltihabı" olarak açıklandı. Ancak yoldaşları bir açıklama yaparak Sergei'nin ölmediğini katledildiğini açıkladılar. Aylarca süren işkenceler ve tedavi edilmeksizin ölüme mahkum edilen Sergei tüm dünya halklarının yüreğinde yaşamaya devam edecektir.

Filipinli askerlerden umutsuz eylem

Ka Roger bir kitle toplantısında

8 Kasım günü Filipinler'de ordu donanmasında görevli iki asker Filipinler uluslararası havaalanını basarak kuleyi ele geçirmiş, ardından yapılan operasyonla, askerler teslim olmalarına rağmen katledilmişlerdi.

Bu konu ile ilgili 10 Kasım'da bir açıklama yapan Filipinler Komünist Partisi, Donanma görevlisi Panfilo Villaruel'in kendisini çılgınca bir muhalefet eylemine sürükleyen çürümüş sisteme karşı uyanmasını ve is-

yanını Filipinler ordusu içindeki sıradan ve genç görevlilerin arasında yaygın olan aşırı hassasiyetin bir yansıması olduğunu söyledi.

FKP sözcüsü Gregorio Rosal (Ka Roger) "Villaruel'in kısa süren muhalefet eylemi askeriye, hükümet ve hakim sosyal sistemin içindeki mutlak çürümeye karşı suçlamayı ifade etmektedir" dedi. Rosal "onun gibi insanlar kitlelere katılmalı ve daha geniş ve etkili eylem

için devrimci güçlerle işbirliği yapmalıdır" çağrısında bulundu.

Sistemin yapısıyla ilgili de bilgi veren Ka Roger, hakim olan sistemin çürümüşlüğüne sistematik olduğunu ve ABD emperyalizminin hakimiyeti altındaki en kötü politikacılar, aç gözlü büyük kapitalistler ve kompradorların yönettiği hakim sistemin ancak devrimci yöntemlerle ortadan kaldırılabilceğinin altını çizdi.

Rosal son olarak, Temmuz 2003'ten beri, hükümetin askeri güçleri ve para militer güçler arasında dikkat çekici sayıda insanın devrimci harekete katılma ve onlarla bağ kurma çabalarını ifade ettiklerini sözlerine ekleyerek, "mevcut durumu, gelecekte çürümüş Filipinler ordusundan ayrılarak Yeni Halk Ordusu'na katılımların artacağı bir sürecin başlangıcı olarak görüyoruz" dedi.

Dominik Cumhuriyeti'nde genel grev ve katliam

Karayipler ülkesi Dominik Cumhuriyeti'nde, IMF direktifleriyle uygulanan ekonomik politikalara karşı yapılan 1 günlük genel greve polis ve ordu birliklerinin saldırısı sonucu 7 kişi yaşamını yitirdi.

11 Kasım günü gerçekleştirilen genel grevin talepleri arasında benzin fiyatlarının düşürülmesi, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, dış borç ödemelerinin durdurulması, IMF programlarının iptal edilmesi, başta elektrik olmak üzere özelleştirmelerin durdurulması, ücretlerin artırılarak zam politikalarına son verilmesi yer alıyordu.

Halkın Mücadelesi Cephesi tarafından örgütlenen grev ve gösterilere Bağımsız Birlik ve Değişim Hareketi (MUICA), Öğretmenler Sendikası (CMJPD), Karayipler Gençlik Örgütü (JC), Üniversite Öğrencileri Örgütü (FEFLAS) ve Semt Örgütleri Hareketi (MTI) katıldı.

Grev gösterilerine ordu ve polis güçlerinin saldırısıyla Higuey ve Cristo Rey bölgelerinde 7 kişinin öldürüldüğü, onlarcasının da yaralandığı açıklandı. Öldürülenlerin ikisinin 18, birinin de 19 yaşında olduğu ifade edildi. Genel grevden bir gün önce de polis 106 işçi ve sendikacıyı tutuklamış, sendikaları karalamak amacıyla, sendikaları gösterilere katılmaları için halka para dağıtmakla suçlamıştı. Bu karalamalara ve eylem günü yapılan saldırılara rağmen, genel grevin büyük bir başarıyla ve geniş bir katılımıyla gerçekleştirildiği bildirildi, ulaşım tamamen dururken, esnaf da tüm ülke çapında kepenk kapatarak eyleme destek verdi. Saldırlara karşı birçok bölgede hükümetteki Dominik Devrimci Partisi'nin büroları, sular idaresine ait binalar ateşe verildi ve askerlere taşlarla karşılık verildi.

Grevin ardından Genelkurmay Başkanı Euripides Uribe, tehditler savurarak "Silahlı kuvvetlerin itaatsizliğe izin vermeyeceğini" söyleyerek "bir askere meydan okuyan kişi, o askerden yanıt alacağını bilmelidir" dedi.

Dünyadan Notlar

EMPERYALİZMİN EN BÜYÜK SUÇU BİR SONRA İŞLEYECEĞİDİR!

Emperyalizm, dünya sahnesine çıktığından bu yana dünya halklarının baş düşmanı olarak tarihteki yerine aldı. O yıllardan bu yana Lenin'in emperyalizm hakkındaki temel tespitleri geçerliliğini korumanın yanında suç dosyası sürekli kabarmak ve saldırganlıkta sürekli "kendini aşarak" bugüne kadar geldi. Ama biz hala (Yunanistanlı devrimcilerin söylediği gibi) hep en büyük suçunun bir sonraki olacağını bilerek emperyalizme (ve tabii onun yerli işbirliği ve uşaklarına) karşı savaşımı yükseltmek zorundayız.

EMPERYALİZMİN TARİHİ SAVAŞ VE KATLIAMLARLA DOLUDUR

Emperyalizmin kara kitabını doldurmak için belki de yalnızca 1. ve 2. Emperyalist Paylaşım Savaşları yeterlidir. Emperyalizmin krizi ve sömürü alanlarının yeniden paylaşımıyla gündeme giren paylaşım savaşlarının birincisinde 10 milyon insan yaşamını yitirirken, ikincisinde kayıp 6 katına çıkarak 60 milyon insan bu kanlı tabloda yerini almıştır.

Emperyalizmin halklar için kanlı bilançosunu bu iki paylaşım savaşıyla sınırlamak ona "haksızlık" olacaktır.

1939 yılında Alman ve İtalyan faşizminin desteğiyle iktidara gelen Franco ve ordusu İspanya'da bir milyondan fazla insanı katletmiştir. Portekiz'de 1930'dan 1974 yılına kadar hüküm süren Salazar diktatörünün CIA desteğiyle ülkede yaptığı katliamlarda binlerce insan yaşamını yitirdi. Yunanistan'da iç savaş sırasında 185 bin kişi katledildi, bu sayı Yunanistan'ın toplam nüfusunun yüzde onuydu. 1960'larda Albaylar Cuntası döneminde

binlerce kişi katledilmiş, işkenceden geçirilmiş ve zindanlara atılmıştı. Tabii bu cuntanın ardında da CIA'nın parmağı gün gibi açıktı.

Amerika kıtasında da başta Kızılderililer ve siyahlar olmak üzere halklar üzerinde büyük bir imha politikası uygulandı. 30 milyonun üzerinde yerlinin katledildiğinin ifade edildiği Amerika'da siyahlar da katliam, ayrımcılık ve aşağılanmayla karşılaşmıştır yıllarca. Bugün de bu ayrımcılık her alanda hala varlığını korumakta, siyahların sokak ortasında işkence görmesi veya öldürülmesi devam etmektedir. Latin Amerika ülkelerinden 189 CIA destekli darbe görmüş Bolivya'da on binlerce kişi bu darbeler tarafından katledildi. Yine cuntalarıyla ün yapmış Kolombiya'da yüz binlerce insan yaşamını bu cunta yönetimlerinin katliamlarında yitirdi. Bir başka Latin Amerika ülkesi olan Nikaragua'da ABD destekli Somoza diktatörlüğü döneminde yalnızca bir defada üç yüz bin insan kurşuna dizildi; 1976'ya kadar on binlerce insan katledildi. Şili'de Pinochet diktatörlüğü altında on binlerce kişi yaşamını yitirdi.

Afrika ülkelerinin emperyalist talan, sömürü ve katliamlardan aldığı pay tüyler ürpertecek düzeydedir. Koskoca bir kıtanın halkının kanıyla ıslanmadık tek bir metre karesini bulmak imkansızdır.

Yine Filipinler, Kore, Vietnam, Peru, Filistin... daha onlarca ülkenin halkları emperyalizmin kanlı ve kara kitabında yerlerini almaktadır. Ve son yıllarda Somali, Afganistan ve Irak'ta yaşananları da eklemek gerekir.

Bunlar emperyalizmin direkt ya da

perde arkasından yönettiği katliamlarda yaşamını yitirenlerden sadece birkaç örnek. Ve bir de emperyalizmin sömürü ve talanı sonucu açlıktan, soğuktan, ilaçsızlıktan, doğa katliamından vb. yaşamını yitirenler, sakat kalanlar; kendi topraklarının, vatanlarının dışında yaşamaya zorlananlar... Yani bu yüzyıllık kitabın her sayfasında acı, yokluk, yoksulluk ve ölüm var.

HALKLARIN EMPERYALİZME KARŞI DİRENİŞ KİTABI

Emperyalizmin bu vahşetinin karşısında, ona karşı halkların direnişinin kitabı umut dolu, enternasyonalist dayanışma ile örülmüş bir şekilde yazılmaya devam ediyor.

Vietnam'da halka karşı binbir zulüm uygulayanlar, kolayca bu küçük ülkenin hakkından geleceklerini sananlar Ho Shi Minh önderliğinde sürdürülen direniş karşısında şaşkına düşerek çekiliyor bu ülkeden. Uluslararası askeri güç gönderilen Kore'de halk on binlerce kayıp veriyor ama ülkesini yabancı işgalden de kurtarmayı başarıyor. İşte Peru'da binlerce insan Fujimori diktatörlüğü altında yaşamını yitirirken, Peru Komünist Partisi önderliğinde savaşan halk, kurtuluşunun yolunu çiziyor. Kolombiya'da FARC gerillaları emperyalizme ve gericilere karşı uzun yıllardır savaş veriyor. Filistin'de, kendi yurdunda sürgün olanlar yedisinden yetmişine ellerinde taşlarla sapanlarla direnen halkların teslim alınmayacağını, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı başkaldırının umutsuz bir çılgınlık olmadığını gösteriyor dünyanın geri kalanına. Yunanistan'da yıllarca faşizme karşı verilen mücadelede büyük kahramanlıklar yapan halk, emperyalizme karşı mücadelesini her cephede sürdürüyor. Bolivya'da halk emperyalist yıkım politikalarına karşı isyan ederek başbakanının istifa etmesine neden oluyor. Brezilya'da topraksız köylüler başkente doğru yürüyüşe geçiyor. Filipinler'den Marcos, Estrada gibi

ABD destekli diktatörler geçiyor ama bunları tarihin çöplüğüne gönderen Filipin halkı şimdi de Macapagal-Arroyo diktatörünü devirmeye hazırlanıyor, ülkede Filipinler Komünist Partisi önderliğinde halk savaşı veren Yeni Halk Ordusu savaşını sürdürüyor. Meksika'da özelleştirmelere ve IMF politikalarına karşı halk işgal yapıyor, Dominik Cumhuriyetinde genel grevle sallanıyor ülke. Ve son olarak Irak halkının ABD ve İngiliz emperyalistlerine karşı direnişi işgalcilere gün yüzü göstermeksizin büyüyor.

Bu haneye de onlarca örnek daha yerleştirebiliriz. Tüm katliamlara, emperyalizmin o büyük askeri güçlerine, propagandalarına rağmen halklar, ortak düşmanlarını görebiliyor.

YİNE DE ESAS ANAHTAR: MAOİZM

Ezilen dünya halkları, düşmanını görüyor ve ona karşı mücadele ediyor. Ama bu mücadelenin esas anahtar gücünün, zafere giden yolun rehberinin Maoizm olduğu gerçeği, bugün kendini biz Maoistler açısından daha net olarak ortaya koyuyor. Bu yüzden 21. yüzyıl Maoizm'in zafere olacaktır diyoruz. Bu yüzden Maoist hareket ve örgütlenmelerin olduğu ülkelerdeki önderliklerin üzerine daha fazla yük düşmektedir. Kendi ülkelerinde verdikleri mücadelenin enternasyonal düzeydeki önemini görmek, çabasını ve devrim yürüyüşündeki hızını iki katına çıkarmak zorundadır. Bu tarihsel sorumluluk Maoist güçlerindir.

Elimizde Marksizm-Leninizm-Maoizm silahı olmaksızın halkların direnişi yine devam edecektir ve emperyalizme ve kendi ülkelerinin egemenlerine teslim olmayacaklardır ama emperyalizmin ortadan kaldırılması ancak bu silahın doğru bir şekilde kullanılmasıyla mümkün olacaktır. O zaman hem kendi ülkelerimizde ve hem de enternasyonal düzeyde görevlerimizi yerine getirmek için elimizdeki bu silahı kullanalım.

Şan olsun "fırtınalar içinde bıçak sırtında" dövüşenlere

23 Kasım 1997 enternasyonal proletaryanın kızıl bayrağının bir kez daha Karadeniz semalarından faşizmin burçlarına dikildiği gün... Ülkemiz proletaryası ve ezilen emekçi sınıfların öncü kurmayı Proletarya Parti'sinin şehit düşen 4. Genel Sekreteri **Mehmet Demirdağ** ve savaşçılar **Ümit Dinler**, **Dilek Konuk**, **Ümit Çağlayan San** ve **Duran**

Salman'in **Ese yaylasında Karadeniz'i kızılaştırdığı gün...** Karadeniz toprakları bir kez daha şehitlerimizin, onun, başeğmezliğin, sınıf bilincinin, işçi sınıfı ve emekçi halka ölüm pahasına bağlılığın, partiye, devrime sevdalı komünistlerin umutlarının boy verdiği yer oluyor. Bir kez daha Karadeniz yeşiliyle, mavisıyla hurçın dal-

gaları, sarp geçitleri, baş eğmez dağlarıyla şehitlerimiz önünde selama durdu. Partizanların yiğitlikleri, baş eğmezlikleri söz oldu dolaştı, Karadeniz halkından, yurdun tüm emekçilerine. Haykırdı Anadolu halkları: **Ese Yaylası Şehitleri Ölümsüzdür!** diye... **Şan olsun, silah elde toprağa düşenlere...**

Ümit Çağlayan San

"Sınıf mücadelesine katılmış her genç komünist, bu mücadelesinin gerektirdiği temel özelliklere sahip olmak zorundadır. Eğer bu özellik-

ler taşınmazsa yapılan işin adı ne olursa olsun kendisi devrimcilik, komünistlik olmaz ya da ciddi eksiklikler taşıyan, devrimi gerçekleştirmeye yetmeyen bir devrimcilik, komünistlik olur. **Kimse Komünist Partisi'nin ve onun önderliğindeki yan örgütlerinin dışında kalarak sınıf mücadelesinin gerektirdiği temel özelliklere sahip olamaz.** Aynı şekilde bu örgütlerin ne kadar içindeyse, yani örgütlü yaşamı ne kadar içselleştirebilmişse buna denk düşen bir biçimde bu özelliklere sahip olma şansını yakalayabilir. Bunlardan hareketle şuraya varırız: **Sınıf mücadelesinde yetkinleşmenin, gelişmenin birinci ve üzerinden atlanılmaz koşulu Proletarya Partisi'yle bütünleşmek, Proletarya Partisi'yle özdeşleşmektir.** Parti'yle bütünleşmek, özdeşleşmek demek Proletarya Partisi'nin her sorununu kendi sorunumuz, her faaliyetini kendi faaliyetimiz, her değerini kendi değerimiz bilmek, yaşamımızı Parti'yle, örgütlü yaşamla birleştirmektir. Bununla aynı anlama gelecek şekilde kendimizin her olanağı, zamanını, bilgisini Parti'ye adamaktır.

Kısacası Parti'yle yaşam dışında soluk almamak ve her alınan soluğu Parti için harcamaktır. Yaşamının bir bölümünde devrimcilik, komünistlik yapmak, geri kalanında düzenin koşullandığı ortamlarda devrimci, komünist olmayı bir yana bırakarak "yaşamak, sade yaşamak" böylesi bir tavır "**yosun solucan harcıdır**" diyor **Ahmet Arif**. Yaşamın bir kısmını yosun, solucan olarak yaşayıp geri kalanında devrimcilik, komünistlik yapılmaz. Yapılmaya çalışılırsa olmaz mı? "Abdestsiz namazı ben kıldım oldu" demiş Bektaş. Ama abdestsiz namazla sevap, tüm yaşama damgasını vurmeyen devrimcilikle, komünistlikle devrim kazanılmaz. Sınıf mücadelesinin gerektirdiği temel özelliklere sahip olunamaz. Bu nedenlerle eksikliklerimizi, zaaflarımızı aşmak istiyorsak önce devrime ve Parti'ye sarılmamız gerekir. **Hem bunu yapmaya-**

yım, hem de her şeyim dört dörtlük olsun düşüncesi ahmakça bir küçük burjuvaz mız mızlanmasıdır. Sınıf mücadelesinin gerektirdiği

özellikler koşullara paralel olarak sürekli değişir. Ama yine de her devrimcide, komünistte her zaman olması gereken temel bazı özellikler vardır. Bunlar devrimciliğin, komünistliğin olmazsa olmazlarıdır. **Atak olmak, bilgili olmak ve fedakar olmak.** Bu yazıda esasta kendi özgülümüzden hareketle bu özellikleri açmaya, bunlara ulaşmak için yapmamız gerekenleri ortaya koymaya çalışacağız. Ama şunu da en başta anımsatarak: **Sorunları ancak onları çözmek isteyenler-gerçekten çözmek isteyenler- çözebilir. Bunun ölçütü de gösterilen çabanın boyutudur.**

Atak olmak: yaratın, belirleyin, dönüştürün, yönlendirin!

Devrim uygun nesnel koşullara müdahaleyle gerçekleşir. Ve nesnel koşullar ne kadar uygun olursa olsun gerekli müdahaleyi gerçekleştirmek oldukça zorlu bir çabayı gerektirir. KP'nin ve devrimin diğer aygıtlarının inşası, yetkinleştirilmesi, kitlelerin bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesi, düşmanın zorunun altilmesi, tüm kurumların yıkılarak yerlerine yeni kurumların geçirilmesi. Yani devrimin gerektirdiği müdahaleler gelişigüzel, birbirinden kopuk, hedefsiz vb. olamazlar. Örgütlü ve planlı müdahaleler gerekir.

Müdahale etmek; yaratmak, belirlemek, dönüştürmek ve yönlendirmektir. Bunların hepsi etkin olmayı, atak olmayı gerektirir. Duran, uyur-gezer yada uyur-koşar olan, akli başında olmayan, akli işinde olmayan, emek harcamayan, ter dökmeyen bunları başaramaz. Devrim nasıl müdahaleye bağlıysa, devrimci olup olmamak da müdahaleci olup olmamaya bağlıdır.

Bir nesnenin canlı olup olmadığı, yaşamsal işlevlerinin var olup olmadığı, sürüp sürmediği ile anlaşılır. Devrimcinin, komünistin varlığı da buna benzer bir şekilde, kendi niteliğine uygun işlevleri yerine getirip getirmediğine, yaşamdaki etkilerine bakılarak anlaşılır. Eğer bir devrimcinin, komünistin bulunduğu ortamda onun yarattığı, belirlediği, dönüştürdüğü ve yönlendirdiği eylemler, kurumlar, kitleler, politikalar yoksa, varlığı yokluğu çok fark etmiyorsa orada devrimcilik, komünistlik de yoktur. **Müdahalenin boyutu devrimciliğin, komünistliğin boyutunun şaşmaz göstergesidir.**

Müdahale etmek, yani yaratmak, belirlemek, dönüştürmek ve yönlendirmek iradi çaba gerektirir. İradi çaba harcamak; hareket etmek, emek harcamak, kafa yormak demektir. Etkin özne olmak, kısacası atak olmak demektir. Yaşama karşı, düzene karşı, sürekli atak halinde olmayan, ona saldırmayan, saldırmak için donanmayan müdahale edemez. Atak olmak en özlü ifadesiyle enginleri fetihme ruhuna sahip olmaktır.

Etkin özne olma, yani atak olmayı gerçekte birbirinden kopartılamazsa da, daha kolay inceleyebilmek için iki bölüme ayırıp inceleyebiliriz. Zihinsel ataklık ve bedensel ataklık.

Zihinsel ataklık: Düşünün!

Zihinsel ataklık, en kısa ve yalın tanımıyla kafayı kullanmaktır. Düşünmektir, yorum-

lar, çıkarsamalar, yargılamalar, planlar yapmaktır. Her ne kadar "insanın en temel özelliği düşünmektir", "insan düşünen hayvandır" denilmekte ve böylelikle de düşünmenin kolay, herkeste olan sıradan bir özellik olduğu vurgulanmaya çalışılmaktaysa da, çıkarlarını yığınların düşünmemesine dayandırılan egemen olduğu ve bu egemenliklerini binlerce yıldır sürdürdükleri dünyamızda ezilen yığınların gerçekte düşünmesinin önünün alınması için egemen azınlıkça binbir yol, yöntem kullanmaktadır ve böylelikle de egemenlerin istediği doğrultuda düşünceleri ya da en azından onlara karşı çıkacak bir düşünsel düzeye ulaşamamaları amaçlı bu çabalar büyük başarılar sağlamıştır. Oysa bizim devrim yapmak için yaşama müdahalede bulunmamız gerekmektedir. Bu müdahaleyi en doğru, en verimli ve en etkili bir şekilde yapmamızın yolu ise iradi çabamızın hedeflerini, yöntemlerini, biçimlerini belirlememizden geçmektedir. Peki bu belirlemeleri nasıl yapacağız? Düşünerek, yorumlar, çıkarsamalar, yargılamalar, planlar yaparak. **Demek ki, müdahalenin ilk adımı düşünmektir.** Zihinsel olarak atak olmaktır.

Gerçekliğimizi ele alırsak bize damgasını vuranın zihinsel ataklık değil, zihinsel tembellik olduğunu görürüz. Biz unuturuz, karıştırırız, planlamayız, iki işi bir arada düşünemeyiz, olgulara çok yönlü yaklaşamayız, süreçleri tüm bileşenleriyle ele almayız, ya her şeyi aklarız ya her şeyi karalarız yada net ayrıştırmalar yapmadan hem ak hem kara deriz...Böyle olmamız bir yönüyle doğaldır, çünkü belli bir toplumun ürünleriyiz. Böyle olmamız bir yönüyle de akıl almazdır. Çünkü biz devrimciyiz, komünistiz. Bu doğrulukla akıl almazlığın birlikteliği, bizim çelişkimizdir. Eğer çelişkinin doğurduğu hareket ileriye doğruysa, zihinsel tembellik geriliyor, zihinsel ataklık ilerliyorsa durum iyidir. Ama durumumuz esasta böyle değil. Birçok yoldaş zihinsel tembelliğinin, uyur-gezerliğinin, uyur-koşarlığının, düşünme, planlama özürü olduğu henüz farkında değil. Böyle olunca sorunun çözülmesi de mümkün olmaz, olmuyor.

Sürekli unutuluyorsa, karıştırılıyorsa, planlarımız yaşama uymuyorsa yada daha kötüsü plan yapmıyorsa, karar alırken üzerinde çok düşünmüyorsa, hep aynı hataları yapıyorsa, ya hep ya hiç, yada öyle de böyle de fark etmez diye düşünüyorsa, bir taşla iki kuş vurmak bir yana, onlarca taş atıp sonunda da kendimizi vuruyorsa, güne "haydi Kerim, Allah Kerim" diye başlıyorsa, akşama kadar somut bir sonuç almadan dolaşıyorsa, işlerimizi yumurta kapıya gelince yalap şalap yapıyorsa, kişilere göre değerlendirmelerde bulunuyorsa, "acaba", "neden", "niçin", "nasıl", "ne zaman", "plan", "sorgulama", "dene-tim" sözcüklerini yolda görsek tanımayacak haldeyse, elimize kalem almıyorsa... Bunların gerisinde yatan bir neden var. Bunları sürekli yaşayıp, bunları yaşadığımızı da hemen unutup bu sorunları çözemeyiz, çözemiyoruz da. Her yaşadığımızı sorgulamalı ve nedenlerini bulmalıyız. Belirtiler bunlarsa hastalığın

adı zihinsel tembelliktir. Yaşananlar bunlarsa önce düşünmediğimizi, uyur-gezer yada uyur-koşar olduğumuzu kabul etmeliyiz. Ki çözümün yarısını gerçekleştirmiş olalım. Düşünmeyi nasıl öğreneceğiz ve bu yeteneğimizi nasıl geliştireceğiz? evet soru budur. Çünkü düşünmek, bizim anladığımız anlamda eleştirel, sorgulayıcı, planlayıcı, eyleme yönelik düşünmek, bir dünya görüşünün MLM'nin bakış açısıyla, yöntemiyle düşünmektir.

Bu konuda;

Birinci olarak, yöneleceğimiz kaynak ustalardır. MLM'yi "dogma değil eylem klavuzu" olarak ele alıp onların yazdıklarını, düşünme yöntemlerini kavramaya çalışarak incelemektir. Lenin devleti, emperyalizmi, partiyi nasıl ele aldı? Hangi yöntemle düşündü, sonuçlara nasıl vardı? İşte ustaları bu gözle okumalıyız. Göreceğiz ki onlar bir olguyu her yönüyle, koşulları içinde, iç ve dış ilişkileriyle, çelişkileriyle, gelişim süreciyle birlikte ele alarak ve hep devrim cephesinden yaklaşım "Ne yapmalı?" sorusuna yanıt bulma çabasıyla düşündüler. İşte biz de böyle düşünmeliyiz.

İkinci olarak, her konuda mutlaka plan yaparak, plan yaparken her ayrıntıyı, olasılığı hesaba katmayı, planlarımızı uygularken de yaratıcı ve esnek olmayı, birleştirmeyi sağlayarak düşünme yeteneğimizi geliştirebiliriz.

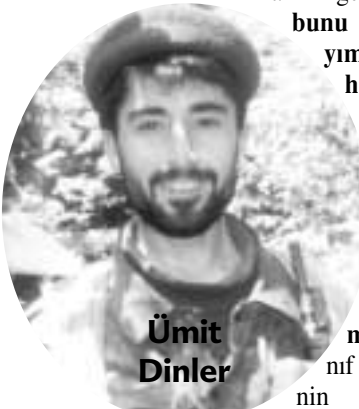
Üçüncü olarak, hatalarımızın, eksikliklerimizin, pratiklerimizdeki aksamalarımızın, yanlış politikalarımızın üzerinden atlamayarak, bunları yok saymayarak, tesadüflere, anlık, tekil "kaza"lara bağlamayarak tüm çıplaklığıyla masaya yatırıp sorgularsak, niye böyle oldu diye, kendimizi aklama mantığıyla değil, doğruları bulmak anlayışıyla sorunlara yaklaşırsak çok değerli dersler elde edebiliriz ve düşünme yeteneğimizi geliştirebiliriz.

Dördüncü olarak, kendimize yönelik eleştirilere kulaklarımızı tıkamayıp, kimden gelirse gelsin kendimizi denetleyip doğru eleştirilerden, bu en değerli yardımlardan yararlanarak eksiklerimizi görebilir ve nerelerde yanıldığımızı, bunların nedenlerini görerek düşünme yeteneğimizi geliştirebiliriz.

Beşinci olarak, her sorunda mümkün olduğunca çok yoldaşın görüşlerini alarak, tartışarak kendi eksikliklerimizi görüp böylelikle de daha geniş bakış açıları kazanarak düşünme yeteneğimizi geliştirebiliriz.

Dilek Konuk

Ümit Dinler

Duran Salman

“O her alanda öğretmendi”

22 Kasım 1986'da TKP/ML 3. Konferans hazırlıkları için bir arada olan Der-sim kırsalında bulunan Konferans delegeleri ile halk ordusu gerillaları bir ihbar sonucu devlet güçleriyle çatışmaya girerler. Çatışmada Konferans delegelerinden Zeki Uygun, Ali Rıza Boyoğlu, Rıza Sökmen, İbrahim Polat, M. Kemal Yılmaz, Hüseyin Tosun, Ünal Küçükbayrak ve savaşımlardan Kamile Öztürk ile İsmail Doğan şehit düştü. Bu çatışmada şehit düşenlerden yurtdışı delegesi olan Zeki Uygun'un hem çocukluk arkadaşı, hem de çok yakın bir mücadele arkadaşıyla söyleşi yaptık.

-Zeki Uygun kimdir? Bize onu anlatabilir misiniz?

-Zeki Uygun 1953 yılında Sivas Kervansaray'da dünyaya geldi. İlkokulu köyde bitirdikten sonra ailece İstanbul'a göç ettiler. Ortaokulu ve liseyi İstanbul'da okudu. Ortaokul'dan sonra Ortaköy'de bulunan Çapa Öğretmen Okulu'na girdi. Daha sonra da mecburi hizmet için Kars'a gitti.

-Devrimci düşüncelerle Kars'ta mı tanıştı?

-Hayır Öğretmen Okulu'ndayken tanıştı. Çok iyi hatırlıyorum. 12 Mart dönemi-ydi. Biz fotoroman falan okurduk. Zeki bize tepki verirdi. “Ülkede neler yaşıyor, siz nelerle ilgiliniyorsunuz” diye bize kızardı.

-Direkt TKP/ML düşüncesiyle mi tanıştı?

-Tabi tabi. Aksaray'da Devrimci Gençlik Derneği (DGD) diye bir yerimiz vardı. Sürekli oraya giderdik. DGD İbrahim Kaypakkaya düşüncelerini benimseyenlerin yeriydi. Sonrasında ayrılıklar, sapmalar, hizipler oldu ama O hep oradaydı.

-Siyasi düşüncelerinden dolayı hiç tutuklandı mı?

-80'li yıllarda tutuklandı. Ben de tutuklandım. Ben içerdeyken onun Tunceli-Elazığ bölgesinde tutuklandığını öğrendim. Yanlış hatırlamıyorsam Mayıs ayı olması gerek. Üyelikten hüküm giydi. Elazığ Hapishanesi'nden sonra Tekirdağ

Saray Hapishanesi'nde kaldı. Sonrasında da ayrıca sürgün cezası aldı. İzmit'e gidip imza veriyordu. Sürgün dönemi-ydi galiba. Sonra yurtdışına çıktığını öğrendik.

-Tutuklandığında öğretmenlik yapıyor muydu? Nerelerde öğretmenlik yaptınız?

-Tabi tabi. Uzun süre öğretmenlik yaptım. Liseden sonra hemen öğretmen oldum. Önce Kars Ardahan'da yatılı bölgede yaptım. İlkokul öğretmeni olarak mezun oldum. Ama dışardan devam ettim. Ortaokul öğretmeni oldum. Daha sonra da Çorum Alaca'da öğretmenlik yaptım.

-Köylülerle ilişkisi nasıldı?

-Sevgi dolu bir insandı. Görev yaptığınız yerlerde hala efsane gibi anlatılıyor-sa artık gerisini siz düşünün. Kars'tan gelirken köylüler buna yün yatak, yorgan vermişler ailesi onu hala saklar. Yine Çorum'da da köylülerle arası o kadar iyiymiş ki gideceği zaman köylüler günlerce ağlamışlar.

-Onunla ilgili bizimle paylaşmak istediğiniz bir anınız var mı?

-Müthiş bir iradesi, öğrenme azmi vardı. Sürekli okur araştırır, hiç boş durmazdı. O yaşta hapishanede Fransızca öğrendi. Hem de anadili gibi konuşacak şekilde. Yine saz çalmayı da hapishanede öğrendi.

İnsanları tahlil etme yeteneği çok güçlüydü. Kime nasıl davranması gerektiğini çok iyi biliyordu. Bazı devrimcilerin bir hastalığı vardır. Olaylara sığ, tek yönlü bakarlar. O öyle değildi. Birçok yönden bakmasını bilirdi. Yani kısaca Zeki Uygun her alanda öğretmendi diyebilirim. Ailesine karşı da, yoldaşlarına karşı da. Yurtdışından geldikten sonra annesi demiş; “oğlum artık bırak bu işleri”, o ise “anne benim için bu önemli. Benim mücadelem, halkım, başka hiçbirşey yok.” Düşünün öğretmenliği bıraktı, ailesinin olanakları iyi idi. Bunları da reddetti. “Benim için halkım” dedi ve tercihini oradan yana yaptı. O kadar bedeller ödedi, işkenceler gördü. Benim devrimci müca-

deleye girmem tamamen onun etkisiyle oldu. Ben onun kadar işkence görmedim, bedel ödemedim ama ben bıraktım. O bırakmadı. Bu da onun halkına inancını, azmini gösteriyor.

-Onu en son ne zaman gördünüz?

-Konferans için Tunceli'ye gitmeden önce yurtdışından geldiğinde bana gelmişti. 4-5 gün kaldı. Ben yeni evliydim. Herşeyi bıraktıktan sonra evlenmişim. O dönem hatırladığım tek şey ne biliyor musun? Beni çok yoğun eleştiriyordu. “Üretime katılmıyorsun, hiçbir üretimde bulunmuyorsun” diyordu. Evliliğimi de hiç onaylamamıştı. Biraz kırgın ayrıldık diyebilirim. 4-5 günlük süre içinde hiç boş durmadı. Sabah erkenden kalkardı, yatağın içinde birşeyler okurdu. Bizim evde kitap da yoktu ama o eski gazeteleri alır, didik didik ederdi. Ne bulsa okuyan biriydi. Bu kadar çok okuyan birini daha görmedim. Benden sonra ailesine de uğramış, onlara demiş “ben geleceğim” ama bir daha geri gelemedi ölüm haberini aldık.

-Şehit düştüğü haberini nasıl aldınız?

-Ailesine polis gidip çocuklarının öldüğünü söylemişler Tunceli'de. Ailesi birkaç kez gitti Tunceli'ye ama cesedi teşhis edemediler. Orada bir yanlışlık oldu galiba. Ailesi teşhis edemeyince oradan bir aile bilinçli olarak kendi çocuklarını alıp gömmüşler, sahip çıkmışlar. Ailesi bu olaya çok üzülmüyor. “Mezarı belli olsaydı da ziyaretine gidebilseydik” diyorlar.

-Başka onunla ilgili anlatmak istediğiniz birşey var mı?

-Hiç kimsese yük olmazdı. Hapishaneden çıkmıştı. Hüküm giydi için öğretmenlik de yapamıyordu. İş de yoktu. Bir ara ekonomik olarak boşlukta kaldı. Çok net hatırlıyorum. Ahşap anahtarlık yapıp, satıyordu. Zeki'nin el yazıları çok düzgündü. Tahtaları çeşitli şekillerde kesip üzerine yazılar yazar, onları vernikler anahtarlık yapıp, satardı. O şekilde harçlığını çıkarır, kimseye yük olmazdı.

KAVGADA

ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Doğan Erdem: Kasım 1984'de Der-sim'de çığ altında kalarak şehit düştü.

Ergül Küçükbaş: Kasım 1990'da çatışmada şehit düştü.

Ali Ekber Bahadır: TKİH militanı olan A. Ekber Bahadır 22 Kasım 1991'da polisle girdiği çatışmada şehit düştü.

İsa Demirbaş: 23 Kasım 1979'de Samsun'da devletin kolluk güçlerince katledildi.

Mehmet Zeki Şerit: 24 Kasım 1977'de İstanbul'da yaralı ele geçti, işkencede katledildi.

Sate (İkiyaka) köylüleri: Yüksekova'nın Sate (İkiyaka) köyünde oturan 30 Kürt köylüsü 24 Kasım 1989'da Özel Timlerce katledildi.

Ölüm Orucu Şehitleri: 30 Kasım 2002'de Zeliha Ertürk (DHKP-C), 1 Aralık 2002'de ise Feridun Yücel Batu (DHKP-C) şehit düştüler.

Naki Gök: 1 Aralık 1976'da Samsun'da sivil faşistler tarafından katledildi.

Mazgirt Şehitleri: 1 Aralık 1986'da TKP/ML-TİKKO gerillaları ile devletin kolluk güçleri arasında Mazgirt Geçitveren köyünde çıkan çatışmada savaşımlar Besime Doğan, Suna Yıldırım, Timur Demir şehit düştüler.

Halktan insanlar olan Kazım Demirtaş ve Celal Usta ise çatışma alanından uzaklaşmak isterken devletin güçleri tarafından katledildiler.

GÜNDE DÜN...

28 Kasım 1831: Tarihteki ilk proleter başkaldırı Lyon dokuma işçileri ilk kez burjuva baskısına başkaldırdılar.

28 Kasım 1820: Engels doğdu.

29 Kasım 1944: Arnavutluk Nazi işgalinden kurtuldu. (Arnavutluk Devriminin zaferi)

1 Aralık 1990: Zonguldak grevi (Maden-İş)

1939: Macar Devrimi'nin önderi Bela Kun Ukrayna'da kurşuna dizildi.

1945: Muhafiz dergileri çıkardığı için Tan Matbaası İstanbul'da yıkıldı.

1967: Güney Yemen Halk Cumhuriyeti kuruldu.

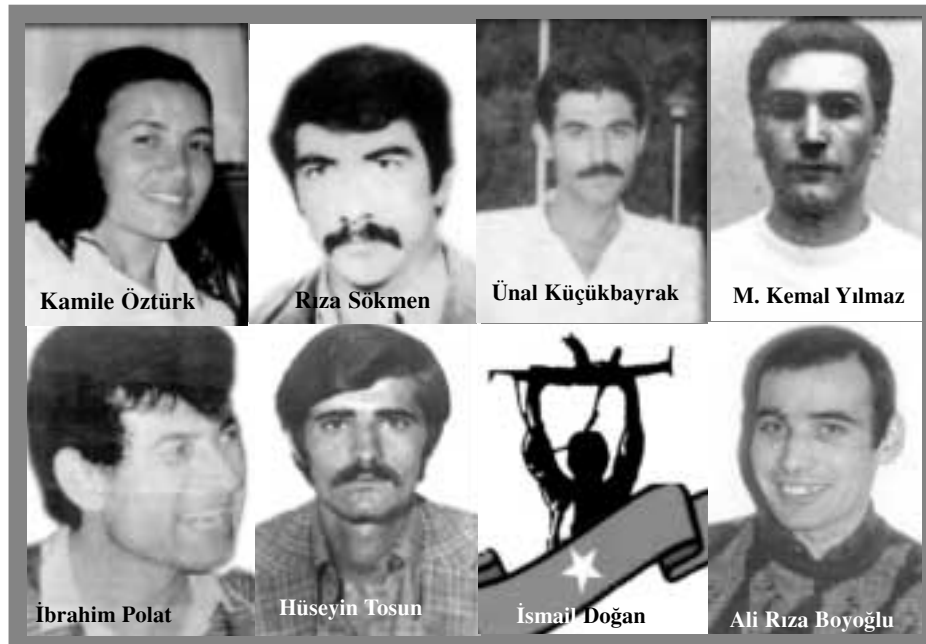
1969: Türkiye'nin ilk öğretmen sendikası olan TÖS, boykot kararı aldı.

1984: TRT'de “yurttaş, ozan, yaşam, özveri, olanak, koşul, bilimsel, toplumsal, tarihsel” gibi sözcüklerin kullanımı yasaklandı.

1988: Tek tip elbiseye karşı hapishanelerde yapılan açlık grevi, beş hapishanede anlaşmaya varılması üzerine sona erdirildi.

1994: Özgür ülke gazetesinin İstanbul ve Ankara'daki üç bürosu bombalandı, 1 kişi öldü, 20 kişi yaralandı.

2000: Şili'nin eski diktatörü Augusto Pinochet'in tutuklanmasına karar verildi.

Erkek egemen toplum yüzyıllardır kadını törelerle çevirmiş, yaşam hakkını elinde bulunduruyor!

Kendini, kadının sahibi olarak gören erkek egemen sistem

Kadını törelere kurban ediyor!

Birçok örnek var yaşamda... Belki yanıbaşımızda gerçekleşen, belki uzaklardan aldığımız bir haberle yaşamımıza konuk ettiğimiz belki de tüm sıcaklığıyla kendimizin yaşadığı.

Evet kadınlar dört bir yandan çevrilmiş sistemin erkek egemen bakış açısıyla. Kadın eziliyor, kadın sömürülüyor... Hem sistem tarafından, hem "sahibi olan" kocası tarafından hem de ailesi tarafından... Ana, baba, kardeş; kadının namus bekçisi bizim gibi yarı-feodal toplumlarda. Kadının kendi bedenine, kimliğine, kişiliğine sahip çıkma hakkı yok. Sahip çıkmaya; yüzyıllardır kadını çepeçevre saran tabuları yıkmaya kalkarsa ne olur biliyoruz...

Buna rağmen hala kadınlar söz hakkı istiyor, kimliğine sahip çıkmak, bedeninde tek söz sahibi olmak istiyor. Hem de ölümü göze alarak.

Birçok kişi bu yazıyı okurken ne kadar bildik, ne kadar klasik laflar diyebilir. Evet klasikleşmiş laflar, çünkü kadının yüzyıllardır süren çilesi de klasikleşmiş ve hala kökten bir çözüme kavuşmuş değil.

Elbette biz biliyoruz kadının nasıl kurtulacağını; ya onlar, onlar biliyorlar mı? Şu an yaşadıklarından daha özgür, daha onurlu bir yaşamı hayal bile edebiliyorlar mı? Hayır birçoğu edemiyor. Çünkü bilmiyor elini uzatsa tutabileceği özgür dünyayı.

Biliyoruz ki bilinçlenen kadın her türlü zorluğu aşabiliyor, kendini kabul ettirdiği gibi, yarınları güzelleştirme çabasına da girebiliyor. Elbette kolay değil, hem de hiç değil bizi çepeçevre saran tabuları öyle bir çırpıda yıkmak. Ama inanırsak, inanırsak ve çabalarsak herşeye ulaşabileceğimizi görüyoruz. Bunun örneklerini de görüyoruz. Tarih kendini aşan, toplumları ileriye taşıyan nice kadına tanıklık etmiştir.

Kadının süren bu mücadelesi elbette çok yol katetmesini beraberinde getirdi. Daha düne kadar çalışmayan, hiçbir alanda söz sahibi olamayan kadın, mücadelesi sayesinde zorla, söke söke aldı haklarını.

Fakat hala sürüyor kadının çilesi. Çünkü biliyoruz ki ne kadar zorla da alsan kimi

haklarını; hala iki kat fazla ezilen ve sistem tarafından aşağılanan, törelerle çepeçevre sarılan yine onlar. Yani biz kadınlar.

TÖRELER CAN İSTİYOR

Töreler dedik. Evet töreler bizim gibi toplumlarda varlığını sürdürmeye devam edecek. Kimi bu törelere boyun eğecek... kimi de Urfalı Gönül gibi Fırat nehrinin sularına atılacak, ailesinin namusu temizlenmiş diye. Ya da 16 yaşındaki A.Ç gibi yediği pideye zehir katılarak öldürülecek ve bir tarlaya atılacak cesedi. Daha birçok örnek sayılabilir törelere kurban giden kadınlar üzerine. Bu noktada devletin de hiçbir desteği olmuyor kadına. Necla bariz bir örnekti geçtiğimiz yıllarda yaşanan. O da törelere kurban edilmek üzere seçilmişti. Töreler kan istiyordu ve verilmeliydi. Teyzesinin yoğun uğraşlarına rağmen o kurtulamadı. Çünkü bir kere kurban seçilmişti. Teyzesi bölgedeki "güvenlik güçlerine" başvurmuş, ona sahip çıkılmasını istemişti. Herkes öleceğini biliyordu fakat hiçbir şey yapılmamıştı. Bu örnek de devletin tüm çağdışı uygulamalara nasıl sahip çıktığının, insandan yana ne varsa yok etmek için elinden geleni yaptığının bir göstergesiydi. Devlet her dönem destek olduğu bu çağdışı uygulamaları besler ve varlığını sürdürmesini sağlar. Öyleyse kendi sorunlarımıza kendimiz sahip çıkmak ve çözmek zorunluluğu ve sorumluluğunu yüklüyor ülkemiz gerçekliği, biz kadınlara.

Kadın, tüm sıcaklığıyla yaşarken zulüm dolu yaşamı; sistem, daha da zorlaşsın diye yaşamları elinden geleni esirgemiyor. Yasalarıyla ve tüm kurumlarıyla kadını daha fazla nasıl ezabilirim, daha fazla nasıl faydalanabilirim, daha fazla nasıl kimliksizleştiribilirim bunun hesabını yapıyor. Devlet; fiziksel, cinsel, psikolojik her yönden baskı gören kadına; özgürlüğü, umudu hatta kendi bedenine sahip çıkmayı bile televizyonlarıyla, basınıyla, yani her türlü görsel ve işitsel iletişim araçlarıyla çarpıtarak yozlaşmış içinde yaşamak olarak gösteriyor. Çünkü

kü kadının bilinçlenmesinden, bilinçli ve örgütlü bir şekilde karşısına çıkmasından korkuyor.

12 Kasım 2003 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Oral Çalışlar bir yazısında bir profesörden bahsediyor. Profesör kadının dövülebilirliğini islamiyet açısından anlatmaya çalışmış. Demek ki her profesörlük ünvanı alan aydın(lık) bir kafayı simgelemiyor. Oral Çalışlar'ın yazısının kadın açısından ülke gerçekliğimizi çok iyi ifade ettiğini söyleyebiliriz. Kadın ince bir çubukla dövülebilir hem de şevkatli bir şekilde diyerek devam eden anlayışı çok güzel koymuş Oral Çalışlar.

Kapitalist-emperyalist sistemin feodalizmi koruyup kolladığı bizim gibi ülkelerde; **din en etkili uyuşturucu görevini görmeye devam ediyor.**

Alıntı yaptığımız örnek ise dinin ülkemiz insanı üzerindeki korkunç işlevini gözler önüne seriyor. İnsanlar çağlar öncesin-

den kalma inanç ve ibadetlerle uyutulmuş, uyuşturulmuş durumdadır.

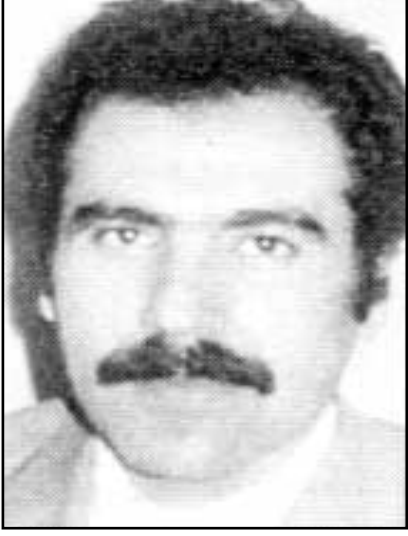
Gelişmemiş, düşünmeyen insan elbetteki hayvani içgüdülerle hareket edecek. Kadını ise yalnızca cinsel bir varlık olarak görecektir. Görüyoruz ki ülkemiz gerçekliği kadını, insan olarak değil; kadın olarak görüyor. Yani bedensel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir mal. Alınıp satılabilen yalnızca erkeğin malı olan kadın, erkek tarafından bakılıp korunacak; onun düşüncesine, onun anlayışına ve kafa yapısına uygun olmadığı takdirde dövülecek ve hatta öldürülebilecek.

Tüm bu anlayışları yok edecek olan bizlerin el ele verip birlikte hareket etmemiz ve bu anlayışları yaratan sistemi kökten değiştirmemizdir.

Haydi kadınlar; kimliğimize, kişiliğimize, onurumuza ve insanlığımıza sahip çıkalım...

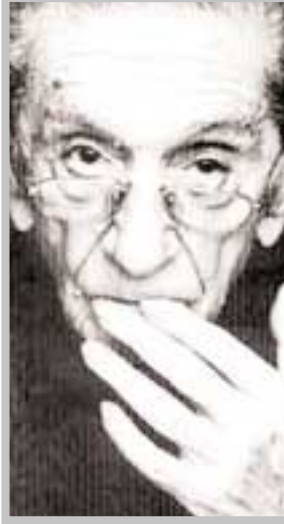

Yayıncı İlhhan Erdost MEZARI BAŞINDA ANILDI

1980 yılında gözaltına alındıktan sonra götürüldüğü Mamak Askeri Hapishanesi'nde dövülerek katledilen **İlhhan Erdost**, yakınları ve dostları tarafından anıldı.

Karşıyaka Mezarlığına gelen Erdost'un ağabeyi, kızları, **Halit Çelenk**, TMMOB Genel Başkanı **Kaya Güvenç** ve Erdost'un sevenleri; katledildiği 7 Kasım 1980 tarihinden bu yana Türkiye'nin halen karanlık geçmişini aydınlatamadığına dikkat çektiler. Anmada konuşan İlhhan Erdost'un ağabeyi **Muzaffer İlhhan Erdost**; ülkenin kirlenmiş kimliğinden kendini arındırması gerektiğini söyledi. **Sadun Aren** ise İlhhan Erdost'un Marksist eserleri çevirerek ülkemize kazandırdığı için öldürüldüğünün altını çizdi. İlhhan Erdost'un mezarı çiçeklerle süslenirken dostları gözyaşlarını tutamadı. (Ankara)

abidin dino
İstanbul,
1913 Paris,
1993

Abidin Dino'ya

**Sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin
işin kolayına kaçmadan ama
gül yanaklı bebesini emziren melek yüzlü
anneciğin resmini değil
ne de ak örtüde elmaların
ne de akvaryumda su kabarcıklarının
arasında dolanan kırmızı balığinkini
sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin
1961 yazı ortalarında Küba'nın resmini
yapabilir misin...**

Nazım Hikmet

1913 yılında İstanbul'da doğan Abidin Dino, Çağdaş Türk resim sanatının öncülerindendi. Aynı zamanda yazar ve siyasetçiydi.

Yaşamı çoğunlukla yurtdışında geçen Abidin Dino, Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı başladığı sıralarda ailesiyle birlikte Cenevre'ye yerleşti. Bir süre de Fransa'da kaldıktan sonra 1925 yılında İstanbul'a döndü.

Sanatsever bir ailenin ve çevrenin içinde büyüyen Abidin Dino'nun resme olan ilgisi erken yaşlarda başlamıştı. İleriki yaşlarında da kendisini yetiştirmeye çalışırken aynı zamanda edebiyatla ilgileniyordu.

1931 yılında Artist adlı dergide ilk çizimleri ve yazıları yayımlandığında henüz 18 yaşındaydı.

Bu arada Nazım Hikmet'in Şiir

ve oyun kitaplarına kapak desenleri çizdi. Artık çizimleri olgunluğa ulaşmış, ressam olarak kendini kabul ettirmişti.

O dönem "D Grubu" adı altında bir sanat grubu kurdu. O güne dek üç sanat grubu vardı. (Türk Resim Tarihinde Osmanlı Ressamlar Cemiyeti, Sanayi-i Nefise Birliği ve Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği)

Abidin Dino'nun kurduğu dördüncü grup alfabenin de dördüncü harfinin adını almıştı. Amacı memlekette sanatın gelişmesini ve yayılmasını sağlamak, çevreyi uyandırmak ve sanatın ne olduğunu, geçmişini, geleceğini halka anlatmaktı.

1939 yıllarında ressamlar arasında, İstanbul'da yaşamını güç koşullar içinde kazanan yoksul insanlara, özellikle de ekmeğini denizden çıkararak ba-

lıkçılara karşı büyük bir ilgi başlamıştı. Abidin Dino'nun da içinde bulunduğu "Liman Grubu" diye de anılan "Yeniler" adında bir topluluk 1941'de Liman çevresindeki balıkçıları konu alan ve yankı uyandıran bir sergi açtı. Abidin Dino aynı yıl siyasal nedenlerden dolayı önce Mecitözü'ne sonra da Adana'ya sürgüne gönderildi. Sürgündeyken Adana'da Türk Sözü gazetesini yönetti. "Kel" adlı bir oyun yazdı. Bu dönem resimlerinde Çukurova'nın pamuk işçilerini konu aldı. Abidin Dino daha sonra İstanbul'a döndü. Yurtdışına çıkma yasağının kaldırılmasından sonra 1951'de Paris'e yerleşti. Zaman zaman Türkiye'ye gelerek kişisel sergiler açtı.

Abidin Dino 1993'de Paris'te yaşamını yitirdi.

Diyarbakır Kitap Fuarı'na yoğun ilgi

Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında çok sayıda yayınevinin katılımıyla 10 bin kitabı barındıran **Kitap Fuarı** açıldı.

Diyarbakır Edebiyat Günleri kapsamında yazarlar, şairler ve edebiyatçıları kente konuk etmenin yanında, okurları kitaplarla buluşturmak için Belediye Konukevi'nde Kitap Fuarı açıldı. **Büyükşehir Belediyesi'nin Aram Yayıncılık**'ın katkılarıyla açtığı Kitap Fuarı, 5-19 Kasım tarihleri arasında yüzde 25 ile 30 arasında değişen indirimle, Diyarbakırlılara okumak istedikleri kitapları alma fırsatı sağlayacak. Birçok yayınevinin stand açtığı fuarda, yediden yetmişe herkesin ilgi-

sine yönelecek türden kitaplar yer alıyor.

Büyükşehir Belediye Başkanı **Feridun Çelik**, Sur Belediye Başkanı **Cezair Serin**, Kayapınar Belediye Başkanı **M. Can Tekin**, Yenişehir Belediye Başkanı **Remzi Azizoglu**, DEHAP Diyarbakır İl Başkanı **Fırat Anlı**, yazarlar **Mehmed Uzun**, **Şebnem İşigüzel**, Şair **Sunay Akın** ve **Sezai Sarıoğlu**'nun açılışına katıldığı kitap fuarı, ilk günde yoğun ilgi gördü. Büyükşehir Belediye Başkanı Çelik, İstanbul Kültür Enstitüsü tarafından yayınlanan "**3'üncü Öğretmen Ahmedî Xani**" kitabı satın alırken, diğer katılımcılar da indirim fırsatı bilerek kitap aldı.

(H. Merkezi)

Ataol Behramoğlu'ndan ŞİİR VE MÜZİK DİNLETİSİ

"Yaşadıklarımın Öğrendiğim Birşey Var" adlı şiir ve müzik dinletisinde salondaki kalabalığı gören Şair Ataol Behramoğlu, gençlerde büyük bir enerji olduğunu ifade ederek, bu enerjinin batıdaki hümanist güçlerle birleşip büyük bir direniş cephesi oluşturması gerektiğini söyledi.

Diyarbakır Edebiyat Günleri, Ezginin Günlüğü ve Koma Azad'ın sahne aldığı "Şarkılardaki Şiirler" başlıklı coşkulu konserle sona erdi.

Birçok yazar, şair ve edebiyatçıyı Diyarbakır'da buluşturan ve sayısız etkinliğe ev sahipliği yapan Diyarbakır Edebiyat Günleri, Ezginin Günlüğü ve Koma Azad'ın "Şarkılardaki Şiirler" başlıklı coşkulu konserleri ile sona erdi. Ziya Gökalp Kapalı Spor Salonu'nda yapılması beklenen konser, Demirok Tesisleri'nde çok sayıda kişinin katılımıyla gerçekleşti.

(DİHA)

ÖĞRENEREK GELİŞEN MÜCEDELE, İŞÇİLERİN KARARLI DURUŞLARI İLE ZAFERLE SONUÇLANACAKTIR

Arkadaşlarla güzel çalışmalar içerisindeyiz. En basit örneği görev bölümü olarak bazı işlerimiz örgütlü bir şekilde yapıyor. Ufak tefek aksaklıklarımız olsa da çadır eylemimiz birçok güzelliklerle devam etmektedir.

Çukurova Tekstil'den atılan işçilerin eylemleri günden güne büyüyor. İşçiler 6 Kasım günü fabrikanın önüne giderek sloganlarla oturma eylemi başlattılar. Çukurova Tekstil işçileri, 3 günlüğüne geldikleri fabrika önünde haklı ve meşru eylemlerine gerek işçilerin kararlılığı gerek kitle örgütleri, sendikalar ve Tarsus halkından aldıkları destekle süresiz devam edeceklerini belirttiler. Çukurova işçisi direnişini patronun baskılarına karşı sürdürüyor. Yıllardır Çukurova Tekstil'de çalışıp, Teksif sendikasına üye olan işçiler, sendika başkanı **Necdet İnandıoğlu**'nun da patronla işbirliği yapmasıyla ortada kalmıştı. Ancak hepsinin ortak sorunu olan haklarının gaspı ve sendikalarının ihaneti onları biraraya getirdi. Acemice başladıkları, işlerini ve haklarını istedikleri mücadelelerinde bir ayda çok yol kat ettiler. Basın açıklamalarıyla, el ilanı dağıtmalarıyla, destek ziyaretleriyle, dayanışmalarıyla, yardımlaşmalarıyla, dostluk ve birlikte mücadele etmeleriyle kendi güçlerini görerek ve yaşayarak öğrendiler.

Fabrika önünde kendilerini yağmurdan ve soğuktan korumak için kurdukları derme çatma naylon barakalarda kalan işçilerin direnişi patrona ve Teksif Sendikası Tarsus Şubesi'nde büyük panik ve kızgınlık yarattı. İşçiler ilk başlarda tuvalet ve su ihtiyaçlarını fabrikanın girişinde bulunan güvenlik kulübesinden karşıyorlardı. Patron buna da taham-

mül edemeyerek yasakladı. Bu yasakla işçileri daha da zor durumda bırakacağını ve yıldıracağını düşünüyordu. İşçiler girişimleri ile Tarsus Belediyesi'nden bir seyyar tuvalet sağladılar. Patron barakanın kaldırılması ve işçilerin dağıtılması için Tarsus Kaymakamlığı'na başvuruda bulundu. Ancak başvuruları reddedildi.

İşçilerin fabrika önüne gittikleri günden itibaren ne fabrika Genel Müdürü **Osman Yılmazcan** ne de Teksif Sendikası Tarsus Şube Başkanı **Necdet İnandıoğlu** fabrikaya uğramadılar.

Çukurova işçisinin fabrika önündeki direnişine Tarsus, Mersin ve Adana'dan destek ziyaretleri her gün artarak devam ediyor. Yapılan bu destek ziyaretlerinde en önemli ve göze batanı ise Paşabahçe işçilerinin 2 günde bir servisleri ile Çukurova işçilerini ziyarete gelmesi. **Çok anlamlı bir sınıf dayanışması sergileyen Paşabahçe işçilerinin maddi ve manevi desteği Çukurova işçisi için çok önemli bir moral desteği oluyor.**

Direniş yaşamının zorlukları, yağmur, soğuk hava, uykusuzluk ve ekonomik sıkıntılar, Çukurova işçilerini zorlasa da morallerinin yüksek olması mücadele açısından umut verici. **Öğrenerek gelişen mücadele, işçilerin kararlı duruşları ile zaferle sonuçlanacaktır.**

Çukurova işçilerinde hava koşullarından kaynaklı başlayan sağlık so-

runları nedeniyle Tarsus TTB'den ve SES'den gelen doktorlar sağlık taraması yaptılar.

Teksif Sendikası Genel Merkezi'nden gelen **Zeki Polat**, Çukurova işçilerinin önünden geçerek fabrikaya girdi. Daha sonra işçiler adına bir grubu fabrikaya çağırarak onlarla görüşmek istediğini bildirdi. İsteğini kabul etmeyen işçiler Zeki Polat'ın yanlarına gelmesini istediler. Zeki Polat işçilerin isteğine uyararak Adana Teksif Şube Başkanı ve Teksif Sendikası Genel Sekreteri ile birlikte işçilerin yanına gelerek sorunlarını dinledi. Ankara'ya gider gitmez bu sorunlarına çözüm bulacağını sözünü vererek işçilerin yanından ayrıldı. Teksif Sendikası Tarsus Şube Başkanı Necdet İnandıoğlu ise fabrikaya Zeki Polat'la birlikte gelmesine rağmen işçilerin yanına uğramadı.

Organize Sanayi Bölgesi'nde çalışan işçilerin dayanışma için uğradıkları fabrika önünde duygusal anlar yaşandı. Organize sanayi işçilerinin yardımlaşma için getirdikleri çantalarda kendilerinin öğle yemekleri olması sınıf dayanışmasının en güzel ifadesiydi.

15 Kasım 2003 günü **Mersin Emek Platformu** tarafından organize edilen "**Yıkım Yasalarına, 2004 Rantiye Bütçesine, Irak İşgaline Hayır**" mitingine katılan Çukurova işçileri coşku ve kararlılıkları ile mitinge damgalarını vurdu. Mersin Emek Platformu'nun aldığı karar ile

mitingin en önünde yürütülen işçiler sık sık; "**İşçilerin birliği sermayeyi yenecek**", "**Çukurova işçisi yalnız değildir**", "**Birlik Mücadele Zafer**", "**Direne direne kazanacağız**", "**Yaşasın Sınıf Dayanışması**" ve "**Babalar işsiz çocukları aç**" sloganlarını attı.

Çukurova işçilerinin fabrika önündeki eylem ve miting hakkındaki görüşlerini aldık.

Ramazan Harmanda:

Günden güne ileri gidiyoruz. Benim görüşüm bu büyük bir aşamadır. Biz düne kadar birbirimizi dinlemesini bilmiyorduk, şimdi birlikte hareket ediyoruz. Halkın eylemimize duyarlılığı çok güzel. Polis bile haklısınız diyor. Her gün bizi dinleyenler, destekleyenler artıyor. Burada içeride çalışan arkadaşlarımızla görüşmemiz için patron baskı yapıyor. Son üç günde Mersin CHP geldi. Bayağı duyarlıydılar. Tarsus İlçe Teşkilatlarının duyarlılığından bahsettik. Onlarla görüşeceklerini ve gerekirse milletvekilleri aracılığıyla seslerini meclise taşıyacaklarını söylediler. Bugün bizim için bir devrim. Teksif işçisi olarak 20 yılda yapamadığımızı 10 günde yaptık. Eğitim-Sen Tarsus Şubesi'nin yardımlarını asla gözardı edemeyiz. Mersin'deki mitinge gittiğimizde devrimci arkadaşların açtığı pankartı görünce çok duygulandım, gözlerim yaşardı. Yerelde sesimizi duyurduk amacımız sesimizi tüm Türkiye'ye duyurmak.

Çiğdem Harmanda (8 yaşında 2. sınıfa giden işçi çocuğu):

Mersin'e Çukurova işçisini korumak için gittim. Bu işçilerden biri de babamdı. Adamlar konuşmalar yaptı. Babam 5 gündür fabrikada kalıyor, eve gelmiyor. Babam orada hasta olmuştu sesi kısılmıştı. Orada işçilerin konuşmaları hoşuma gitti. "**Babalar İşsiz Çocukları Aç**", "**Çukurova İşçisi Yalnız değildir**" diye bağırıyorlar. Babamı çok özledim. Babam için her şeyi yapardım. Babam işten çıktığı için çok üzülürdüm. Babam bana harçlık veremediği için harçlıklarımız azaldı. Babamın işe dönmesini istiyorum. Babam çalışırken çok mutluydum.

Nalan Akbulut:

Bugün direnişimizin yedinci günü. Gittikçe büyüyen bir destekçi kitlemiz var. Hergün ziyarete gelen kurumlar ve insanlar adeta bize doping etkisi yapıyor. Bugün özellikle direnişin yedinci gününde TEKSİF Genel Başkanı Zeki Polat bizi çadırımızda ziyaret etti. Belki hala çalışıyor olsaydık gelip gittiğinden haberi olmayacaktı. Yıllardır sendikamızın yapması gereken görevlerini yapmadığını birinci ağızdan dile getirdik. Çoğu arkadaşımız kendi şube başkanımız geldiğinde bile sorunlarını anlatamazken genel başkana her şeyi açık seçik anlattık. Elimizdeki gazete küpürleri ve bazı belgeleri genel başkana verdik. Aslında son bir aydır birçoğumuzun hayatı değişmişti. Gerçekten hiçbir arkadaşımızın elindeki güçten haberi yoktu. Son bir aylık süreç bizim arkadaşlarımız için sanki bir okul gibiydi. (13-11-2003)

Bugün direnişimizin dokuzuncu günü. Direnişimizin üçüncü gününde bizi ziyarete gelen Emek Platformu üyeleri bizi eylemlerine davet etmiş ve en ön sırayı teklif etmişti. Onların toplantısına üç arkadaşımız katıldı. Buraya gelen arkadaşlarımıza bunu anlatmamız biraz zor oldu. Birçok arkadaşımız en önde olursak, daha önceki televizyondan izledikleri gösterilerde dayak yiyen insanları gördüklerini ve neden bizi önde yürütmek istediklerini sordular. Arkadaşlarımızı ikna etmek biraz güç oldu ama sonuçta 110 kişi falan mitingde katıldık. Sanki Çukurova'dan atılan işçiler için yapılmış gibiydi. Sanki biraz hazıra konmuş gibi olduk. Mersin'den Çukurova'dan atılan işçilere destek mitingi olsaydı ancak bu kadar olurdu. Miting gayet güzel oldu ve dönüşümüzde giderken çekinen bazı arkadaşlarımızın çok güzel bir duygu olduğunu söylemelerine şahit olduk. Toplum olarak yanlışlarımız var. Her şeyi başkalarından bekliyoruz. Bu anlamda aslında biz işçiler

elimizdeki gücün farkında değiliz ve kendimizi küçümsüyoruz. Bu ülke de bizim, bu fabrika da, sendikalar da her şeyiyle bizim. Bizi bu duruma düşüren patronlar da biz işçiler sayesinde zevki sefa içerisinde. Bizim emeğimizle onlar rahat ama iş bizim emeğimizi ödemeye gelince her türlü sahtekarlık var. Patronlar örgütlüler ve azıcıklar. Toplumumuzda bir yargı vardır. Denir ki ekmek yediğin yere nankörlük etme. Ama burada bize ekmek veren patron olmuyor ki biz ona ekmek veriyoruz.

Biz uykusuz da hasta da olsak işimize gelip üretiyoruz. Ama onlar sadece kâr hesabındalar. Bizler yazın 50-60 C sıcaklıkta çalışırken patronlar klimalı ve deri koltuklarda nerde, hangi fabrika daha fazla kâr getirir hesabındalar. Evet bir mücadeleye başladık ve bana göre bu mücadelenin bizi yani bütün işçi sınıfını, işsiz, işi olan bütün arkadaşlarımızı kapsıyor. Burada yaşanan sorunlar hepimizin sorunu. Ve artık eski düşüncelerimizden silkinip farklı gözlerle bakmak zorundayız. Sonuna kadar direnmeliyiz. Bizim yaşam biçimimiz olmalı direnmek. (15-11-2003)

Bilal Çetin:

Direnişimiz yeni katılan arkadaşlarla büyüyor. Direnişimize direkt destek vermeyen sadece yasal olarak haklarını alabileceklerini düşünen arkadaşlara direnişe destek vermenin gerektiğini anlattık ve bu başarılı oldu. Onlar da yavaş yavaş direnmeye başladılar. Biz çadır yaşamında paylaşmayı öğrendik. Bu mücadeleyi sürdürmezsek daha kötü günlerin bizi beklediğini öğrendik.

Yılmaz Yıldız:

Bu çadır yaşamı biz emekçilerin ilk deneyimi. Kendi haklarımız ve sosyal haklarımızın korunması amacıyla başlattığımız bu eylem şu an Çukurova Sanayi işletmelerinin önünde sürmektedir. Çadır eylemimizin elbette ki birçok zor yönleri var. Gündüz sıcak, gece soğukla savaşmak zorundayız. Ama biz bunu kararlılığımızla devam ettiriyoruz. Çadırda bulunduğumuz günler içinde sivil toplum örgütleri ve bazı siyasi partilerin bizi ziyaret ederek bizimle dayanışma içinde olması bizim bu karalılığımıza güç katıyor. Arkadaşlarla güzel çalışmalar içerisindeyiz. En basit örneği görev bölümü olarak bazı işlerimiz örgütlü bir şekilde yapılıyor. Ufak tefek aksaklıklarımız olsa da çadır eylemimiz birçok güzelliklerle devam etmektedir. Emek platformunun Mersin'deki işgale hayır ve yeni çıkarılan kölelik yasalarına karşı düzenlemiş olduğu mitingde bulunduk. Birçok arkadaşı-

mızın ilk kez katıldığı bu yürüyüş gerçekten güzel geçti. Emek Platformundaki tüm kuruluşlar gerçekten bize büyük ilgi gösterdiler. Aynı zamanda bu miting biz Çukurova'dan atılan emekçilerle dayanışma mitingine dönüştüğü kanısındayım. Çadır yaşamı bize direnmeyi öğretti. Direnişimizi de haklarımızı alana kadar sürdüreceğiz.

İşçileri ziyarete gelen bir eğitim emekçisi:

Çukurova işçileri yaptıkları mücadelede haklılar. Ortada bir gasp var. Yıllardır emeklerinin karşılığını alamamışlar, bunun yanında patron kıdem tazminatlarını da vermiyor. Sonuçta bunun adı hırsızlıktır. Arkadaşlar başından beri yaptıkları eylemlerle kararlılıklarını gösterdiler. Mücadele ettikçe kazanım elde edeceklerini gördüler. Dostlarını ve düşmanlarını tanıdılar. Bu mücadelenin artarak devam etmesi gerekiyor. Başından beri olaya tepkisiz kalan sendika genel başkanının buraya gelmek zorunda kalması mücadele edildikçe kazanımlarının da artacağını gösteriyor. Ben sonuna kadar destekliyorum ve zafer direnen emekçinin olacak diyorum.

BİR DİRENİŞ, BİR İHANET

Çukurova işçisi yaklaşık bir aydır

sürdürdüğü mücadelelerinde çok şeyler öğrendi. Sınıf bilincini, dayanışmayı, ortak yaşamayı, mücadele etmeyi, kimin dost kimin düşman olduğunu görebiliyorlar. Daha ilk günlerde başlayan mücadele azmi ve dayanışma çok zor koşullarda gelişirken ihaneti de yaşadılar. Bunun en somut örneği olarak mücadelenin başından beri işçilerin içinde olan, her zaman öne çıkmayı arzulayan ve işçilerin kurduğu komite yer alan **Gaffur Pehlivan...**

27 Ekim'de işçilerin fabrika önüne ilk kez giderek orada yaptıkları basın açıklamasıyla patrona ciddi bir geri adım attırarak daha önce ödeneceğini açıkladığı ihbar tazminatlarını aldılar. Bu kazanımla birlikte işe geri dönerim umuduyla önce komite içerisinde çatlak ses çıkarmaya başlayan **Gaffur Pehlivan**'ın, komiteyi bölme girişimleri işçilerin bilinçli ve kararlı tutumları ile boşa çıktı. Daha sonra işçileri hiç umursamayan patronla iş ortaklığı yapan sendika başkanına işe geri dönerim umudu ile işbirliği yapma yolunu seçti. İhanetini sendika başkanının memnuniyetle kabul etmesine rağmen patron yine işe almadı. Çukurova işçisi bütün bu olumsuz koşullara rağmen sınıf bilinci ve mücadele isteğiyle ihanetlerden etkilenmeden yoluna devam ediyor.

15 Kasım 2003 Cumartesi günü **Mersin Emek Platformu** tarafından "**Yıkım Yasalarına, 2004 Rantiye Bütçesine, Irak İşgaline Hayır**" mitingi düzenlendi. Hastane caddesinde saat 11:00'de 1500 kişinin katılımı ile gerçekleşen mitingde **Partizan** ve **İşçi-köylü** gazetesinin yanısıra demokratik kitle örgütleri, sendikalar, siyasi partiler, devrimci basın ve Çukurova İşçileri katıldı. Mitingde sık sık "**ABD Askeri olmayacağız**", "**Susma haykır halklar kardeşler**", "**İşçi memur el ele genel greve**", "**Çukurova işçisi yalnız değildir**" sloganları atıldı.

İşçi-köylü'den

TESLİMİYETE VE REFORMİZME KARŞI HAKLI MÜCADELEMİZİ YÜKSELTELİM!

Geçtiğimiz hafta ülke gündemini meşgul eden ve etmeye de devam eden konulardan biri KADEK'in kendini feshederek KONGRA-GEL adını alması diğeri ise İstanbul'da meydana gelen patlamalar oldu. Her iki gelişmenin ardından birçok çevreden tahmin edilebilecek yorumlar geldi, gelmeye de devam ediyor.

Abdullah Öcalan'ın yakalanması ve ardından gelişen süreçle birlikte tasfiyecilik rüzgarıyla oradan oraya sallanan KADEK'in son adımı adını değiştirerek, silahlı güçlerini bitirme noktasına getirmek oldu. Bu yazımızda bu sürecin nasıl geliştiğine ve bu noktaya nasıl gelindiğine değinmek yerine özellikle vurgu yapılan ve altı çizilen bazı noktaları açmaya çalışacağız. Bunu yaparken de KADEK'in yerine kurulan KONGRA-GEL'in Genel Başkanı Zübeyir Aydar'ın açıklamalarından yararlanacağız. Bu değişikliği kamuoyuna duyurmak için açıklamalarda bulunan Aydar "biz silahsız olarak siyaset yapmak istiyoruz" diyerek Türkiye'de artık legal alanda çalışmak istediklerinin altını da özellikle çiziyor. Uzun yıllar verilen mücadelenin ardından artık koşulların değiştiğini öne süren Aydar "eski" yapılarla, "eski" düşünce ve örgütlenme sistemleri ile mücadele edilemeyeceğini belirterek "yeni" ekolojik ve demokratik yollarla legal alanda çalışma yürüteceklerini de sözlerine ekliyor. İlk olarak özellikle her konuşmada altı çizilen ve vurgulanan "bölgede değişen koşullar"ı değinmek gerekiyor. Emperyalizmin ve özellikle de ABD emperyalizminin Orta-Doğu üzerinde yaptığı planlar, bunları hayata geçirmek için ABD emperyalizminin Irak'a yönelik saldırı ve işgalinin ardından Türkiye'de ve bölgede önemli değişikliklerin yaşandığı bir gerçek. Ancak bunların ne an-

lam içeren, neye yol açacak ve neden kaynaklanan değişiklikler olduğunun iyice kavranması gerekmektedir. ABD emperyalizminin uşağı durumundaki Türkiye'ye dayattıkları bir yandan da Kürtlerle ilgili planları, Irak'ta gelişen direniş elbette ki önemli gelişmelerdir. Ancak emperyalizmin saldırganlığında değişen bir şey yoktur. ABD emperyalizmi azgınca Irak'a saldırmış ve işgal etmiştir. Aynı vahşet yine ABD emperyalizminin desteği ile Filistin'de sürmektedir. Türkiye'ye baktığımızda da aynı saldırıları görmek mümkün. Devlet bir yandan en ufak bir talebi dahi dayakla, copla, sopa ile bastırırken bir yandan da yeni yeni yasalarla emekçileri tam bir cenderenin içine almaya çalışmaktadır. Buna en somut örnek çıkarılmak istenen Kamu Reformu Yasası'dır. Söz konusu bu yasa ile esnek çalışma, özelleştirme vb. uygulamalar daha sık ve rahat uygulanabilir hale getirilmek istenmektedir. Tüm bunlar ise mücadelede duraksamayı, silahları bırakmayı değil; silahımıza daha sıkı sarılmayı gerektirmektedir. KONGRA-GEL açısından bakıldığında hala silahlı kuvvetlerin bulundurulacağı söylenmesi ise hem halkta gelişecek tepkiyi törpülemek hem de devlete karşı bir tehdit unsuru olması için silah taşımaktır. Ancak Türkiye koşullarında silahlı mücadele sadece devlete karşı bir tehdit unsuru olarak kullanmak için verilecek bir mücadele yöntemi değildir. Ulusal hareketin yapmak istediği gibi silahlı mücadele ile siyasi mücadele karşı karşıya gelebilecek iki unsur değildir. Silahlı mücadele siyasi mücadelenin tek değil ama bir biçimidir. Ve ülkemiz koşullarında esas biçimdir. Mao'nun deyişi ile "emperyalizme karşı sınıf mücadelesinin deneyimi bize işçi sınıfı ile emekçi y-

ğınların silahlı burjuvazi ve toprak ağalarını ancak tüfek gücü ile yenebileceğini göstermiştir. Bu anlamda bütün dünyanın ancak tüfekle değiştirilebileceğini söyleyebiliriz." Oysa yapılan açıklamalarda en göze çarpan yan siyaseti silahla yapılamaz bir biçime büründürmeye çalışmalarıdır. Silah bırakmayı çağa uyum sağlama, eski yöntemleri bir kenara atma, mücadeleyi günün şartlarına uygun hale getirme vb. olarak görmek ve göstermek isteyenler elbette ki vardır. Ancak bu tamamen yanlıştır. Silahlı mücadeleyi reddetmek her ne kadar bugün bir erdem olarak gösterilmeye çalışılsa da asıl olarak çağın, bilimin gerisinde kalmak anlamına gelmektedir.

"Şiddet politik bir amaç olmak-tan uzaklaştı. Artık dünya barışçıl yollarla sorunlarını halletmeye gidiyor" söylemleri ise değerlendirmelerin objektif koşullarla değil ulusal hareketin bugün için nasıl bir zemin üzerinde durduğunu gözler önüne sermektedir. Emperyalist saldırganlığın her geçen gün yayıldığı ve tüm dünya halklarını tehdit eder bir aşamaya geldiği bugün dünyanın sorunları barışçıl yollardan çözmeye çalıştığı tespiti süreçle tam tamına zıt bir değerlendirmedir.

Yaşanan bir diğer gelişme ise İstanbul'da meydana gelen patlamalardır. Bugünden ortaya çıkıp bu eylemlerin kimler tarafından yapıldığı, neyi hedefledikleri konusunda yorum yapmak gereksiz ve yetersiz bir tartışma olacaktır. Asıl olarak eylemlerden sonra yapılan yorumlar ve saldırıların ardından yaşanabilecek gelişmeler önemlidir. Çünkü bugüne kadar ki kısa süreç göstermiştir ki eylemlerin ardından yoğunluklu olarak El Kaide yorumları yapılmaktadır. ABD emperyalizminin yapacağı saldırılar için gerek duyduğu zamanlarda ortaya çıkan El Kaide şüphesi şimdi de Türkiye'de yaşatılmak istenmektedir. İlk olarak saldırıları Hizbullah örgütünün yaptığı yönlü haberler ortaya atılırken daha sonra El Kaide isminin çıkması tesadüfi bir olay olarak algılanmamalıdır. ABD emperyalizminin çocuğu olan ve bugün başını ağrıtır bir nitelik taşıyan El Kaide'nin ülke basınında neden bu kadar ön plana çıkartıldığı ve tar-

tışıldığı akla gelen ilk sorular arasındadır. Ayrıca neden bu dönemde böyle bir eylem sorusu da yine akıllara takılan diğer soru. Egemenlerin ve efendisi ABD'nin eylemlerin hemen ardından yaptığı terörizm çığırkanlığı ülkemiz devrimci hareketlerine yansımaları mutlaka önümüzdeki dönem gösterecektir. Bu saldırılar pervasız saldırıların gerçekleşmesinin daha güçlü zeminini yaratmak için kullanılacak ve önümüzdeki dönem bu tarz da şekillendirilmek istenecektir. İnsan hakları konusunda Avrupa'dan gelen "dikkatli olmak gerekir" uyarısı hatırlatma amaçlı yapılan uyarılar değildir. Terörizm maskesiyle emperyalistler ve uşakları önümüzdeki dönem işçi ve emekçilere ve onun öncülerine yönelik saldırılarını daha da kapsamlı bir şekilde yürütmenin hedef ve planları içinde hareket edeceklerdir. Çünkü Irak'ta alınan yenilgi ve çamura batmışlıktan başka bir çıkış yolu yok. Ve her saldırıdıklarında kendi sonlarını biraz daha yakınlaştırmış olacaklar. Bugün dünya halklarının nefretini kazanan başta ABD emperyalizmi olmak üzere tüm gerici iktidarlar halkın öfkesini bu saldırılarla daha fazla büyütüyorlar.

ABD'nin Irak'ta aldığı yenilgi önümüzdeki dönem açısından da önemli birikimleri bağrında taşıyor. Irak'a büyük umutlarla giren ABD birakalım bu umutlarının bir kısmını gerçekleştirilmeyi, şu anda saplandığı krizden çıkışın yollarını arıyor. Dünya halklarına büyük tarihi miraslar bırakan bu direniş emperyalizme dünya halkları cephesinden de verilen anlamlı bir yanıtıdır. Bu direniş ortak olmak ve büyütme ise bugün omuzlarımızda duran önemli görevlerden biri. Bu direnişin gücünü ülkemiz gerçekliğinde büyütme ve somutlamak için sınıf mücadelesindeki adımlarımızda daha bilinçli, cesur ve atak olmak durumundayız. Egemenlerin yönetememe krizine karşılık ezilenlerin de bu tarzda yönetilmemek istememe bilinci her gün biraz daha büyüyor. Ezilenler bu bilinci kendi yaşamlarında yüz yüze kaldıkları saldırılardan yola çıkarak yaşıyorlar. Bu bilinci büyütüp örgütlü bir güç haline getirmek ise sadece bizim görevimiz.

DGD aldatmacası devam ediyor

Emperyalist efendilerinin istemi üzerine uşakları patron-ağalar 2000 yılında tarımda uygulanan tüm sübvansiyonları kaldırmış, yerine DB propagandası yapılarak DGD (Doğrudan Gelir Desteği) uygulamasını getirmişti. DGD ile yapılmak istenen tarımsal desteklerin kaldırılarak köylünün üretim yapmasının önünü kesmekti. Nitekim bu ve benzeri uygulamalarla Türkiye'yi kendi kendine yeterli durumdan çıkararak egemenler köylüyü açlığa mahkum ettiler. Geçen süreç zarfında yapılmayan DGD ödemeleri açık bir şekilde bunun bir aldatmacadan ibaret olduğunu ortaya

koydu.

Geçtiğimiz günlerde Tarım ve Köyişleri Bakanı Sami Güçlü, dört yıldan bu yana uygulanmayan tarımsal kredi desteği için 2004 bütçesinde 100 trilyonluk kaynak ayırdığını açıkladı. DGD ödemeleri için 3 katrilyon lira ödenek konulduğunu belirten Güçlü, paranın 2 katrilyon 220 trilyon lirasının 2003 yılı ödemelerine ayrıldığını; ödemelerin Kasım-Aralık aylarında yapılacağını açıkladı. Güçlü tüm pişkinliği ile DGD ödemelerinin gecikmesinin nedenini 3 Kasım seçimlerinde R. Tayyip Erdoğan'ın köylüye vaad ettiği mazot

desteğine bağlamaktan geri kalmadı.

Bu durumda 2003 yılında devletten hiçbir destek almayan köylülerin alacağı para ancak borçlandığı parayı ödemeye yetecek ve bir dahaki ekim ayında köylü yine "nasıl üretirim" sorularına cevap bulmaya çalışacak. DGD'nin uygulamaya konulduğu 4 yıllık süreçte istatistikler göstermiştir ki yoksul köylüyü desteklemek adına uygulanan DGD, bu desteğe gerçekten ihtiyacı olan yoksul köylü yerine zengin köylü ve değişik meslek kolalarında bulunan büyük arazi sahiplerini destekten başka bir işe yaramamıştır. (Samsun)

Baştarafı sayfa 32'de

Tüm bunlar da göstermektedir ki iktidar- da olan oportünizm tüm çıkarları elde etmek- te ve halka ise baskı, yok oluş düşmektedir. Halk bu yasaların uygulanmasından ve yeni yasalardan büyük acılar çekmektedir.

Dünya Sosyal Forumu'na gelince, Bu forum içinde en büyük etkiye Lula'nın İşçi Partisi sahiptir. Lula'nın Partisi (PT) de dahil tüm oportünist, revizyonist partiler bu forum içinde yer almaktadır. Aynı zamanda iyi niyetli halk da buraya katılmaktadır. Fakat onlar da bu konuda doğru anlayışa sahip değiller. Bu Forumun politik olarak ne sunduğunun farkında değiller. Bunu anlamıyorlar. Aslında bu forum içinde en büyük hakimiyete sahip olanlar sosyal demokratlar ve oportünist partilerdir. Aynı şekilde Avrupa emperyalistlerinin çıkarlarını temsil eden entelektüeller de buraya katılmaktadır. Örneğin Fransız gazetesi Le Monde bu forumun sürekli katılımcılarından. Lula başkanlık kampanyası süresince bu tür toplantıları çokça kullandı. Aynı şekilde ekonomik planlarını savunabilmek için bu zemini kullandı. Örneğin, Porto Alegre'deki toplantıda bu projelerin planların büyük bir propagandası yapıldı. Ancak bu toplantılar halkın çıkarlarından çok uzaktadır. Savaşmak ve mücadele etmek isteyen birçok insanın üzerinde bu toplantıların büyük etkisi vardır, zira onlar gerçek durumu göremiyorlar. Onlar kazanacaklarına inanıyorlar ama böylesi forumlarla bu mümkün değildir. Kendim bu forumlara katılmadım ama gazetelerde bununla ilgili birçok şey okudum ve gördüm ki birçok ilerici, demokrat insan sosyal foruma katıldı. **Ancak bu forum anti-emperyalist bir forum değildir.** Lula, bu forumun başı olarak Brezilya'da büyük bir şey kazandı. **Fakat bir kez daha söylemek gerekir ki, ne Lula'nın ne de Sosyal Forumun düzenleyicilerinin anti emperyalist bir karakteri yoktur.**

-Maoistlerin faaliyetlerinden ve örgütlenmelerinden de bahsedebilir misiniz? Özellikle de kırsal kesimde örgütlenmelerinden..

-Maoistlerin şu anda yaptıkları şey, devrimci yolu güçlendirmektir. Çünkü halkın içinde bulunduğu genel durum daha önce bahsettiğim gibi, kriz, yoksulluk içindedir. Halk bir yandan kendisini sömüren ve ezenlere karşı mücadele etmeye çalışırken diğer yandan da revizyonist ve oportünistlerle de mücadele etmek zorunda. Biz Maoistler ise devrimci yöntemi, yolu geliştirmeye ve güçlendirmeye çalışıyoruz. Bu mücadelede pratik çok önemli, çünkü somut olarak köylüler toprak istiyorlar. Fakat revizyonistler ve oportünistler köylülere Lula'yı beklemelelerini söylüyor. Topraksız köylüler, "onların zamanı gelinceye kadar" bekletilmek isteniyor. Devrimciler ise bizler topraklarımızı toprak ağalarından şimdi alacağız, ikinci olarak onları savunacağız. Çünkü toprak ağaları köylülere saldırıyorlar ve onları öldürüyorlar. Bu yüzden kendimizi savunmak zorundayız. Üçüncü olarak kolektif üretim yapacağız. Mülkiyet ise bireysel, fakat üretim kolektif olarak gerçekleştirilecek. Bu çok önemli, çünkü köylüler toprak istiyorlar. Mücadelenin bu aşamasında bu çok önemli. Bugün Maoistlerin Brezilya'daki en büyük faaliyeti budur. Çünkü topraksız köylülerin bugün en acı çektikleri konu bölünmüşlüktür. Örneğin, dünyada da çok bilinen ve en büyük köylü hareketi olan SMT

(Topraksız Köylü Hareketi)'yi alalım. Köylüler bu zeminde toprak istiyorlardı, fakat topraksız hareketinin liderliği Lula ile birlikte hareket etmeye başladı. Bu büyük bir ayrışmayı ortaya çıkardı, topraksız köylüler arasında büyük bir iç ayrışmayı getirdi. Son olarak Brezilya'daki büyük gazetelerden birinde, bu hareketin liderlerinden biri kendi yoldaşlarına bir suçlama getirdi. Onları radikal olmakla suçladı ve radikallerin örgütleri içinde yer almaya devam edemeyeceğini söyledi. Bu durum çok önemlidir. İlkel olarak bugün en önemli şey köylülerin toprak istemidir. Bunun yanında şehirlerde de, işçiler, öğrenciler, kadınlar hakları için mücadele ediyorlar. Hareketin önderlikleri kendi üyelerinin mücadelesini bu zeminde her zaman sınırlamaya çalışmaktadır. hareketin radikal bir zemine kaymaması için uğraşmaktadırlar. Hareketin patlamaması için çalışmaktadırlar. Hareketin tüm çeşitleri, örneğin öğrenci ya da işçi sınıfı ya da köylü hareketinde her zaman iki kamp bulunmaktadır. Revizyonist/oportünist kamp ve BİZLER. Bizim her bir hareketin içinde yapmaya çalıştığımız bu hareketlere doğru önderliği vermektir. Aynı şey işçi sınıfı mücadelesinde de yaşanmaktadır. Çünkü Brezilya'da bunu çok açık bir biçimde görebilirsiniz. Örneğin eylem içinde yer alanları, hakları için sokaklara çıkıp mü-

cadele edenleri gördüğünüzde şunu rahatlıkla söyleyebilirsiniz: Bunlar devrimciler. Çünkü diğerleri gerçekte, pratikte hiçbir şey yapmıyorlar.

Brezilya çok büyük bir ülke, ve Maoistler tüm örgütlenmelerin; köylü, işçi, öğrenci, kadın vb. içinde aktif olarak yer alıyorlar.

-Brezilya'nın halk savaşlarının verildiği birçok ülke ile sınırları var. Bu ülkelerle ve tüm dünya halkları ile ilişkilere nasıl bakıyorsunuz?

-Öncelikle Brezilya'nın bu bölgedeki yerini ve durumunu bilmek çok önemlidir diye düşünüyorum. Çünkü Brezilya'da mücadele yürütenler bu çalışmalardan ve somut şartlarından öğreniyorlar. Bildiğiniz gibi Peru'da halk savaşı yürütülmekte, Kolombiya'da mücadele yürüten FARC var, aynı şekilde Latin Amerika'nın diğer ülkelerinde de ayaklanmalar mevcut. İşte bu yüzden ABD emperyalizmi Brezilya ve diğer Latin Amerika ülkelerine bu kadar büyük dikkat sarf etmektedir. Çünkü Brezilya'da gelişecek büyük bir devrimci hareket aynı şekilde diğer ülkeleri de etkileyecektir. Örneğin, şimdi sınır bölgesini, özellikle de Amazon Böl-

gesi dediğimiz bölgeyi kontrol altında tutmak için planlarını yaşama geçirmektedirler. Amazon dediğimiz bölgenin en büyük bölümü Brezilya toprakları üzerindedir. Diğer bölümleri de Peru ve Bolivya sınırları içinde yer almaktadır. Bu Amazon bölgesi, emperyalistlerin varlığını sürdürmeleri için çok önemlidir. Bunun için örneğin Kolombiyalı gerillalar olan FARC'ı faaliyetleri için sınır bölgesini kullanmakla suçuyorlar. Ve onları narko-gerillalar olarak adlandırıyorlar. Yani onların faaliyetlerini sürdürmek için uyuşturucu satmakla suçuyorlar. Devrimcileri gözden düşürmek için bu gruba böyle bir isimlendirme yapıyorlar. Bu ABD emperyalizminin Latin Amerika'da kullandığı bir konsepttir. **Bunun yanında halk için mücadele eden grupları ve devrimcileri terörist olarak adlandırıyorlar. İşte bu yüzden emperyalistler arasında hegemonya için mücadele için emperyalistler arasındaki çelişkilerin yoğunlaştığı bir dönemde Latin Amerika'da durum patlamaya hazır bir volkan'dır.** Çünkü bilindiği gibi bölgenin hegemonyası ABD emperyalizminin elindedir. Burada hegemonyalarını koruyabilmek için ekonomik zemini kontrol altında tutmaya ihtiyaç duymaktadırlar. Bu ABD politikasının uygulanması tüm Latin Amerika ülkelerinde durumu daha da ciddi hale getirmektedir. Bu

başlatan ve sürdüren Maoistlerin deneyimleri çok önemlidir. Emperyalist savaşları engellemek ancak ve ancak Halk Savaşı ile mümkündür, yani sadece tüm dünya ezilenlerinin savaşıyla. Bu yüzden politik ve pratik deneyimler ve bu deneyimlerden öğrenmek bizim için çok önemlidir. Ve en önemlisi de Maoizm'i rehber edinmektir. Bu deneyimler bizim için olduğu kadar tüm dünyadaki sınıf mücadeleleri için de büyük önem taşımaktadır. Çünkü her ülkenin kendine ait spesifik özellikleri olabilir, fakat örneğin Türkiyeli Maoistlerin deneyimleri dünyadaki sınıf mücadeleleri için özellikle önemlidir. Bizler emperyalizme karşı mücadele edebilmek için ilk olarak diğer düşmanlarımız olan revizyonizm/oportünizmle mücadele etmek zorundayız. Türkiye'nin deneyimleri ideolojik zeminde dünyadaki mücadele için önemlidir. Çünkü örneğin bizler şöyle söyleyebiliriz: **"Bakın, işte bu doğru yoldur. Bakan Türkiye'de Maoistler neler yapıyorlar?"** bizler örneğin ülkemizde ideolojik mücadele yürütüyoruz ama bunu uluslararası alanda da yapmalıyız. Bunu özellikle de ülkelerinde Halk Savaşını yürüten bu partiler yapmak zorundadır. Onların önemi çok daha büyüktür. **İşte bu yüzden Türkiyeli devrimci yoldaşlarımız yalnızca kendi ülkelerinin halkları için değil tüm dünya halkları için de sorumluluk taşımaktadırlar. Bizler büyük başarılar elde edeceğinizi umut ediyoruz.** Halk Savaşı veren devrimciler birbirlerinden çok uzakta olabilirler ama ideolojik olarak bizler birbirimize çok yakınız. Ve şimdi bu koşullardaki bir dünyada daha da yakın olmak zorundayız.

-Bizler de ülkenizde tüm yoldaşlara devrimci selamlarımızı iletmenizi istiyoruz. Ve son olarak bize yardımcı olan sevgili tercümanımızın da görüşlerini almak istiyoruz.

-Benim ülkemdeki (Endonezya) durum aşağı yukarı Brezilya'da olduğu gibi. Çünkü benim ülkem de yarı sömürge, yarı feodal bir karaktere sahip. Ve o da hala emperyalizm ve feodalizmin hakimiyeti altında. Halklarımız aynı problemleri yaşıyor ve onlar da mücadele yürütüyorlar. Çünkü halkların kurtuluşu için yalnızca tek bir yol var. Ancak bu yol en zor ve en uzun olanı. Ama tek ve en doğru olan yol da budur. Benim ülkemde, uzun yıllar süren askeri diktatörlük sürecinde Endonezya Komünist Partisi ve tüm devrimci hareket imha edildi. Bizler ancak şimdi yeniden mücadeleye başlayabiliriz. Fakat hareket hakkında konuşmadan önce ideolojik ve politik bakışımızı netleştirmek zorundayız. Kuşkusuz biz gerçek yolu biliyoruz. Fakat bunu pratiğe koymak için öncelikle bir örgütte ihtiyacımız var. Ve bu örgüt Endonezya'da hala kuruluş aşamasındadır. Şimdi bizler Halk Savaşı yürüten ve zengin deneyimler edinen partilerden öğrenmek zorundayız. Maoist güçlerin henüz küçük olduğu ancak Halk Savaşı yürüten partilerin oynadıkları rolün çok büyük olduğu uluslararası koşullarda bu çok çok daha önemli hale gelmektedir. Sizler olmaksızın bu bizim için çok daha zor olacaktır. Çünkü bizler şimdi başlıyoruz, fakat sizler yıllar önce bu mücadeleye başladınız ve birçok deneyim edindiniz. Sizler bizim için bir örneksiniz. Bu yüzden bu doğru çizgide yolunuza devam etmenizi istiyoruz. Sizlerin ulusal olarak kendi halkınızın liderliğini yerine getirmenin yanında uluslararası alanda da oynamanız gereken önemli bir rol bulunmaktadır. Bizler bir arada çok daha güçlü olacağız.

üzden halk uyanmakta ve savaşmaktadır. Buna karşılık baskı da çok daha vahşi olmaktadır. Ve gelecekte onlar için Latin Amerika'ya direkt askeri müdahale gerekli olabilecektir. Emperyalizmin hegemonya için kendi aralarındaki çelişkilerin yoğunlaşması ile, Latin Amerika zincirinin en zayıf halkası duruma gelmiştir. İşte bu yüzden Latin Amerika'daki durum sınıf mücadelesi açısından bu kadar önemlidir. Bugün kuşkusuz Ortadoğu'daki örneğin Irak'taki, Filistin'deki durum çok önemlidir ve petrol için savaş devam etmektedir ama emperyalizmin kendi içindeki çelişkilerin yoğunlaşmasıyla birlikte Latin Amerika da sonuç olarak çok önemli bir konuma gelmektedir. Tüm bunlar Latin Amerika'yı zincirinin en zayıf halkası yapmaktadır.

-Bizimle röportaj yaptığınız için teşekkür ediyoruz. Bu bizi gerçekten çok heyecanlandırdı. Son olarak Türkiye'deki devrimcilere özellikle de Maoistlere iletmek istediğiniz mesajınız var mı?

-Bizce Türkiyeli Maoistlerin deneyimleri çok önemlidir. Karşı karşıya olduğumuz bu süreçte Maoist ideolojinin önemi bir kez daha ortaya çıkıyor. Aynı şekilde Halk Savaşını

“Ülkelerimiz birbirinden uzak olabilir, ama ideolojik olarak çok yakınız”

“21. yüzyıl Maoizmin olacak” şiarını sıkça kullandığımız bugün, çeşitli ülkelerdeki Maoist hareketlenmelerin gelişim seyrini takip etmek, birbirimizi tanımak ve deneyim alışverişi yapmak önemli bir görevdir kuşkusuz. İşte Brezilya’nın sosyo-ekonomik yapısı, halkının durumu, politik yaşamı ve devrimci ve Maoist mücadelenin seyri üzerinde Brezilyalı Maoist bir militan yoldaşla yapılan bu söyleşinin de bu çabaya katkı sunacağını düşünüyoruz.

-Bize Brezilya’nın genel durumunu, özellikle de devletin ve sistemin yapısını, sosyo ekonomik durumunu özetler misiniz?

-Brezilya’da durum çok ciddi. Lula hükümeti her şeyin iyi gittiği, ekonominin iyileştiği ve örneğin yoksulluk ve açlık sorunu için çözüm aradıkları görünümü vermeye çalışıyor. Oysa bugün halkın durumu aslında çok daha kötü. Çünkü dünya sisteminin genel krizi, büyük bir ülke olarak Brezilya için de ciddi sonuçlar doğuruyor. Brezilya büyük ve sömürge bir ülkedir. Emperyalistler arasındaki gelişmeler, varolan krizi çok daha ciddi hale getirmekte, yoksulluk daha da kötüleşmekte. Brezilya Latin Amerika için önemli bir ülkedir. Latin Amerika Birleşik Devletler için en önemli ekonomik zemindir. Bu yüzden ABD, bildiğiniz gibi kendi politikalarını Brezilya’ya empoze etmeye çalışmaktadır. IMF, Brezilya’dan, % 3.75 artış ödemesini istemektedir. Bu artış Brezilya’nın dış borçlarının karşılığı olarak istenmektedir. Ve Lula, ABD’nin istediğinin de üstünde vermektedir. Borçların ödemesi için % 4.20 oranında fazlalık vermektedir. Bu hareket Lula hükümetinin ABD’nin çıkarlarına olan teslimiyetinin ne kadar büyük olduğunu göstermektedir. Bu davranış halk için ise daha çok yoksulluk, daha çok açlık ve daha çok işsizlik. Lula bugün ülke içinde büyük bir ittifak kurmak için uğraşiyor. Büyük bir iç birlik. Yasalardaki “reform” değişiklikleri konusunda bu ittifakla, parlamentonun onayını elde etmek istemektedir. Bu sözde reformlara biz gerçekte reform karşıtı diyebiliriz. Çünkü bu “reformlar” halkın çıkarına değildir. Aksine halkın çıkarlarına karşıdır. Çünkü bu “reformların” amacı borçların ödenmesi için daha fazla para elde etmektir. Bu da Brezilya halkı için daha fazla sömürü ve daha az hak demektir. Örneğin, Lula sosyal güvencilikte bir reform yaşama geçirmeye çalışmaktadır. Bu reform, zaten emekli olanların daha fazla para ödemesini getirmektedir. Böylece eğer emekli olmak istiyorsanız daha fazla çalışmak zorunda olacaksınız. Diğer bir “reform”da çalışma yasaları ile ilgili olmaktadır. Bu sözde reformla çalışma daha da esnek bir hale getirilmektedir. Bunun anlamı artı değer sömürsüdür, bunun anlamı işsizliktir. İşte bu yüzden Brezilya’da durum her geçen gün kötüye gitmektedir. Ve bu kötü durum kırsal bölgelerde çok daha kötüdür. Brezilya’da neler olduğunu anlamak için bir daha geçmiş tarihine bakmak yararlı olacaktır. Brezilya 1500 yılında Portekiz sömürgecileri tarafından keşfedildi. O yıllardan bugüne kadar ülkede birçok değişiklik oldu, ama bunların hiçbirisi yapısal değişiklikler değildi. Portekiz’den “bağımsızlık” kazanıldığında bile hiçbir şey değişmedi. Kölelik düzeni aynen kaldı. Önceleri ülkeyi Portekizliler direkt olarak kontrol ediyorlardı, daha sonra bunu bıraktılar ve temsilcilerini, oğullarını, çocuklarını gönderdiler. Söyledikleri şey “Brezilya artık özgür bir ülkedir”di. Fakat aslında ülke hala

bugün de emperyalistler tarafından kontrol edilmektedir, belki direkt olarak değil ama dolaylı olarak bu hala böyledir. Dolayısıyla ilk olarak Portekiz’den ayrılmak, ikinci olarak köleliği ortadan kaldırmak ve üçüncü olarak bağımsızlığını ilan etmek. Ancak bunların hiçbirisi yapısal değişiklik değildi. Sadece görüntüde yaşanan olgulardı. Bu yüzden problemler, örneğin toprak sorunu aynen varlığını korumaktadır. Kölelik

kaldırıldı zaman tabi ki toprak satın alma ile ilgili yasalar değişti ve toprak satın almak serbest hale geldi. Ama toprak fiyatları o kadar yüksekti ki yalnızca en zenginler bu topraklara sahip olabiliyordu. İşte bu yüzden büyük topraklar çok az toprak ağalarının elinde toplandı. Bunların sahip oldukları topraklar çok çok büyüktü ve bugün hala da bu şekilde varlıklarını korumaktadırlar. **Brezilya’da ulusal demokratik devrim hiçbir zaman gerçekleşmemiştir. Bu yüzden de kırsal kesimde yaşanan sömürü ve baskı çok daha korkunç boyutlardadır. Bunu hayal edebilmemiz çok zor, çünkü Brezilya’da çok küçük bir azınlık müthiş büyük topraklara sahiptir. Örneğin ülkemizde 5 milyon civarında topraksız köylü bulunmaktadır. Onların sahip oldukları hiçbir şeyleri yok ve kırsal kesimde çalışmak ve toprak ağaları tarafından sömürülmek zorundadırlar. İşçilerin durumu da böyledir ancak diğer 3. dünya ülkelerinde olduğu gibi kırsal kesimdeki halk hala toprak ağaları için köle gibi çalışmakta ve yaşamaktadır. Brezilya’daki bu koşullardan kaynaklı kırsal kesimler patlamaya hazır bir durumdadır. Çünkü örneğin büyük kentlerdeki işçiler iş bulduklarında işgüçlerini satmakta, işlerini kaybettiklerinde ise yaşamlarını sürdürürebilmek için başka bir iş bulmaya çalışmaktadırlar. Fakat kırsal kesimde yaşayan halk için bu mümkün değildir, çünkü ne satabilecekleri bir şeyleri vardır ne de yaşamlarını sürdürebilmek için yapabilecekleri başka bir iş. Onlar yaşamak için toprak ağalarını yok etmekten başka bir çözüm görememekteler. Lula başkanlık kampanyasında halka “Topraksız köylüler için toprak” sözü vermişti. Şimdi ise aynı Lula, başkan olduktan sonra onlara sabırlı olmalarını, her şeyin yapılacağını, soğukkanlı ve sabırlı bir şekilde beklemelerini söylüyor. “Kırsal kesimde büyük**

bir felaket yaratmamalıyız, bu yüzden dik-katli ve sabırlı olmalıyız, zamani gelinceye kadar böyle davranmamız gerekiyor” diyor.

- Lula’nın bu anlattığımız politik karakterini halk da görebiliyor mu? Yani Brezilya halkı Lula’ya inaniyor mu?

-Lula’nın bu durumu karşısında halkın küçük bir bölümü öncelikle biraz şaşırıyor. Belki şaşkınlık değil ama hayal kırıklığına uğradılar. Lula’nın gerçek yüzünü görebilen nüfusun küçük bir bölümü ondan desteklerini çektiler. Fakat büyük bir çoğunluğu ise hala bekliyorlar, çünkü neler yaşadıklarına hala inanamıyorlar. Onlar sadece bekliyorlar. Bunu anlayabilmek için Lula’nın geçmişte bir işçi lideri olduğunu hatırlamak gerekiyor. İşte bu geçmişini, geçmişte kendisinin de bir işçi olmasını, bir sendika lideri olmasını hatırlamak gerekiyor. Lula bu geçmişini iktidara gelmek için birçok kez kullandı. Fakat halk bir süre sonra sormaya başladı “Lula’nın sınıf kökeni çok alçakgönüllüydü. O işçi sınıfının oğluydu. Bize nasıl ihanet edebilir?” İşte bu kesim dünyada yaşanmakta olan büyük krizi kavrayamıyorlar; ve Lula gibi bir başkanın emperyalistler için en iyi seçenek, en iyi araç olduğunu kavrayamıyorlar. Çünkü işçi sınıfı maskesinin altındaki gerçek yüzü göremiyorlar. Fakat insanlar (tabi ki hepsi değil) Lula’nın hiçbir zaman halkın çıkarlarını savunamayacağını görebiliyorlar. Zira, başkanlık kampanyasında, Lula burjuvazi ve bürokratların bir kısmı tarafından desteklenmişti. İşte bugünkü hükümet aslında emperyalizmin özellikle de ABD emperyalizminin çıkarları için çalışmaktadır. Kampanya sürecinde Lula ülkenin birçok yerini dolaştı ve birçok kez şu sloganı kullandı: “Tek bir aç kalmayacak”. Bu sloganı nasıl yaşama geçirme planından bahsetti her yerde. Fakat şimdi bunun nasıl yaşama geçirileceği meselesine gelindi. Bu imkansız. Bunu tüm sistemi değiştirmeksizin gerçekleştirmesi mümkün değil. Buna imkan yok. Yoksulluğu sözlerle ortadan kaldıramazsınız. İşte bu yüzden durum çok ciddi ve büyük. Bunu Lula’nın düzeltilebileceğini düşünmüyorum. Çünkü Lula, büyük burjuvazi, toprak ağaları ve emperyalizmin çıkarlarının hizmetindeki yeni yöneticidir.

- Bize Brezilya’daki devrimci hareketin durumundan bahseder misiniz? Ve ülkenizde her yıl yapılan Dünya Sosyal Forumu ile ilgili düşüncelerinizi söyler misiniz?

-Brezilya’da, devrimciler gerici, eski devleti yıkmak ve tabi ki yerine yenisini kurmak için, bugün ezilen sınıflarla birleşebilmeye ve kendilerini yeniden örgütlemeye çalışmaktadır. Bu çok çok büyük bir mücadeledir. Zira Brezilya’da bütün süreç boyunca oportünizm ve revizyonizm devrimci harekete hakimdir. Brezilya Komünist Partisi 1922 yılında kuruldu. Bu parti kurulduğunda ideolojik temeli

anarko sendikalizm üzerine oturuyordu. Aynı zamanda bu geçmiş, bugün harekete egemen olan mevcut revizyonizm ve oportünizmin de zeminiydi. Bizler Brezilya’da çok büyük bir devrimci süreç yaşadık. Birçok çok iyi kadro bu mücadele içerisinde ortadan kaldırıldı ya da öldürüldü. **Brezilya’da baskı çok seçici olarak işletildi. Öncelikle her zaman ideolojik olarak en güçlü olanlar seçilerek ortadan kaldırılmaya çalışıldı. Bugün en önemli sorun, geçmişindeki yanlış zeminden kaynaklı harekete doğru ideolojik yönü verebilmektir. Brezilya halkı bugüne kadar birçok devrimci savaşım verdiler. Fakat esas sorun devrimci harekete yön veren liderliğin ideolojik duruşuydu.** Bu uzun sürecin sonucu olarak, komünist partinin kuruluşundan 2003 yılına kadar, bugün Brezilya’da iki sözcüde komünist parti bulunmaktadır. Biri daha küçük bir partiyken diğeri biraz daha büyük bir partidir. Bunlar kendilerine komünist deseler de aslında bu ismi yalnızca kullanıyorlar. Bunlar oportünist ve revizyonist partilerdir ve bugün de Lula’yı desteklemekte ve devrim kelimesini ağızlarına dahi almamaktadırlar. İşte bu yüzden yeniden örgütlenmek bu kadar önemli ve gereklidir. **Bugün Maoist kadrolar kendilerini biraz önce söz ettiğim uzun süreçten bağımsız, onun dışında görmüyorlar. Onlar bu tarihin bir parçasıdır ve bugün de bu yeniden örgütlenmenin başını çekmektedirler.** Brezilya’da devrimci hareketin durumu budur. Birçok insan kendine “Sol” demektedir, fakat hepsi de revizyonist üstelik her türden revizyonisttirler. **Bu yüzden bugün toprak devrimini gerçekleştirmek için en önemli şey doğru bir önderliğe ve doğru bir yönelime sahip olmaktır.** Yeni bir sistem kurabilmek için, bu eski sistemi yıkmak zorundasınız. Tüm bu durumdan kaynaklı yeni bir devrimci dalga yaratılabilir. Bugün oportünistler iktidardadır. Oportünistler devlet yönetimi içindeler ve bu gücü halka karşı kullanmaktadırlar. Onlar halka karşı saldırılarını sürdürecektir. Bunu bugünden görebiliyoruz, büyümekte olan bir faşizmle karşı karşıyayız. Belki bugün bu derecede değil ama Lula halka karşı katliama kadar gidebilir. Kuşkusuz bunu konuşmalarında söylemiyor, fakat pratikte bunu yapıyor. Örneğin uluslararası alanda Lula Bush yönetiminin “Terörizm” ile ilgili bütün politikalarını desteklemektedir. Yine Birleşmiş Milletler’de Lula her türlü “terörizme” karşı bir konuşma yaptı. O emperyalizmin çıkarları gereğince “Terörizmle” savaşa hazırdır. Yine Bush yönetimine istihbarat konusunda işbirliği öneren de kendisi olmuştur. Lula hükümeti, son olarak mecliste onaylatmak üzere yeni bir proje geliştirdiler. Bu yasa politik tutsakların hapisanelerde tecrit altında tutulmasını öngörüyor. Bir başka projeleri ise ordunun yöntemleri üzerine. Ordu, köylü liderlerini tutukladıkları zaman onları gerilla grupları örgütlemekle suçlıyorlar **Devami sayfa 31’de**